

„Mai e solidaritatea la modă?”
(Nicoalaie Mihai)

36

Viata noastră

Revistă cu apariție variabilă de cultură și viață aparținând
Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad
Nr. 36 • Octombrie • 2017

Trepte spre solidaritate...

Efort

Elan

Spre ideal

Victorie

Revista „Viața noastră”

Revistă de cultură și viață aparținând Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad

Din cuprins

Nicolaie MIHAI <i>Mai e solidaritatea la modă?</i>	3	Mihaela PLEȘU, Ana-Maria BEJENARU <i>Îngerii păzitori... Bunicii</i>	26	Vasile CÂRCOTĂ <i>Considerații geografice asupra orașului Bârlad</i>	45
Mesaje 1 Octombrie <i>Preda Nedelcu, Eduard-Andrei Popica, Adrian Solomon, Dumitru Buzatu, Bogdan Isabel, Dumitru Boros, Roxana Miron Feraru</i>	4	Maria MARIN <i>Mihail Kogălniceanu - omul epocii sale</i>	27	Oana ROTARU <i>Când noi suntem de fapt ei...</i>	46
Teodora Elena ZALDEA <i>De-a lungul unui an...</i>	8	Anișoara POPESCU <i>Nunta de aur și deschiderea noului sediu, în tradiția Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, pentru comunitatea lvești din județul Vaslui</i>	29	Teodora COSTEA CAZACU <i>Cu zâmbet trist (IV)</i>	47
Livia ANDREI <i>Din inima Ardealului în inima Moldovei</i>	11	Teodora Elena ZALDEA <i>„Nu-i nevoie de vorbe, puneți-vă nădejdea în fapte”</i>	31	Camelia BOGDĂNICI <i>Cum îmbătrânește ochiul</i>	49
Maria BORZAN <i>Gânduri despre întâlnirea cu oamenii minunați ai Bârladului</i>	13	Teodora Gabriela SPÎNU <i>Teatrul „Victor Ion Popa” în noua stagiune</i>	33	Petruș ANDREI <i>Prozatorul Vasile Chelaru - elegie pentru generația Facebook</i>	51
Răzvan-Andrei ACOSTIOAEI <i>Bătrânii - înțelepții și frumoșii noștri</i>	17	Constantin CHIPER, Neculai URSU <i>Nicolae Petala - un general uitat în istorie</i>	35	Dumitru ANDREI <i>A fi dascăl...</i>	52
Florentina Loredana DALIAN <i>Ceasornicarul</i>	19	Marcel PROCA <i>Prezența Marelui Cartier General al Armatei Române la Bârlad în timpul Marelui Război. Bârladul „capitala militară” a României neocupate</i>	37	Carmen FRĂȚIMAN <i>Supraviețuirea soțului</i>	53
Maria BUDESCU <i>Limba română - suflet românesc</i>	20	Gheorghe VLAD <i>Exilul voluntar al Elenei Cuza (5.3)</i>	40	Andrei Nicolae MIHAI <i>Psihologia contemporană, o perspectivă ortodoxă (1)</i>	54
Livia ANDREI <i>Povestea limbii române</i>	22	Ioan Șt. POCOVNICU <i>Ioan D. Pastia (1861-1877)</i>	42	Daniela TEODORU <i>Distrofia musculară tratată prin kinetoterapie</i>	57
Gruia NOVAC <i>O nouă asociație culturală în peisajul local: „Constantin Hamangiu”</i>	23	Vasile CHELARU <i>Înimi poleite cu dragoste</i>	43	Nelu Vasile - NEVA <i>Selectie epigrame</i>	58
Ana Alexandra ANDREI <i>Toamna sufletului meu</i>	25			Rebus <i>Nelu VASILE, Costel FILIUȚĂ, Emanoil STERESCU, Serghei COLOȘENCO</i>	59
				Persoane de bună credință <i>Litera C</i>	61

Coperți (concepție): Gruia NOVAC

Colectivul de redacție

- Gruia NOVAC
- Serghei COLOȘENCO
- Nicolaie MIHAI
- Teodora ZALDEA
- Petruș ANDREI
- Emil Cosmin MIHAI - administrator I.T.

Tehnoredactare:

- Bogdan ARTENE

Adresa redacției:

CASA DE AJUTOR RECIPROC A PENSIONARILOR „Elena Cuza”
Str. Nicolae Iorga nr. 7A, cod 731182, Bârlad, jud. Vaslui, et. 2, cam. 13
Tel.: 0235 421 340, Fax: 0235-421.341, 0235-425.933
E-mail: revista@carpbarlad.ro
Web: www.carpbarlad.ro

Tipărit la S.C. IRIMPEX S.R.L. Bârlad
ISSN 2247 – 3580; ISSN-L = 2247 – 3580

Responsabilitatea pentru conținutul textelor aparține autorilor.

EDITORIAL

Nicolaie MIHAI

Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad

Mai e solidaritatea la modă?

Editorialul acesta, dragi prieteni, s-a născut nu dintr-o obligație conjuncturală, ci din îndatorirea morală pe care o am față de Dumneavoastră. Sunt președinte nu pentru mine, sunt președinte, vremelnic, pentru a vă sluji interesele și a vă apăra drepturile pe care singuri vi le-ați căpătat, după o viață de muncă, dăruită mai întâi Țării și, mai apoi, familiei și satisfacțiilor personale.

Iubesc generațiile contemporane, le apreciez și încurajez în edificarea unei lumi care să nu semene cu cea de ieri. Dar mă simt mai aproape de cei de vârsta a treia, fiindcă împreună am construit ceea ce a fost până mai deunăzi și, tot împreună, am constatat – și încă mai constatăm fără să pricepem prea mult – cum se duce, fără noimă, pe apa sâmbetei tot, dar absolut tot, ceea ce, bine ori mai puțin bine, am realizat în... vremea noastră.

Pentru cine vrea să înțeleagă sensul afirmațiilor mele, acesta-i motivul pentru care mi-am pus întrebarea din... titlu (!). Pentru că eu, ca jurist cu oarecare experiență în profesiunea mea, n-am uitat și nu uit o maximă din perioada Romei antice, „**Sunt om și nimic din ce-i omenesc nu mi-e străin**” (*Homo sum, humani nihil a me alienum puto*), pe care eu o pun alături, ca

o completare, de un precept al dreptului roman susținut de jurisconsultul Ulpian, consilier al împăratului Alexandru Severus, „*Honeste vivere*”, adică „**Să trăiești cinstit!**” Dacă ar fi să detaliez, aș afirma că într-o lume dreaptă, democratică – cum le place unora să spună –, măcar trei obligații e bine să stea în atenția fiecăruia: 1. **să trăiești cinstit**; 2. **să nu dăunezi altuia**; și 3. **să dai fiecăruia ceea ce i se cuvine**.

Stimați prieteni și membri ai Casei, noi chiar aceste deziderate încercăm să le concretizăm, reușitele fiind diferite și determinate de câțiva factori, între care colaborarea dintre dumneavoastră și Casa ai cărei membri sunteți fiind poate cea mai la îndemână. Dar depinde de gradul de receptivitate al fiecăruia, pe mine, de exemplu, nemulțumindu-mă proverbul „nu există pădure fără uscături”, ca un fel de

justificare categorică a neîmplinirilor.

Președintele dumneavoastră nu vă îndeamnă să căutați sensul cuvântului **solidaritate** în dicționar, dar pot să vă amintesc responsabilitatea individuală care devine sprijin în realizarea scopului comun, scop care ajunge faptă abia după ce unirea într-o acțiune stă sub semnul conștiinței.

E adevărat, parcurgem o perioadă în care principiile

morale s-au cam uitat, motiv pentru proliferarea demagogiei. De pildă, nimeni nu declară că nu-i place munca, dar puțini muncesc. Motivația că nu sunt locuri de muncă a devenit slogan pentru leneșii care preferă să primească ajutor social (nemeritat și populist!), dar refuză orice ofertă. Mirajul câștigurilor mari în occident a întunecat judecata onestă și nimeni nu mai contabilizează **pierderile** legate de efort, de familiile dezorganizate, de starea psihică degradată a copiilor rămași de izbeliște acasă etc. etc. Un salariu decent **acasă**, adică în țară, chiar dacă aparent mai mic decât **acolo** unde muncim ca robii, în condiții adesea inumane, ar fi mult mai profitabil, redându-ne și demnitatea de români care, în decursul istoriei (neștiute azi mai de nimeni!), n-am acceptat să fim slugile nimănui...

Dar oricât de vitrege ar fi unele situații din viața noastră cotidiană, exceptând și exagerările de care nu ducem lipsă și în care suntem, se pare, profesioniști, depinde numai de noi toți, dar și de responsabilitatea fiecăruia, ca măcar să diminuăm neajunsurile când nu le putem înlătura definitiv. În ce ne privește pe noi, C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad va milita pentru bunăstarea decentă a membrilor ei, în așa fel încât Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice – 1 Octombrie 2017 – să aducă bobul de speranță în sufletele noastre. Acesta-i mesajul meu.

Din partea conducerii, a Consiliului Director și a mea personal, dorim tuturor membrilor, simpatizanților, colaboratorilor și familiilor acestora gânduri bune, efort personal pentru bunăstare și descoperirea demnității și cinstei de ROMÂN!

„Să-l ajuți numai pe cel care, chiar dacă nu mai poate, vrea!”
Henrik Ibsen

1 Octombrie - Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice

FEDERAȚIA NAȚIONALĂ A PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA

Membră a Federației Europene a Pensionarilor - FERPA

În fiecare an, la 1 Octombrie, la nivel internațional se sărbătorește, conform unei Rezoluții din 1991, a ONU, Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, eveniment destinat omagierii seniorilor de pretutindeni pentru contribuția lor la dezvoltarea și progresul societății.

Este o datorie de onoare a guvernanților să se gândească mereu cu respect la persoanele vârstnice, la pensionari, să se gândească și să aplice măsuri care să le asigure creșterea calității vieții, să le asigure condițiile necesare pentru a trăi anii senectuții în demnitate. Fiindcă nu trebuie uitați cei care ani de zile și-au făcut datoria față de țară, față de generația actuală; nu trebuie să fie uitate eforturile și sacrificiile pe care pensionarii le-au făcut pentru ca cei de azi să-și poată construi viitorul.

Guvernanții noștri cunosc dificultățile cu care se confruntă pensionarii și persoanele vârstnice, precum și faptul că pentru nevoile lor nu s-a găsit întotdeauna rezolvarea așteptată.

În acest an, 2017, guvernul a adoptat unele măsuri care au contribuit la ameliorarea traiului pensionarilor. După cum se știe, pensiile au fost majorate cu aproximativ 10% - valoarea punctului de pensie ajungând la 1.000 lei -, iar contribuția pentru asigurări de sănătate a pensionarilor este suportată din bugetul de stat și nu de pensionari.

S-a decis, de asemenea, să fie elaborată o nouă Lege a pensiilor, care, potrivit declarațiilor oficiale, va înlătura inechitățile și dezechilibrele din sistemul public de pensii.

Federația Națională a Pensionarilor din România a solicitat Ministerului Muncii și Justiției Sociale, să aibă în vedere la elaborarea Proiectului noii Legi a pensiilor, setul său de propuneri, din

care amintim:

- să fie definită clar noțiunea de pensionar;
- să se stipuleze raportul dintre cea mai mică și cea mai mare pensie din România;
- în calculul punctajului mediu să fie incluse toate veniturile pentru care s-a plătit contribuție de asigurări sociale;
- quantumul punctului de pensie să reprezinte 45% din venitul salarial mediu brut pe economie.

Se spune, cu temei, că o țară poate fi judecată și după felul în care știe să se poarte cu seniorii ei. Federația noastră dorește ca România să fie o astfel de țară. Realitățile de zi cu zi ne arată că mai trebuie să așteptăm; veniturile din pensii sunt mici pentru majoritatea pensionarilor, medicamentele scumpe, prețurile la utilități cresc.

De Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, Federația Națională a Pensionarilor din România urează tuturor persoanelor vârstnice, să se bucure de această zi a lor și să aibă parte de mulți ani cu sănătate. Să fie siguri că F.N.P.R. va fi mereu solidară cu ei, le va reprezenta interesele și apăra drepturile în permanență.

Preda NEDELCU,
Președinte

Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, sărbătorită la 1 Octombrie, ne oferă prilejul de a-i onora pe cei mai înțelepți dintre noi.

Această zi dedicată vârstnicilor, îmi oferă ocazia fericită pentru a-mi îndrepta cele mai frumoase gânduri către părinții sau bunicii noștri, cei care ne-au oferit momente de neuitat, netezindu-ne drumul în viață.

În fiecare zi le datorăm respect și considerație pentru ceea ce au construit pentru noi.

Cel mai important lucru pentru ei însă este sănătatea, iar eu le urez din toată inima să aibă sănătate, pentru a se bucura mulți ani înainte, alături de cei dragi lor.

În numele Instituției Prefectului Județului Vaslui, urez tuturor persoanelor vârstnice liniște sufletească și îi asigur de întreaga noastră prețuire.

Eduard-Andrei POPICA,
Prefectul județului Vaslui

1 Octombrie - Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice

Situată în miez de toamnă, ziua de 1 Octombrie desemnată din anul 1990 ca Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, este o zi specială pentru noi toți, tineri și vârstnici deopotrivă. Devenită deja o frumoasă tradiție, sărbătorirea acestei zile se află sub semnul atenției, respectului și al recunoștinței de care se bucură în țara noastră persoanele de vârsta a treia.

Astăzi, 1 Octombrie, ne plecăm cu respect în fața concetățenilor noștri vârstnici, pentru contribuția însemnată pe care au adus-o de-a lungul anilor la dezvoltarea societății românești. Deși adresez urările în această zi de 1 Octombrie, respectul meu se îndreaptă în fiecare zi către persoanele de vârsta a treia, ale căror experiențe de viață și înțelepciune trebuie valorificate în continuare pentru a perpetua capacitatea umană de a construi, pentru a susține creșterea economică, de care trebuie să se bucure toți membrii societății, inclusiv persoanele vârstnice.

Iată de ce preocupările noastre pentru reformarea sistemului de pensii, toate eforturile depuse pentru recalcularea pensiilor din sistemul public, pentru majorarea în termeni reali a pensiilor, au drept scop îmbunătățirea standardului de viață al pensionarilor, iar societatea românească să devină „o societate pentru toate vârstele.”

Este în tradiția poporului român de a-i cinsti și respecta pe cei împovărați de ani, dar și de tezaurul unei învățături neprețuite. Bătrânii noștri, trecuți prin vârtoarea vremurilor, ne ajută să înțelegem mai bine lumea și adevărurile vieții, fiind un izvor de povețe și un veritabil îndreptar moral pentru urmași. Această frumoasă imagine a omului vârstnic aparține conștiinței noastre și ea va trebui preluată și de tânăra generație, dăinuind ca un semn de noblețe pentru persoanele de vârsta a treia.

În această zi de sărbătoare, adresez tuturor vârstnicilor bărlădeni calde urări de sănătate, tinerețe fără bătrânețe, viață lungă și liniștită alături de cei dragi.

deputat
Adrian SOLOMON,
președintele
Comisiei de Muncă
și Protecție Socială

prof. Dumitru BUZATU
Președinte al Consiliului
Județean Vaslui

Distinși seniori,

Am deosebită plăcere ca prin acest mesaj să mă adresez unor oameni care o vreme, în câmpul muncii, au susținut economia acestei comunități, iar acum, când într-un context firesc al timpului împărtășesc și transmit noii generații prin preocupările lor experiența de seniori ai societății noastre, participă activ în continuare la menținerea echilibrului social.

În conștiința noastră trebuie să existe respectul cuvenit și să dăm acestor oameni bucuria recunoștinței generațiilor ce se succed. Sub imperiul emoțiilor, trecerea timpului, marchează și scoate în evidență noblețea vârstei acestor oameni, ce au drept resort familia și care prin demnitate, chibzuință și înțelepciune creează premisele unor trăiri deosebite și totodată, conferă satisfacția datoriei față de societate, față de ei înșiși. Astfel, la nivelul oricărei societăți, tinerețea și maturitatea apar ca elemente indisolubile, creând un cadru propice unei evoluții sociale echilibrate și de perspectivă.

La ceas aniversar, doresc să transmit tuturor persoanelor vârstnice, cele mai frumoase gânduri, alese urări de sănătate, bucurii alături de cei dragi și un sincer
La mulți ani!

1 Octombrie - Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice

1 Octombrie este o zi de sărbătoare, în care gândurile noastre se îndreaptă către cei care ne-au dat viață și ne-au crescut: părinți, bunici, unchi și mătuși.

Cu această ocazie, conducerea Casei Județene de Pensii Vaslui transmite tuturor persoanelor vârstnice un mesaj de apreciere și respect, asigurându-i că le vom fi alături în continuare, oferindu-le sprijin și încredere.

Vă suntem recunoscători pentru munca depusă pe parcursul întregii vieți, pentru modul în care v-ați îndeplinit datoria față de țară și generațiile următoare. Sunteți un tezaur inestimabil de învățătură, înțelepciune și experiență, pe care dorim să-l valorificăm cât mai mult timp.

LA MULȚI ANI !

Bogdan ISABEL,
Directorul executiv al Casei județene de pensii Vaslui

Toamna își intră serios în drepturi. Mulți copaci au deja aproape toate frunzele ruginii. Cel mai rafinat și cunoscător artist, natura, este la momentul în care își pictează pastelurile.

În fiecare an acest spectacol mă surprinde cu creativitatea lui.

Coincidență sau nu, toamna, mai precis pe 1 Octombrie, este Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice, adică în toamna vieții.

Ce înseamnă, de fapt, să fii bătrân? Când ești bătrân?

Specialiștii spun că după împlinirea vârstei de 65 de ani, dar eu cunosc persoane care au trecut binișor acest prag și sunt pline de viață și, parcă, mai active decât mulți dintre cei mai tineri chiar și decât mine.

Bătrânețea este doar o etapă a vieții! Contează să fi trăit onorabil, cu demnitate și să lași ceva în urmă. Pentru că, în definitiv, trăim prin copii și prin nepoți.

Adevărata bucurie este ca această călătorie prin viață să fi fost plină de lucruri bune, de învățăminte pe care să le transmitem mai departe.

Moștenirea, nu mă refer la cea materială, ci la cea spirituală, cu cât este mai bogată, cu atât este mai importantă.

Prioritățile se schimbă odată cu înaintarea în vârstă, asta este clar. În primăvara și în vara vieții, am contat noi, pentru noi înșine, în toamna vieții contează ceilalți: copiii, nepoți, partenerul de viață cu problemele lui de sănătate.

Inevitabil, am ajuns la probleme.

Sunt conștient că, în Bârlad, numărul persoanelor în vârstă este foarte mare. Sunt destul de mulți și cei cărora nu le mai deschide nimeni ușa să îi întrebe dacă au sau nu nevoie de ceva!

Aici trebuie să mai lucrăm!

Pensiile mici, lipsa copiilor plecați peste mări și țări pentru o viață mai bună, în general, nivelul de trai scăzut al bătrânilor noștri, sunt lucruri care mă preocupă neconștient.

Granița dintre toamna și iarna vieții este atât de fragilă, încât este trecută aproape fără să ne dăm seama! Nici ei, nici noi, cei care, nu de puține ori, îi uităm.

Mi-am făcut deja un obicei din a merge în diferite cartiere ale orașului și îi văd, așteptând, răbdători, un semn, de la cei pe care i-au crescut și cărora le-au dat aripi, conștienți fiind că rămân singuri.

Vorbesc adesea cu bunicii noștri și nu mă mai surprinde înțelepciunea și răbdarea lor. Și bunul lor simț.

Numai la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad sunt înregistrați peste 33.000, știu că sunt cu mult mai mulți...

Dragii mei, părinți, bunici, să vă spun **La mulți ani**, de Ziua voastră, este prea simplu.

Eu vă doresc, nu doar în această zi ci în toate cele pe care le mai aveți, să fiți sănătoși!

Să fiți, în continuare, înțelepți și senini!

Și să aveți răbdare cu noi, chiar și atunci când timpul necruțător ne ține departe de voi!

Dumitru BOROS,
Primarul
municipiului Bârlad

**Roxana
MIRON-FERARU,**
Viceprimarul
municipiului Bârlad

În urmă cu câțiva ani, m-am alăturat celor peste 30.000 de membri ai Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad. Cine nu auzise de C.A.R.P. Bârlad? Chiar dacă aparent nu face parte din categoriile de grup țintă, tânăra generație nu a putut ignora o entitate socială de un asemenea calibru din comunitatea noastră. Spun asta deoarece cu încântare am regăsit în rândul celor înscrși alături de mine foști colegi de liceu, vecini sau prieteni de familie de vârste apropiate care aveau numai cuvinte de laudă la adresa echipei de conducere și a serviciilor oferite.

Recunosc că la momentul respectiv nu știam foarte multe despre C.A.R.P. și nici nu mi-aș fi imaginat că într-un timp relativ scurt îmi va deveni un loc atât de apropiat, drag sufletului și folositor spiritului. Asociația nu oferă numai sprijin economic pentru cei aflați în nevoie sau servicii de calitate sub prețul pieței, ea dăruiește zilnic atât membrilor, cât și întregii comunități locale un model de devotament, solidaritate și coeziune socială. Din păcate, într-o societate profund egocentrică, aceste principii sunt deseori abandonate în favoarea celor individualiste. Și când ajungem să ne intoxicăm cu ele, ne amintim totuși că „Împreună suntem mai puternici!”, că prin natura noastră suntem ființe sociale și că a împărtăși cu ceilalți ar trebui să constituie crezul socialității noastre.

În spatele C.A.R.P. Bârlad se regăsește o părticică de Românie pură, un spirit românesc nealterat din care izvorăște un proiect cultural local; un proiect bazat pe o viziune interdisciplinară și pe o dimensiune pragmatică a valorilor sociale promovate de Casă; un proiect pentru care esența românismului este fundamentală, un proiect ce se definește prin cultură națională, artă, tradiții și obiceiuri populare. Este, mai presus de toate, o construcție identitară în centrul căreia identificăm românul, evoluția sa în istorie, dezideratele de grup sau nevoile culturale. În activitățile și evenimentele organizate de această echipă,

de-a lungul unui an, ne reafirmăm identitatea românească, în contextul comemorării marilor personalități naționale, sărbătoririi simbolurilor tradiționale sau evenimentelor care ne-au marcat devenirea.

Echipa de colaboratori a asociației este mai numeroasă și mai diversă decât îmi imaginam. Atât doamne, cât și domni, de vârste diferite, cu profesii variate, împărtășesc pasiunea pentru frumos, pe care ne-o cultivă și nouă la fiecare întâlnire publică. Sunt oameni calzi, cu suflet mare și cu o deschidere incredibilă către îmbinarea arhaicului cu tendințele moderne, către corelarea românismului cu orientările occidentale. Să nu vă imaginați că sunt visători ce trăiesc în trecut; doza de romantism ce îi caracterizează e puternic ancorată în realitatea socială și conectată la progres. Nu ne dau lecții de viață, ci mai degrabă împărtășesc cu noi experiențe personale și profesionale, deși parcursul multora dintre ei reprezintă o lecție de viață în sine. În vocea lor se simte de fiecare dată tremurul patriotismului veritabil, în ochii lor se oglindește cultura, iar în zâmbetul lor o afecțiune reală. Falsitatea rămâne la ușă în momentul în care se intră în acest edificiu, pentru că înăuntru totul emană autenticitate. Înlăturarea inechităților nu este numai un deziderat poziționat pe posterul de prezentare a Casei, acesta reprezintă o realitate, pentru că în interiorul grupului toți sunt egali, dar lăsați să se afirme așa cum doresc. Solidaritatea nu constituie doar o valoare democratică pe care membrii o rostesc în luările de cuvânt, ea este emanată în fiecare interacțiune, interacțiune bazată pe încredere și respect reciproc.

În lumina celor expuse anterior, cum să nu fie o onoare să faci parte din colectivul C.A.R.P., să stai alături de oameni care amprentează cultura locală, care o înfrumusețază și o cinstesc la fiecare pas al existenței lor? Cum să nu porți toată considerația și prețuirea celor care au creat și care întrețin cadrul acestei manifestări colective și o fac permanent, depășind barierele temporale și spațiale? Și cum să nu participi la fiecare dintre activitățile lor, când aici ne amintim să fim adevărați români?

În încheiere, vă urez să aveți parte de ani mulți, cu sănătate și liniște, dar, în continuare, cu multe împliniri și proiecte încununat de succes!

Mama... peste ani *

Liviu N. BOTEZ

Când inima m-apasă
Și-am sufletul cernit
Doresc vorba duioasă
A mamei... ce-a pierit.

Trecut e-n neguri timpul
Când mama m-ocrotea.
În minte-i rețin chipul
Blajin, cum îl avea.

Icoana bunei mame...
Memoria o păstrează,
Cuprinsă între rame
Imaginea-i durează.

Sufăr în căință
Amara, grea durere,
Salvat sunt de voință
Prin propria... putere.

Pătruns de suferință
O rugă înalț spre cer
Și plâng a mea dorință:
Să-i mai aud vorba... sper!

* Din volumul *Prin viața trecător*, Bârlad, 2017

Teodora Elena ZALDEA

De-a lungul unui an...

„Nimeni nu este inutil în această lume dacă alină povara ce atâră pe umerii semenilor săi” preciza Charles Dickens, scriitor englez al secolului al XIX-lea.

Alegerea unei astfel de afirmații pentru a deschide prezentul material nu e întâmplătoare, mai ales că aceste cuvinte exprimă poate cel mai bine misiunea pe care Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și-a asumat-o încă de la înființarea sa – **sprijinirea materială, socială, culturală a persoanelor generației a treia, cărora se încearcă a li se oferi un trai decent și o bătrânețe liniștită.**

Deoarece cuvintele nu înseamnă nimic fără fapte, redăm mai jos, activitățile social-culturale pe care asociația noastră le-a pregătit, în *perioada iulie – octombrie a.c.*, membrilor săi:

► Asociația noastră avea să celebreze în anul 2016 Ziua Imnului Național (29 iulie) într-o manieră aparte, oferind un spectacol muzical - literar - artistic intitulat sugestiv „Icoana țării noi o purtăm în suflet! (Milenii românești între Bârlad și Reghin)” la Casa de Cultură „Dr. Eugen Nicoară” din Reghin. Totodată, grație unei astfel de ocazii de cinstire și preamărire a țării și a simbolurilor sale s-a născut și colaborarea dintre Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad și omoloaga sa din municipiul Reghin. De altfel, cu bucurie anunțăm faptul că instituția noastră a primit, în data de **27 iulie a.c.**, vizita Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Reghin ce a oferit bărlădenilor, cu prilejul *Zilei Imnului Național (29 iulie) spectacolul „Mureș - doinitor pe strune de dor.”* Evenimentul s-a bucurat de sprijinul oferit de autoritățile locale din localitățile Reghin, Deda și Bârlad, precum și de întreaga susținere a Consiliului Director al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad. În aceste condiții, am avut plăcerea de

a vă invita **joi, 27 iulie a.c.**, cu începere de la ora 18:00 în sala Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad la spectacolul „Mureș - doinitor pe strune de dor.”

Au fost prezenți cu momente folclorice Orchestra populară din municipiul Reghin formată din dirijor prof. Ioan Conțiu, soliștii Anca Branea, David Pușcaș, Vasile Grama, Alexandra Stoica, Alexia Aștelian, Paul Miclea și Iarina Neamțu, soliști de muzică populară - Dansuri populare de la Deda Bistra - Ansamblul folcloric Comuna Călimanilor

Alexia Aștelian, Paul Miclea, Iarina Neamțu. De asemenea, Ansamblul folcloric Comuna Călimanilor ne-a încântat cu dansuri populare specifice zonei Deda - Bistra. Au mai performat pe scena Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad grupul folcloric „Crențuța de brad” și trupa de dansuri sportive „Dansul viorilor”. Tot **joi, 27 iulie a.c.**, cu începere de la orele 17:00, în foaietul Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad a avut loc **manifestarea „Reghinul de ieri, Reghinul de azi”**. Cu prilejul Zilei Imnului Național (29 iulie), oaspeții noștri din Reghin, respectiv Deda au pregătit o expoziție de icoane realizate de membrii cercului de profil ce funcționează pe lângă Biblioteca Municipală „Petru Maior” Reghin sub atenta coordonare a doamnei Elena Harja, artist plastic. De asemenea, bărlădenii au putut vizualiza și fotografiile din orașul viorilor reunite sub genericul „Reghinul de ieri, Reghinul de azi”. Totodată, a fost organizat și un stand de carte unde s-au regăsit ultimele apariții editoriale ale unor scriitori din zona județului Mureș precum Sorina Bloj, Ilie Frandăș, Maria Borzan etc.;

► Prin Legea nr.53/2013, ziua de **31 august** a fost proclamată drept *Ziua Limbii Române* din dorința de a-i uni pe toți cei care vorbesc și simt românește, dar și de a le reaminti că „limba română este patria mea” (Nichita Stănescu). De altfel, poetul basarabean Alexei Mateevici, născut la 16 martie 1888, la Căinari, fostul județ Bender și trecut în lumea celor drepte la 13 august 1917 în Chișinău, avea să aducă prin poezia „Limba noastră” un elogiu limbii române, fiind totodată și un îndemn pentru prețuirea ei. În aceste condiții, asociația noastră și-a propus **joi, 10 august a.c.** cu începere de la ora 10:00, să celebreze **Ziua Limbii Române** printr-un expozeu susținut de prof. Livia Andrei - „Povestea limbii române” completat de poetul Petruș Andrei ce a

recitat din creația proprie poezia „Limba mea...”. Prof. Gruia Novac i-a adus un omagiu, **la împlinirea unui secol de la moarte**, celui ce s-a impus în conștiința noastră prin versurile „Limba noastră-i o comoară/În adâncuri înfundată/Un șirag de piatră rară/Pe moșie revărsată” - **Alexei Mateevici**. Lui i s-a alăturat și preotul paroh al Bisericii „Sf. Dumitru” - Răzvan Andrei Acostioaei ce a prezentat aspecte mai puțin cunoscute despre vocația de preot militar a lui Alexei Mateevici. Manifestarea a beneficiat și de un program artistic susținut de Ansamblul Folcloric „Alunelul” din Gara Banca, comuna Banca condus de prof. Mihaela Acasandrei. Totodată, Consiliul Director al C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad a ținut să ofere diplome de excelență și medalia de aur a Casei acestor copii ce au sprijinit în ultimii 3 ani activitățile social-artistice pregătite de asociația noastră;

▶ Tot, **joi, 10 august a.c.** cu începere de la ora 10:00 în sala „Alexandru Ioan Cuza” au fost lansate și ultimele publicații apărute sub egida C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad - **nr.35 al revistei „Viața noastră”, nr.8 al revistei de rebus „Crypto”,** precum și a **plachetei semnate Serghei Coloșenco și dedicate pictorului Nicolae Tonitza**. Prezentarea acestora a fost asigurată de Teodora Elena Zaldea (nr.35 al revistei „Viața noastră”) și de către prof. Gruia Novac (nr.8 al revistei „Crypto” și a plachetei „Nicolae Tonitza”);

▶ **Duminică, 20 august a.c.**, am celebrat alături de cuplurile din comunele **Ivești și Pogonești** împlinirea a 50 de ani de la căsătorie - **Nunta de Aur**. Tot acum a fost inaugurat și noul

Viața noastră

sediu al sucursalei Ivești;

▶ În perioada **23 - 25 august 2017, Centrul de Informare Europe Direct Vaslui** cu sprijinul **Primăriilor municipiilor Vaslui, Negrești, Huși, Bârlad, dar și al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad** a organizat patru seminarii de instruire a persoanelor vârstnice în utilizarea calculatorului și a internetului - **„BUNI-pe-NET”. Vineri, 25 august**

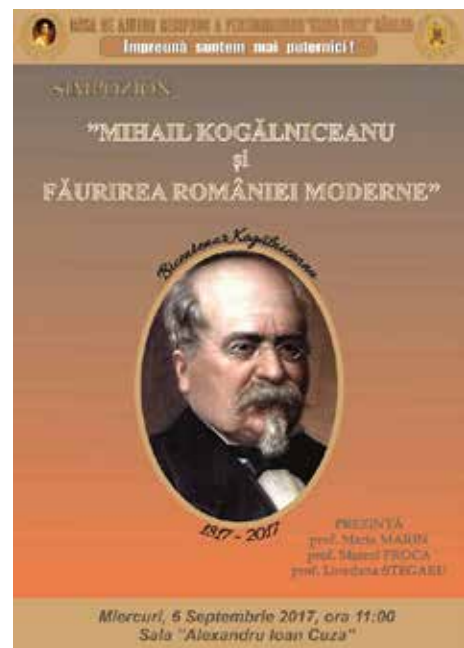

a.c., cu începere de la ora 10:00 în sala „Alexandru Ioan Cuza” a C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad s-a desfășurat ultimul seminar ce a căutat a familiariza persoanele vârstei a treia cu noile tehnologii informaționale;

▶ Pe **3 septembrie a.c.**, asociația noastră a fost prezentă la sărbătoarea

comunei Bogdănești **„La stejarul lui Ștefan cel Mare și Sfânt”** ajunsă la ediția a XVIII-a. Programul artistic atent ales de Primăria și Consiliul Local Bogdănești a inclus printre numele deja consacrate - **Aurel Moldoveanu, Dora Ungureanu, Stela Botez, Sorina** și momente ale artiștilor locali - Grupul folcloric „Ramuri de stejar” din Bogdănești, Ansamblul „Zori de zi” Zorleni etc. Am avut bucuria de a fi reprezentați la acest eveniment de **Grupul „Hora”,** de solista amatoare **Aneta Matei,** de recitatorii **Ecaterina Stoica și Ioan Florea;**

▶ **Miercuri, 6 septembrie a.c.**, cu începere de la orele 11:00, Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad a organizat **simpozionul dedicat aniversării a 200 de ani de la nașterea lui Mihail Kogălniceanu**. Născut la 6 septembrie 1817 la Iași, Mihail Kogălniceanu a fost un om politic de orientare liberală, avocat, istoric și publicist român, ce a devenit după Unirea din 1859 prim ministru al Principatelor Române. De numele său se

leagă unele reforme precum eliminarea rangurilor boierești, secularizarea averilor mănăstirești, reforma agrară etc. Totodată, a fost unul dintre ideologii Revoluției de la 1848 din Moldova, fiind autorul petiției „Dorințele partidei naționale din Moldova”. A fost unul dintre cei mai influenți intelectuali români ai generației sale, din această postură remarcându-se ca redactor șef al revistei “Dacia Literară” sau ca profesor al Academiei Mihăilene. Despre activitatea acestuia au susținut **prelegeri profesorii Maria Marin,**

Prof. Livia ANDREI

Din inima Ardealului în inima Moldovei

„Am multă nădejde într-acest neam al nostru... a cărui inimă bună și darnică se arată și în obiceiul ospetiei, pe care l-a păstrat cu sfințenie de la strămoșii săi.” (M. Kogălniceanu)

Inedit a fost sărbătorită Ziua Imnului Național doi ani la rând de către C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad. În 2016 am fost oaspeții ardelenilor din Reghin, iar anul acesta au fost ei oaspeții bârlădenilor. Ospitalitatea lor și a noastră s-a luat la întrecere. Noi ne-am simțit extraordinar la Reghin, iar ei, probabil, s-au simțit la fel la Bârlad. Și de-o parte și de alta eforturile au fost mari, dar rezultatele au fost pe măsură. Președintele C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad, magistrat Nicolai Mihai împreună cu tot personalul Casei s-au întrecut prin a face cât mai plăcută și cât mai variată vizita ardelenilor ce au venit cu inima deschisă în Moldova. Reîntâlnirea cu domnul președinte Leon Stoica, cu doamna primar a municipiului Reghin, Maria Precup, cu maestrul Ioan Conțiu și cu fermecătoarea Anca Branea ne-a umplut inimile de bucurie. O impresie deosebită ne-a făcut și doamna primar a comunei Deda, Lucreția Cadar, împreună cu viceprimarul Marius Ciontea și cu numeroșii lor însoțitori.

Oaspeții noștri au vizitat vechiul târg moldovenesc rămânând impresionați de frumusețea și pitorescul orașului. Vechile clădiri (Primăria, Muzeul „Vasile Pârvan”) stau alături de Pavilionul Expozițional „Marcel Guguianu” și de renovatul teatru „Victor Ion Popa”. Grădina Publică are farmecul secolului trecut, iar sediul C.A.R.P. Bârlad și-a deschis porțile pentru a demonstra că totul este posibil cu muncă și dăruire, că pensionarii se bucură de îngrijire medicală, dar și de o viață spirituală diversă.

La rândul lor, bârlădenii au fost impresionați de modul de prezentare al delegației ardelenilor atât la Primăria orașului cât și în foaierea teatrului, unde au arătat ce au mai valoros în zona lor, vechi și nou.

Încântarea a atins apogeul privind spectacolul „Mureș - doinitor pe strune de dor” desfășurat în sala Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad unde au fost prezenți cu momente folclorice Orchestra populară din municipiul Reghin formată din dirijor prof. Ioan Conțiu, soliștii Anca Branea, David Pușcaș, Vasile Grama, Alexandra Stoica, Alexia Aștelian, Paul Miclea, Iarina Neamțu. De asemenea, Ansamblul folcloric Comuna Călimanilor ne-a încântat cu dansuri populare specifice zonei Deda - Bistra. Au mai performat pe scena Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad Grupul folcloric „Crenguța de brad” și Trupa de dansuri sportive „Dansul viorilor”.

O asemenea manifestare nu se putea încheia decât cu o masă festivă ce a avut loc la Salonul Royal, pus la dispoziție de o gazdă desăvârșită în persoana domnului general Nicolae Rotaru. Seara a fost presărată de momente artistice surpriză prin prezența cunoscutei cântărețe Mioara Velicu, dar și a celorlalți interpreți fideli manifestărilor organizate de Casa pensionarilor.

A doua zi, pe o vreme ploioasă, ne-am despărțit de oaspeții noștri din Ardeal cu regretul că timpul a trecut prea repede, dar și cu bucuria că Ziua Imnului Național a fost marcată printr-un eveniment de excepție, ca și anul trecut.

Puține locuri din țară se pot lăuda cu astfel de „întâmplări”. Puțini oameni sunt înzestrați cu spirit organizatoric și cu dăruire pentru a face viața din jurul lor mai frumoasă, chiar și

**Colectivul C.A.R.P. „Elena Cuza”
Bârlad așteptând oaspeții
reghineni**

în vremuri mai sumbre.

Nu știm cui să mulțumim mai întâi pentru clipele de bucurie datorate sufletelor noastre trecute prin atâtea încercări. Unui om care se numește Nicolaie Mihai? Desigur, dar el singur nu ar fi reușit să realizeze totul, dacă nu avea un Consiliu Director deosebit și mai ales un personal motivat care știe că

C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad nu înseamnă doar împrumuturi și facilități, ci și o viață spirituală oferită membrilor ei, care-i întinerește și îi face mai optimiști în lupta cu viața și cu anii.

Vârsta fiecăruia e aceea pe care o simte, iar C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad ne face să ne simțim mai utili și mai tineri.

Lucreția Cadar,
primarul comunei Deda

Nicolaie Mihai întâmpinându-l pe Leon Stoica,
omologul său

Roxana Miron Feraru, Nicolaie Mihai, Maria Precup, Dumitru Boroș și Leon Stoica,
în sala de ședințe a Primăriei Bârlad

Ioan Conțiu, directorul Casei de cultură „Dr. Eugen Nicoară”, Reghin și Liviu Adrian Rincu, consilier C.A.R.P. „Elena Cuza”

Trupa de dans sportiv „Dansul viorilor” din Reghin

Anca Branea și fiica ei, Iarina Neamțu

Gânduri despre întâlnirea cu oamenii minunați ai Bârladului

Maria BORZAN,

Cercetător științific,

directorul Muzeului etnografic din Reghin

Iubind oameni și locuri, am avut bucuria să parcurgem peste 400 km, de la Reghin la Bârlad, pentru a da curs invitației Consiliului Director al C.A.R.P. „Elena Cuza” din Bârlad, președinte magistrat Nicolaie Mihai, de a sărbători împreună Ziua Imnului. Exact cu un an în urmă, tot de Ziua Imnului, bârlădenii au fost oaspeții noștri, oferindu-ne un spectacol de excepție, „Icoana țării, noi o purtăm în suflet”. O punte de lumină s-a înălțat de atunci deasupra celor două provincii românești, Ardealul și Moldova, ea va însenina acum călătoria noastră la Bârlad și spectacolul oferit de noi, „Mureș doinitor pe strune de dor”.

Grupul reghinenilor, de peste 40 de persoane, însoțit de doamna primar, ec. Maria Precup, era alcătuit din membri C.A.R.P. Reghin, președinte Leon Stoica, din interpreți de muzică populară și clasică – ansamblul folcloric „Crențuța de brad”, două perechi de dans sportiv, de la Clubul de dans sportiv „Miruna” și un grup de poeți, scriitorii reghineni. Conceperea programului, pregătirea și desfășurarea lui a fost gândită de prof. Sorina Bloj, prof. Ioan Coțuiu, cercet. șt. Maria Borzan, oameni ai Reghinului dedicați valorificării și conservării folclorului și culturii reghinene, iar prezentarea i-a fost încredințată actorului Iulian Praja.

Primul popas l-am făcut la Deda, la ieșirea Mureșului din defileu, pentru a ni se alătura vecinii noștri dedeni, un grup frumos de tineri ai Ansamblului „Cununa Călimanilor”, însoțiți de instructorul lor Vasile Gabor și energica doamnă primar a comunei Deda, ec. Lucreția Cadar.

Părăsind noianul gândurilor inutile la întâlnirea cu biserica Mănăstirii Sf. Ilie, ctitorie a primului Patriarh al României, Miron Cristea, liniștea și frumusețea locului ne-a dat o încărcătură spirituală de care aveam nevoie într-o asemenea călătorie: ne-am spus cu toții „Doamne Ajută!”. Ajunși în Masivul Hășmașu Mare, ne-am amintit de izvoarele celor două râuri gemene – Mureșul și Oltul, martorii suferințelor neamului românesc, și am admirat perla Carpaților Răsăriteni – Lacul Roșu – lac de baraj natural. Ne-am continuat apoi drumul, intrând pe pământul Moldovei și al lui Ștefan cel Mare și Sfânt, străbătând Cheile Bicazului, unul dintre cele mai remarcabile trasee turistice din Munții Carpați, format prin erodarea calcarelor mezozoice de apele Bicazului.

Cheile sunt parte componentă a Masivului Ceahlău, adevărată fortăreață naturală, singurul Munte Sfânt din România, cu hramul Schimbarea la față (6 august). La poalele lui, nu poți să nu te minunezi de „marea dintre munți”, cel mai mare lac artificial al României și singurul lac de interior al țării, pe care se serba Ziua Marinei, la 15 august, proiectul inginerului Dimitrie Leonida.

Urma apoi să străbătem Ținutul Neamțului, teritoriul cu

cea mai mare densitate de biserici și mănăstiri din Europa. Nu se pot descrie în cuvinte trăirile de care am avut parte cu toții. Piatra Neamț, municipiul reședință de județ, „Perla Moldovei” pentru multe lucruri ce trebuie vizitate aici, printre care aș aminti colecția variată și bogată a Culturii Cucuteni, ce corespunde epocii marilor civilizații ale Orientului Antic.

Gândindu-ne la frumoasele mănăstiri de aici, ne-am oprit, din lipsă de timp, doar la Mănăstirea Pângărați, ctitorie de piatră de la 1560 a lui Alexandru Lăpușneanu, pe locul unui schit de lemn ridicat de monahul Simion de la Mănăstirea Bistrița. Construcția constituie un unicat, aici fiind două biserici suprapuse, cu intrări și hramuri diferite.

Urmând apoi cursul Bistriței, am străbătut depresiunea Cracău-Bistrița și prelungirile estice ale Culmii Pietricica, intrând, prin Culoarul Siretului, în Podișul Central Moldovenesc. Timpul se scurgea repede, emoțiile sporeau, ne apropiam de Bârlad, ținta călătoriei noastre, iar domnul Mircea Fitcal ne dădea dese telefoane, întrebându-ne pe unde suntem. Bag de seamă, îi era tare dor de noi, doar trăise câțiva ani pe frumoasele meleaguri mureșene și nu ne uitase. Îi mulțumim, nu l-am uitat nici noi.

Bârladul, vechi târg moldovenesc, unde se întâlneau și poposeau negustori ce veneau dinspre Europa sau Orient, a fost nucleul de formare și afirmare a multor personalități locale și naționale: domnitorul Alexandru Ioan Cuza, realizatorul unirii celor două țări românești, cel care a pus bazele României moderne, prin reformele adoptate, Gheorghe Gheorghiu Dej, Alexandru Vlahuță, Nicolae Tonitza, Vasile Pârvan etc. - avea multe de arătat.

Este greu să spunem ce a fost cel mai frumos în această călătorie minunată: locurile vizitate, cu frumusețile fiecăruia și încărcătura spirituală oferită, primirea extraordinară de care am avut parte la sediul C.A.R.P. „Elena Cuza”, vizita la Primărie, vizitarea celor două muzee de artă contemporană, cel de istorie-arheologie, Colecția doctorului Ioan Chiricuță sau Mănăstirea Bujoreni. Toate au fost deosebite, frumoase, interesante, educative, dar cel mai mult ne-au impresionat cuvintele rostite cu respect și dragoste pentru noi și neamul

nostru de personalități marcante ale Bârladului, pe parcursul șederii noastre.

Ajunși în Bârlad, am oprit la sediul C.A.R.P. „Elena Cuza”, unde primirea celor două grupuri a fost extraordinară, „faptele au întrecut vorbele” alese și la obiect rostite de președintele magistrat Nicolaie Mihai, însoțit de membrii Consiliului Director și de un grup de tineri frumoși, îmbrăcați în costume populare.

**Primirea delegației
la C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad**

Gazdele ne-au oferit cu drag simbolul bunăstării și respectului lor – colacul și sarea. În partea stângă, privirea și gândurile ni s-au oprit asupra Troiței din lemn de stejar sculptat, ridicată în anul 2014, ca un monument aniversar în istoria Casei. A urmat Avizierul, cu articole și informații despre proiectele gazdelor.

Uimiți la fiecare pas de texte și citate mobilizatoare, am ascultat prezentarea elevată și documentată a domnului președinte despre istoricul, situația actuală, strategia și obiectivele Casei. Vizitând cabinetele medicale, birourile, magazinul cu produse naturiste, atelierul de croitorie și frizeria, stimate domnule președinte, ne-ați dat o lecție de viață, să nu uităm crezul dumneavoastră și să ne fie model

de urmat, „solidaritatea și unirea fac puterea”. De bună seamă, aveți parte de ocrotire divină, de respectul și dragostea pensionarilor, în tot ce faceți. La mulți ani, cu multe împliniri!

La finalul vizitei, am fost serviți cu produse culinare tradiționale, gustoasele brânzoaice moldovenești, în piept și la gât ni s-au pus cocarde și Medalia de Aur a Casei, însoțite de diplome de excelență și participare, numărul 35 al revistei „Viața Noastră” - Drapel și imn îngemănate, o broșură cu imnurile țării și alte lucrăsoare frumoase care să ne amintească mereu de ospitalitatea gazdelor.

A doua zi, la ora nouă, am intrat în Primăria municipiului Bârlad, fiind întâmpinați de dl. Primar av. Dumitru Boroș și d-na viceprimar Roxana Miron, însoțiți de personalități bârlădene. S-a cântat imnul țării, s-au rostit cuvinte de bun venit, iar o delegație formată din câțiva reghineni, cele două doamne primar, președinții celor două asociații și membri C.A.R.P., am fost invitați în biroul domnului Primar. După ce s-au făcut prezentările, dl. Primar av. Dumitru Boroș a oferit placheta jubiliară celor două doamne Primar, președintelui C.A.R.P. Reghin și solistei Anca Branea, mici cadouri și vinuri specifice zonei. Cadoul reghinenilor oferit bârlădenilor a fost o vioară, simbolul orașului și palinca ardelenescă.

Prof. Vasile Cărcotă, un mare patriot și un depozitar al istoriei neamului, ne-a prezentat, în cuvinte frumoase, istoria Bârladului și a personalităților de aici. Prezentarea Reghinului am simțit nevoia să o însoțesc cu mulțumiri și un pios omagiu adus celor peste 900.000 eroi căzuți în luptele de la Mărăști, Mărășești și Oituz, în august 1917 acum 100 de ani, jertfa lor a făcut posibil sfârșitul războiului și a grăbit unirea Transilvaniei cu România, desăvârșirea statului național român. Un motiv în plus ca „puntea de lumină Ardeal-Moldova-Reghin-Bârlad” să fie îmbogățită și cu recunoștința și dragostea noastră frățescă.

La ieșirea din Primărie, delegațiile din Reghin și Deda au depus coroane de flori la statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza și la bustul poetului Mihai Eminescu din parcul Teatrului.

**Cuvântul de salut al domnului primar,
avocat Dumitru Boroș**

Cuvinte despre Reghin - Maria Borzan

S-a vizitat apoi unul dintre cele mai moderne spații expoziționale, Pavilionul Marcel Guguianu, cu lucrările maestrului – o „odă adusă femeii”.

Dacă ar fi să fac un clasament al preferințelor mele în ceea ce privește locurile văzute în aceste zile, sigur Muzeul „Vasile Pârvan” ar ocupa primul și al doilea loc. Motivația este simplă: pentru bogăția lui – cele peste 100.000 de piese expuse în sălile și holurile muzeului – valoarea patrimoniului muzeal – ocupă primul loc în țară la bunurile clasate în categoriile

Tezaur și Fond, pentru vestigiile aparținând culturii Sântana de Mureș – sec. IV î.Hr. - ce îi include în areal comun de locuire cu mureșenii, cabinetul de numismatică care impresionează prin circulația monetară pe aceste meleaguri și enumerarea ar mai putea continua... Locul secund, într-un clasament afectiv, e rezervat tot muzeului, cu toți cei care îl însuflețesc și se dăruiesc lui, făcând din locul de muncă un altar în care își oferă tinerețea și pasiunea. Cinste acestor oameni minunați, în frunte cu neobositul profesor Mircea Mamalaucă, directorul muzeului. Prin munca lor, au făcut din această instituție o perlă a coroanei județului Vaslui.

Impresionantă a fost și vizitarea Mănăstirii Bujoreni, prin frumusețea locului, stilul arhitectonic, pictura interioară, legendele ei și oamenii deosebiți de aici. Sunt doar câteva elemente care te îmbie la a trece pe aici și a poposi spre a asculta și sorbi din veșnicia neamului nostru.

La ora 17, în holul Teatrului „Victor Ion Popa”, au fost expuse și prezentate câteva icoane pe sticlă, dintr-un proiect mai amplu al unui „cerc de iconari” al Bibliotecii municipale „Petru Maior” Reghin, fotografiile cu „Reghinul de ieri și de azi” și cărți ale poezilor, scriitorilor și oamenilor de cultură reghineni. Și-au prezentat cărțile: Sorina Bloj, Ilie Frandăș, Ioan Torpan, Ioan Bândilă Mărceanu, Vian Bonț și Maria Borzan.

La ora 18, în prezența oficialităților județene și locale, a început spectacolul De la „Icoana țării noi o purtăm în suflet” la spectacolul „Mureș doinitor pe strune de dor”.

Ar fi nedrept să dau doar câteva

Depuneri de coroane la statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza

Prezentare carte - Maria Borzan și Vian Bont

nume, toți au fost la înălțime, așa că am să vă prezint tot desfășurătorul: grupul vocal „Crenguță de Brad”, coordonator Marioara Popovici, la care, între cântece, s-au intercalat și rapsozii populari Maria Bucin Crișan, Mărioara Popovici și recitatoarea Sorina Bloj, recital de muzică clasică, elevul Adrian Neamțu – pian, prof. Ioan Conțiu și prof. Mathe

Szuszanna, momentul de dans sportiv prezentat de Andrei Crișan, Iulia Ababei, Niculescu și Cezar Fărcaș, de la Clubul de dans sportiv „Miruna” Reghin, soliștii vocali Anca Branea, Iarina Neamțu, Alexandra Stoica, Paul Miclea, Alexia Aștilean, David Pușcaș și suitele de jocuri populare de pe Valea Mureșului Superior și câmpie ale Ansamblului „Cununa Călimanilor”, instructor Vasile Gabor.

Momentul patriotic a încheiat spectacolul. Hora Unirii, în cânt și joc, pe scenă și în sală, ne-a încălzit sufletele și luminat chipurile. Seara s-a încheiat cu o frumoasă și îmbelșugată petrecere, la care a fost invitată și „privighetoarea Moldovei”, prietena de suflet a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, solista Mioara Velicu. Totul a fost extraordinar de frumos și educativ, am admirat oameni și locuri, ne-am bucurat și am înțeles că omul este valoarea supremă și trebuie prețuit și să nu uităm niciodată că suntem români. Vă mulțumim pentru tot, oameni minunați ai Bârladului, ne-ați primit cu dragă inimă, cu vorbe bune și înțelepte și mereu cu zâmbetul pe buze. Vă așteptăm și noi cu drag la Reghin.

Ansamblul folcloric „Crenguță de Brad”, Reghin

Ansamblul de dansuri „Cununa Călimanilor” - Deda

Soliști de muzică clasică și populară

Bătrânii - înțelepții și frumoșii noștri

Preot Răzvan-Andrei ACOSTIOAEI

Parohia „Sf. Dumitru” Bârlad

Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice s-a stabilit în mod oficial în sesiunea ONU din Decembrie 1991. Propunerea de a fi desemnată această dată a aparținut delegatului Greciei la acea conferință, profesorul Arghir Anastasios de la Universitatea din Atena, care a socotit că se cuvine ca „toți vârstnicii să se așeze sub Acoperământul Maicii Domnului” - sărbătoare înscrisă în calendarul ortodox la această dată (1 Octombrie). De aceea, în această zi de binecuvântată sărbătoare în grai de smerită rugăciune, invocăm ajutorul și ocrotirea Maicii Domnului pentru bătrânii noștri înțelepți și buni.

Bătrânii - binecuvântații lui Dumnezeu

„Să te scoli înaintea perilor albi, și să cinstești pe bătrâni”, (Levitic 19, 32) iar Iov îndeamnă ca bătrânii înțelepți

acest respect păstra relația dintre vii și morți astfel încât exista credința nestrămutată că cei morți veghează la liniștea și împlinirile celor vii, iar aceștia din urmă trebuie să își dovedească recunoștința față de cei morți.

În Sfânta Scriptură și în tradiția noastră neoaș românească, vârsta înaintată, longevitatea, erau privite ca o probă de înțelepciune și de calitate, ca o favoare și o binecuvântare divină acordată acelor care au dus o viață bună și frumoasă, în respectul preceptelor religioase. În Apocalipsă, care este ultima carte a Bibliei, Logosul este înfățișat cu părul alb, ceea ce semnifică semnul bătrâneții, dar și al nemuririi. „Capul Lui și părul Lui erau albe ca lâna albă și ca zăpada, și ochii Lui, ca para focului” (Apocalipsa 1,14). În cartea Leviticului, Dumnezeu poruncește:

să fie ascultați (Iov 12, 12). Însuși Creatorul arată că îi binecuvântează pe bătrâni cu ocrotirea sa până în sfârșit : „Ascultați-Mă, casa lui Iacov, și toată rămășița casei lui Israel, voi pe care v-am luat în spinare de la obârșia voastră pe care v-am purtat pe umăr de la nașterea voastră: până la bătrânețea voastră Eu voi fi Același, până la căruntețele voastre vă voi sprijini. V-am purtat, și tot vreau să vă mai port, să vă sprijinesc și să vă mântuiesc.” (Isaia 46, 3 - 4).

În satul tradițional românesc exista un respect deosebit față de strămoși,

Greutatea de a fi bătrân într - o lume egoistă și rece

Din nefericire, astăzi, există o greșită mentalitate conform căreia persoanele în vârstă nu mai au de spus prea mult societății. Uităm prea repede că bătrânii noștri sunt de fapt părinții noștri trupești, care ne - au născut și ne - au crescut cu credință, cu milă și cu mare jertfă. Mulți consideră bătrânețea un fel de boală de care nu scapă nimeni. Aș crede mai degrabă că tinerețea este un soi de boală a repezeli nesăbuite din care ne revenim de îndată ce ajungem la bătrânețe.

Expresia „vârsta a treia” cuprinde deja o parte considerabilă din populația țării: persoane care ies din circuitul productiv, dar care au încă mari resurse și capacități de participare la binele comun. Însă privilegiul și binecuvântarea de a fi bătrân nu trebuie umbrite de ispita solitudinii interioare. În ciuda complexității problemelor vârstei înaintate, a puterilor care se ofilesc pe zi ce trece, cu toată lipsa de înțelegere a unei societăți egoiste, bătrânii noștri nu sunt nicicum la marginea vieții Bisericii sau

a vieții sociale, nu sunt elemente pasive ale unei lumi în exces de mișcare ci sunt subiecți activi ai unei perioade fecunde din punct de vedere uman și spiritual a existenței umane. Ei au încă o misiune de îndeplinit și o contribuție de dat.

Dacă, pentru trup, timpul, în curgerea sa, aduce îmbătrânirea, sufletul credincios și bun poate cunoaște o îmbogățire în blândețe și înțelepciune. Tinerețea sau bătrânețea nu sunt doar etape de viață, ci și stări de spirit, care pot arăta forța spiritului asupra materiei și a speranței asupra descurajării. Bătrânii și pensionarii, oameni care s-au dăruit pentru familie și societate, sunt poate astăzi segmentul cel mai neglijat și mai ignorat al societății contemporane, afectată de secularismul, individualismul și relativismul moral, care slăbesc unitatea, demnitatea și responsabilitatea familiei.

Vârstnicii bolnavi, între care mulți bunici, traversează adeseori situații derutante și dureroase, răstigniți sufletește între dorința de a fi utili familiei și nevoia ajutorului, grijii și atenției din partea celor dragi. Ce minunat lucru ar fi să înțelegem că viața persoanelor în vârstă ajută să se facă lumină pe scara valorilor umane! Ne ajută să vedem continuitatea generațiilor și dovedește în mod minunat interdependența popoului lui Dumnezeu. De fapt Biserica este locul în care diferitele generații sunt chemate să împărtășească planul de iubire al lui Dumnezeu printr-un raport de schimb reciproc de daruri cu care fiecare este îmbogățit prin harul Duhului Sfânt. Un schimb în care persoanele în vârstă poartă valori religioase și morale care reprezintă un

bogat patrimoniu spiritual pentru viața comunităților creștine. Dacă ne-ar arăta Dumnezeu cât bine fac bătrânii lumii noastre! Să nu fim nepăsători, disprețuitori, străini față de bătrânii noștri pentru că viața ne va așeza în locul lor peste ceva timp!

Gratuitatea, experiența și amintirea - valori nepieritoare pe care le putem învăța de la bătrânii noștri

Bunicii sunt comori binecuvântate de care nu trebuie să privim noile generații. Înțelepciunea bunicii, experiența lor de viață sunt neprețuite. Cultura dominantă măsoară valoarea acțiunilor noastre după niște parametri care ignoră dimensiunea gratuității. Bătrânul, care trăiește timpul disponibilității, poate readuce în atenția unei societăți prea ocupate, necesitatea de a sfârâma o indiferență care înjosește, descurajează și oprește frumusețea altruismului. Amintirea. Generațiile mai tinere pierd pe zi ce trece sensul istoriei și împreună cu el identitatea proprie. O societate care ignoră trecutul riscă să-i repete cu mai multă ușurință greșelile. Decăderea sensului istoric este imputabilă și unui sistem de viață care i-a îndepărtat și izolat pe bătrâni, împiedicând dialogul dintre generații. Experiența. Astăzi trăim într-o lume în care răspunsurile științei și ale tehnicii par să fi înlocuit utilitatea experienței vieții acumulate de bătrâni în decursul întregii lor existențe. Înțelegem de aici că bătrânii

sunt singurii care au o viziune mai completă a vieții. Viața noastră este dominată de grabă, iar o viață distrată, uită de întrebările fundamentale despre vocație, demnitate, destinul omului. Vârsta a treia este și vârsta simplității, a contemplației. Valorile afective, morale și religioase trăite de cei în vârstă sunt o resursă indispensabilă pentru echilibrul tuturor. Ei învață sensul de responsabilitate, de prietenie, de prudență a judecății, de răbdare, de înțelepciune. Societățile umane vor fi mai bune dacă vor ști să beneficieze de carismele bătrâneții. Bunicii oferă familiei dragostea lor, rugăciunea lor, blândețea lor, smerenia lor și așteaptă foarte puțin, un gest, o vorbă bună, puțin sprijin...

Rugăciunea - sprijinul nezdruccinat al bătrâneților

Rugăciunea este calea cea mai sigură pentru înțelegerea vieții duhovnicești. Rugăciunea este o slujire și totodată o datorie pe care cei bătrâni o pot îndeplini pentru binele întregii Biserici și al lumii. Chiar și bătrânii cei mai bolnavi sau cei constrânși la imobilitate se pot ruga. Rugăciunea este puterea lor, rugăciunea este viața lor și respirația sufletelor lor. Prin rugăciune participă la durerile și bucuriile celorlalți și pot rupe cercul izolării, pot ieși din condiția lor de neputință. Chiar și un bătrân redus la sărăcie, în patul său, devine ca un monah, un eremit, și prin rugăciunea sa poate îmbrățișa lumea întreagă.

În loc de concluzii

Târziu, în crucea nopții, mi-am amintit de bătrânii mei bunici, ascunși de ani buni în lumina celui Nepătruns. I-am îmbrățișat în dor de rugăciune dorindu-mi măcar o dată să le mai pot săruta muncitele mâini. A doua zi, am simțit nevoia să mă duc să-mi îmbrățișez părinții, și ei trecuți de pragul bătrâneții. Am înțeles că atât timp cât mai am cui spune mamă și tată sunt mai împlinit și mai întreg. Și nu mă rușinez să recunosc că și acum, când am părul înspicat, la vreme de apăsare, alerg și-mi pun capul în poala mamei mele, așteptând mângâiere și alint.

Florentina Loredana DALIAN

Slobozia

Ceasornicarul

Omul era potrivit de statură, cu umerii ușor aduși în față și pășea încet, cu grijă, parcă numărându-și pașii, atent la un ritm doar de el știut.

Pe holul azilului, la o țigară, gândeam la cum trebuie să fie viața când nu mai aștepți nimic. Pașii ritmici ai bătrânului dădeau viață unei muzici menită a mă contrazice, sugerându-mi – nu știu cum – că, pesemne, aștepți ceva până în ultima clipă. Nu contează ce. Ceva. Ceva ce poate n-ai așteptat niciodată sau, dimpotrivă, ai așteptat toată viața, ori nici măcar nu ai idee ce ar putea fi. Însă, de bună seamă că așteptarea aceasta nu se sfârșește niciodată, altfel cum ai găsi resurse să-ți plimbi bunăoară pașii pe holul întunecos al unui azil? Să te oprești la un capăt și să-ți arunci ochii pe fereastră, nădăjduind să primești de acolo răspunsul. Apoi s-o iei de la capăt. Să mai zăbovești clipe fără rost, după care să te întorci la aceeași fereastră, care se încăpățânează să rămână ceea ce este – un geam într-o ramă și-atât.

S-a apropiat cu sfială de mine să-mi ceară, cu voce stinsă, un foc. L-am întins bricheta cu mâna stângă, așteptând s-o primească. Dar, brusc, parcă se răzgândise, fixând atent un punct de pe mâna mea. Și nu mică mi-a fost surprinderea să-l aud punând o întrebare, de data asta cu glasul înviorat de descoperirea făcută:

- Cum, n-aveți ceas?!

Buimacă, îi mai arăt o dată bricheta, crezând că a-ncurcat cuvintele.

- Nu, nu. Despre ceas era vorba. Oamenii obișnuiesc să poarte ceasuri și credeam...

- Urăsc ceasurile, îi spun, revenindu-mi. Când voi ieși la pensie, primul lucru pe care-l voi face va fi să le arunc pe toate din casă.

- Ah! Nu spuneți asta! Mă doare sufletul.

Și chiar și-a dus mâna la inimă, cu un gest ce nu părea deloc teatral, ci izvorât dintr-o mare durere.

- Nu, nu spuneți asta. Eu le iubesc. Atât de mult, încât am preferat să rămân sărac o viață decât să m-ajung de pe urma lor. Așteptați aici! Vreau să v-arăt ceva.

Apare curând, târând o lădiță cafenie, roasă de vreme și încuiată cu lacăt. O pune jos cu infinită grijă, o descuie cu o mișcare sigură și, ridicându-i capacul, mă-ndeamnă să privesc. Privirii mele se-arată mulțime de ceasuri rânduie frumos, mici, mari, de mână sau de buzunar. O adevărată colecție despre care mi-a spus că-a adunat-o în timp din diferite surse, în general de la oameni care, dintr-un motiv sau altul, doreau a se descotorosi de ele și, cunoscându-i pasiunea, veneau să i le ofere. Unora dintre aceste ceasuri le mergeau limbile și indicau, toate, aceeași oră, semn că nu doar le păstra ci le avea și grija. Când am ridicat, întrebător, privirea, omul cu ceasurile și-a început spovedania:

- De meserie, sunt ceasornicar. Asta am făcut toată viața și niciodată nu mi-a părut rău. Unii cred că-i o meserie prea migăloasă și plictisitoare, dar mie mi-a plăcut tare mult. Asta pentru că niciodată n-am privit ceasul doar ca pe un obiect de care te slujești ca să măsoari timpul. Pentru mine, ceasul se află în strânsă legătură cu cel care l-a purtat și astfel fiecare dintre ele are o poveste. Eu am știut să le-ascult poveștile, iar acolo unde nu mi-au spus-o, am încercat să le-o inventez, pornind de la câteva date pe care le aveam. Acesta - mi-arată, atingându-l ușor, un ceas fin al cărei purtătoare fusese, de bună seamă, o femeie - e din aur. Valorează destul și chiar merge, după cum vedeți.

M-am străduit să-l țin în viață. L-am cumpărat cu gândul de a-l revinde dar, după ce i-am aflat povestea, m-am răzgândit. Nu se făcea s-ajungă pe mâna vreunei inese care l-ar fi apreciat doar ca pe o bijuterie. Căci ce sunt bijuteriile lipsite de povestea lor, decât inutile străluciri fără viață?

Doamna care mi l-a adus era sora nefericitei posesoare de o zi a ceasului cu pricina. Îl păstrase zece ani, nici ea nu știa de ce. Dar, în cele din urmă, a vrut să scape de odiosul obiect care a provocat moartea surorii ei, pe nume Natalia – din câte am înțeles o doamnă din înalta societate, de o deosebită frumusețe și o sensibilitate rară, ceea ce i-a fost fatal. Ceasul poartă o inscripție: „Iubitei mele, Carina”. Natalia primise ceasul de ziua ei, de la bărbatul pe care-l iubea și cu care urma să se căsătorească. Se pare că și acesta a iubit-o nespus. Dar cineva zicea că marile iubiri ar fi sortite pieirii, chiar și atunci când te aștepți mai puțin, chiar dacă nu există motiv real pentru asta. Dispar și se duc, de parcă iubirea ar fi păcatul capital al omenirii, pentru care omul trebuie negreșit să plătească. Cum spuneam, Natalia primise ceasul de la viitorul soț. A doua zi au găsit-o înecată în lacul din spatele casei. Lăsase și un bilet: „N-aș fi putut trăi cu rușinea de-a fi iubit omul care m-a trădat. Și nici n-aș fi putut trăi fără să-l iubesc.” Toți au fost nedumeriți, cel mai tare nefericitul logodnic, care nu putea înțelege nimic. Misterul s-a lămurit abia când cineva a observat inscripția de pe ceas. Cum era normal, „vinovatul” a început cercetările. Așa s-a aflat că cel care făcuse inscripționarea încurcase numele, având comandate în același timp, de către persoane diferite, două dedicații pentru ceasuri: „Iubitei mele, Carina” și „Iubitei mele, Natalia”. Omul și-a cerut mii de scuze, dar asta n-a ajutat-o defel pe biata Natalia, care murise crezând că iubitul ei mai are pe cineva, și nici pe sărmanul om, care nu fusese suficient de vigilent când a ridicat ceasul, verificând dacă a fost inscripționat corect. Am întrebato pe sora Nataliei de ce crede că aceasta n-a încercat să lămurească problema înainte de-a fi luat o decizie atât de definitivă. Mi-a răspuns cam așa: „O cunosc bine pe Nati, suntem gemene. Eu am fost singura care i-a înțeles gestul și știu că ar fi preferat să moară decât să ceară socoteală omului pe care-l iubea. Și, probabil, ideea care i-a venit prima dată în minte – aceea că el ar fi trădat-o – i-a întunecat gândirea, făcând-o să excludă posibilitatea de a lua în calcul o banală greșală”.

M-a tulburat atât de tare povestea asta, încât mi-am pus de atunci o mie de întrebări. Fără niciun răspuns. Murim degeaba. Și tot d-ia trăim și iubim. Eu nu mai știu care-i rostul...

O pauză în care a mângâiat cu privirea „comoara” adunată în lada veche, a hotărât să-și aprindă, în cele din urmă, țigara, continuând:

- Mda. Fiecare ceas poartă cu el o poveste. Și-al meu, ăsta pe care-l port, are una. E lungă, prea tristă și încă nu m-am hotărât s-o spun nimănui. L-am dobândit în niște împrejurări care mi-au dovedit că sunt și voi rămâne om, până și-n cel mai negru moment al vieții. Și-l port mereu tocmai ca să nu uit asta.

M-am despărțit târziu de omul pe care unii îl numesc ceasornicar, alții nebunul cu ceasuri și căruia eu îi spun colecționarul de suflete. Căci, ascultându-i poveștile răspândite prin fum de țigară, am înțeles că în lădița lui nu adunase obiecte, ci oameni, cu durerile, bucuriile și neîmplinirile lor.

(Din volumul „Aceeși lună peste sat”, seria „Azilul”)

Limba română - suflet românesc

prof. Maria BUDESCU

Sărbătorim Limba Română la 31 august, zi promovată și susținută prin Legea nr.53/2013 de Parlamentul României care are ca izvor de inspirație un moment de istorie recentă a Republicii Moldova din 1989 când limba română a fost declarată limbă oficială.

Dintre darurile moștenite în patrimoniul spiritual al neamului nostru, cel mai sacru consider că este limba națională, limba în care noi, oamenii acestui popor ne exprimăm identitatea, ne exprimăm gândurile, sentimentele, trăirile, ne descriem frumusețile natale.

Limba română nu este doar mijlocul de comunicare, ci felul nostru de a trăi aici și în lume. Această sărbătoare este un prilej de aducere aminte despre atâți oameni minunați care și-au exprimat sentimentele lor în această limbă, despre acei care au luptat, și-au sacrificat viața pentru păstrarea ei.

Între limbile romanice, limba română este a cincea după numărul de vorbitori, ea fiind vorbită de aproximativ 28 de milioane de persoane. Tot ea este una dintre cele cinci limbi în care se oficiază serviciile religioase pe Muntele Athos.

Limba română este purtată peste granițele țării de emigranți. Astfel, în Israel, 5% din populație provine din România și vorbește limba română. Emigranții români au ajuns și în Italia, Spania, SUA, Canada, Franța, Germania, Portugalia, Cipru, Austria. Studenții străini care au studiat și au lucrat în România sunt vorbitori de limbă română, aproximativ jumătate de milion de arabi din Orientul Mijlociu care și-au desăvârșit studiile aici, vorbesc și limba română.

Limba română este predată în țările est europene unde se află comunități semnificative de români.

Mulțumim cerului că ne-am născut într-o asemenea țară frumoasă și bogată, cu o limbă melodioasă, armonioasă și minunată. De aceea, îmi

face o bucurie și un prilej de mândrie, reproducând în paginile revistei „Viața noastră” cuvinte de duh rostite de oameni celebri ai acestui neam, despre limba română, precum și câteva din creațiile unor poeți cunoscuți care preamăresc frumusețea limbii române.

- „Limba este cartea de noblețe a unui neam.” (Vasile Alecsandri)
- „Noi nu suntem stăpâni ai limbii, ci limba e stăpânul nostru.” (Mihai Eminescu)
- „Limba este însăși floarea sufletului etnic al românimii.” (Mihai Eminescu)
- „Limba română este o comoară fără cheie.” (Ioan Slavici)
- „O patrie fără de nume nu este o patrie. Limba română este patria mea.” (Nichita Stănescu)
- „Limba unui popor este chiar sângele acestui popor.” (Grigore Vieru)
- „Pentru mine, limba română e distanța dintre inimă și umbra ei care se numește suflet.” (Fănuș Neagu)
- „Limba română este suma celor mai armonioase sunete din univers.” (Valeria Mahok)

Testament literar

Ienăchiță Văcărescu

Urmașilor mei Văcărești!
Las vouă moștenire:
Creșterea limbei românești
Ș-a patriei cinstire.

Limba românească

Gheorghe Sion

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său,
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Frați ce-n dulcea Românie
Nașteți și muriți
Și-n lumina ei cea vie
Dulce vietuiți!

De ce limba românească
Să n-o cultivăm?
Au voiți ca să roșească
Țârna ce călcăm?

Limba, țara, vorbe sfinte
La strămoși erau;
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

Temelia limbii române

Horia Bădescu

Să ne plecăm la dulcea rostire românească,
din ea născuți și-ntr-însa aduși la țintirim!
Să ne plecăm! Acolo din mamă și din tată
stă verbul sfânt din care cu toți ne zămislăm.
Să-ngenunchem la cuvinte cu litere latine,
în limba asta numai putem să existăm,
în limba asta numai, putem plăti iubirea
și ura și dreptatea pe care le păstrăm,
în limba asta numai, dăm temelie lumii,
în limba asta numai, cum a se tace știm,
în limba asta numai, ne pomenim eroii,
în limba asta numai, putem ca să murim.

Limba română

Mihai Duțescu

Timp care curge, timp ce purcede
În urmă-ne multe n-or să rămână
Dar niciodată nu se va pierde
Doamna frumoasă, limba română.

Clopotele toamnei limpede bat,
Pieptul aroma dorului sună,
Plânge și râde cu lacrimi curate
Stăpâna noastră, limba română.

Cuvântul ei dulce ne este nume,
Glasul ei cântec mereu ne adună
Bunii și răii ce au pe lume
Mai sfânt decât limba română.

Pământul acesta cât ne rămase
Munții cu vulturi, marea cu spumă
Stă sub lumina ce arde în case
La fiecare, limba română.

Născuți dintr-un sânge străvechi
precum vinul
Din boare și rouă și din furtună
În ea ne rostim și bucuria și chinul
În prea iertătoarea limbă română.

În ea se botează și vii și morții,
În ea se șoptește sub clarul de lună.
O poartă pe buze și domnii și hoții
Trăind de milenii în limba română.

Și timpul tot curge și curge-va veșnic
Și sufletu-mi tainic mereu se cunună
În fiecă toamnă sub stele de sfeșnic
Cu blânda mireasă, limba română.

„A vorbi despre limba română este ca o duminică. Limba română este patria mea. De aceea, pentru mine, muntele munte se numește, de aceea iarbă iarbă se spune, de aceea, pentru mine, izvorul izvorăște, de aceea pentru mine, viața se trăiește.”

Nichita STĂNESCU

Limba noastră cea română

Grigore Vieru

Sărut vatra și-al ei nume
Care veșnic ne adună,
Vatra ce-a născut pe lume
Limba noastră cea română.

Cânt a Patriei ființă
Și-a ei rodnică țărână
Ce-a născut în suferință
Limba noastră cea română.

Pre pământ străvechi și magic
Numai dânsa ni-i stăpână:
Limba neamului meu dacic,
Limba noastră cea română.

În al limbii tezaur
Pururea o să rămână
Limba doinelor de aur,
Limba noastră cea română.

Limba noastră

Alexei Mateevici

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte,
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care o plâng și care o cântă
Pe la vatra lor țărâanii.

Răsări-vă o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba mea...

Limba mea-i limba română
Cum m-au învățat părinții,
Ea-i regină și stăpână
Ca să stăm în rând cu prinții.

Limba mea-i limba iubirii
Și a dorului de țară,
Dania dumnezeirii
Ce nicicând n-o să dispară.

Limba mea-i limba de-acasă
Ce-o vorbesc mama și tata
Și nu-i alta mai frumoasă
Că n-o voi schimba cu alta.

Este limba poeziei
Și a slujbei în altare,
A unirii și-a frăției
În străvechile hotare.

Este limbă-armonioasă
Că are-o dulceață-anume
Și-i atâta de duioasă
Cum nu este alta-n lume.

Este-a inimii iconă
Prinsă-n doină și-n colindă
Iar pe cap poart-o coroană
Că-i a duhului oglindă.

Cei doi regi când se-nfruntară
Își vorbiră românește
Și-astfel s-a născut o țară
Ce, prin grai, se veșnicește.

Limba mea-i limba gândirii
Ce în veci de veci nu piere,
Este limba mântuirii
Și-i cea mai de preț avere.

Limba mea e și a voastră,
Fraților de-aceiași mamă.
De la munți la marea-albastră
Cu același glas ne cheamă.

Dumnezeu ne-a dat grădina,
Țară binecuvântată,
Cu lumină din lumină
Noi să ne-o păstrăm curată.

Petruș ANDREI

Povestea Limbii Române

Prof. Livia ANDREI

A fost odată ca niciodată. A fost o împărăteasă ce domnea pe o gură de rai înconjurată de munți, dealuri sau câmpii și de ape ce se adunau în Dunăre și în Marea cea Mare. Bogată era împărăteasa noastră pe care o chema Limba Română. Latinii o înzestraseră cu pământ, cu pădure, cu anotimpuri, cu îngeri, cu preoți, și cu multe alte bogății, încât se părea că nu-i mai lipsește nimic. Dar au venit slavii și i-au dat și bune și rele, căci s-a bucurat de hrană, de miluire și dăruire, chiar dacă unii erau săraci, slabi dar și blajini.

Ca vecini, ungurii i-au dăruit orașele, belșugurile, gingășia, neamul, gândurile dar și aleanul și sudalma.

Au trecut pe aceste plaiuri și turcii care i-au lăsat împărătesei noastre cafeaua, fildesul, dar și baltagul, iar grecii au înzestrat-o cu călimări și canapele.

Mai târziu și francezii și germanii sau italienii, iar mai recent englezii au îmbogățit pe împărăteasă cu multe lucruri mai mult sau mai puțin trebuitoare.

Împărăteasa a rămas însă mereu cu dorul ei pe care nimeni nu l-a putut desluși în întregime.

Fiind atât de bogată, s-a gândit să dea din bogățiile ei supușilor. Astfel a dat metafore și epitete poetilor, culori

și peneluri pictorilor, ritm și armonie muzicienilor, iar pe aceste plaiuri binecuvântate a apărut Eminescu, dar și Blaga, Arghezi sau Nichita Stănescu, a apărut Tonitza, dar și Luchian sau Andreescu. A apărut Brâncuși care a săpat în piatră toată istoria și frumusețea acestui popor.

Chiar Eminescu spunea că „Limba română la sine acasă e o împărăție bogată, căreia multe popoare i-au plătit banii în aur. A o dezbrăca de averile pe care ea le-a adunat în mai bine de 1.000 de ani, înseamnă a o face din împărăteasă cerșetoare...”

Așa că, noi, supușii Limbii Române trebuie să-i fim loiali. Să o păstrăm în lada de zestre pentru ca acolo s-o găsească urmașii noștri, care, la rândul lor să o dea „urmașilor urmașilor lor în veci de veci” căci „Limba românească, căreia i se închină părinții noștri ca unui idol viu și însuflețitor, e singurul tezaur ce ne-a rămas de la ei, ereditate neînstrăinată și necomună cu alții” cum scria Timotei Cipariu.

„Întotdeauna m-am mirat cum poți să rămâi un prost în mijlocul unei Limbi atât de frumoase și înțelepte cum este Limba Română?” spunea, în 2009, Grigore Vieru.

Livia Andrei

Aspecte de la
Comemorarea centenară fastă
a poetului Alexei Mateevici,
precum și de la Ziua Limbii
Române - 31 august

Gruia Novac

Marcel Proca

Ansamblul folcloric „Alunelul”,
Gara Banca

Petruș Andrei

Lucia Munteanu

O nouă asociație culturală în peisajul local: „Constantin Hamangiu”*

Gruia NOVAC

**Doamnelor,
Domnilor,**

Mă voi semeți dacă voi spune răspicat că întâlnirea de acum e un eveniment. Și subliniez apăsat afirmația, pentru că de un secol și jumătate Bârladul a mai înscris în cartea lui niște întâmplări, câteva dintre acestea chiar fiind – atunci și acum - percepute ca evenimente: prima tipografie, primul ziar, prima școală, primul liceu, fiindcă celelalte, murmurate de câțiva prezenți, n-au păstrat cadența, terminându-li-se potențele, ele rămânând la nivelul visului entuziast.

Nu știu încă prea bine unde voi ajunge cu demersul meu, dar știu că drumul cel mai scurt este cel cunoscut. Cărarea prin codru e spectaculoasă nefiind lineară, meandrele dându-i sens și miraj. Și drumul meu va avea coturi...

N-am nicio îndoială că, la Bârlad, multul sau puținul adunat de-a lungul deceniilor a stat – și, din păcate, mai stă – sub robia, devenită cronică, a sentimentului patriarhal. Poate singur sentimentul să garanteze succesul unui eveniment, chiar dacă inițiatorii lui își închipuiesc că s-au gândit la interesul obștesc? Potrivnicii mei vor răspunde instinctual: da. Ceilalți, mai puțini, vor avea măcar abțineri.

O amintire istorică ne-ar putea fi de folos. Unii știu că prima cruciadă a pornit ca un fel de expediție, hai să-i zicem, turistică. În toamna anului 1095, la propunerea papei Urban al II-lea de la Conciliul de la Clermont, căruia apoi i s-au adăugat îndemnul perseverente ale mai tuturor episcopilor catolici apuseni, zeci de mii de credincioși fanatici au pornit, călăuziți de un inimos totuși călugăr, Pierre Ermite și de cavalerul aproape legendar Gauthier Sans – Avoir, să dobândească locurile sfinte. Nedepriși, grăbiți, nepregătiți, ignoranți, aceștia se întrebau, la intrarea în fiecare oraș dacă e Ierusalimul! Într-un final dramatic, înfometăți și, din această pricină, devenind și jefuitori, au fost, pur și simplu, măcelăriți de oștenii musulmani, lângă Niceea, în altă toamnă, de data asta 1096...

Morala? Cui i-ar mai ajuta? Păstrând niște proporții decente, la Bârlad s-au înregistrat întâmplări, dacă nu similare, măcar ne dau dreptul la comparații de atenționare. Sentimentalismul și entuziasmul sunt ale oamenilor care scapă din vedere, fie și pentru puțină vreme, că, în absența rațiunii, se estompează, când nu dispăre complet, perspectiva viitorului. Perpetuarea epidermică a entuziasmului e moartea acțiunii. În 1915, de exemplu, s-a înființat o societate literară, de către un grup de tineri intelectuali entuziaști, „într-un moment de elan tineresc” și, declarativ, „nu cu gând de făloșie”. Societatea aceasta a parcurs o perioadă de mari frământări și prefaceri, dar a rezistat până la al doilea război mondial. După, croiala impusă de noua orânduire nu a mai lăsat loc și pentru Academie. Și, dintr-odată, după 1989, entuziasmul reapare. Dar nu mai era cel din 1915, nici măcar cel din 1942. Când vrei să legi un fir din tinerețe cu un altul de la bătrânețe,

nodul devine gordian. Și așa Academia a devenit **Carul lui Gordius**, dar încă n-a apărut un Alexandru Macedon care, cu mintea ascuțită și cu curajul nealterat, să găsească rezolvarea energică și rapidă, pentru a ieși din situația dificilă și încălțată din perioada de matriarhat postdecembristă.

Nefiind adepții soluțiilor paliative, rezolvările provizorii fiind, de regulă, nocive și neprofitabile, câțiva oameni raționali și care cred în entuziasmul controlat, dar și pentru că doresc o schimbare morală a urbei, a străzii, a atitudinilor sociale, în perspectiva personalizării civilizate a Bârladului, au hotărât înființarea Asociației „Constantin Hamangiu”. Bineînțeles, nu

cu gând de făloșie și nici măcar ca alternativă la alte instituții cu scopuri de igienizare spirituală.

De ce „Constantin Hamangiu”? Va fi benefic dacă veți fi interesați de citirea atentă și binevoitoare a cărții universitarului ieșean *Dan Constantin Măță*, intitulată **Constantin Hamangiu (1867-1932)**, tipărită în anul 2013 la Editura Hamangiu S.R.L. din București. Pentru un intelectual, cele 335 de pagini trebuie să fie o delectare documentară și un izvor de interpretări și judecăți de valoare inestimabile.

Printre multele – dintre disciplinele variate care reprezintă orașul – cea a științelor juridice este parcă magistral reliefată prin Constantin Hamangiu. Născut la Bârlad, la 31 decembrie 1869, și săvârșindu-se din viață în ziua de 7 ianuarie 1932, Constantin Hamangiu e o personalitate de notorietate care, devenind, iată, subiect al unui tom științifico - documentar, a binemeritat la nemurire. De altfel, la moartea sa, din 1932, după cum, precizam, istoricul savant Nicolae Iorga scria în ziarul său din 9 ianuarie: „În Constantin Hamangiu țara pierde

pe unul dintre cei mai învățați juriconsulți și dintre cei mai integri magistrați ai ei. În lungi ani de trudă, fostul ministru de justiție a adunat prețioasele materiale pe care, cu grele sacrificii materiale, le-a publicat în monumentală colecție a „Pandectelor Române”, operă de care-i va fi legat numele. (...) Drept cu cei care se îndreptau spre judecata lui, bun cu prietenii, amabil cu toată lumea, cel plecat înainte de vreme lasă în amintirea tuturor un chip de armonioase însușiri și de frumoase purtări, pe care vremea nu-l va putea șterge.”

Universitarul Dan Constantin Măță constată că, în demnitatea și obiectivitatea obligatoriu proprii unui cercetător consacrat, s-a raliat detaliilor portretului, sacrosant de-acum, făcut cu acribie de N. Iorga. Aceasta ar mai fi o pricină pentru care volumul n-ar trebui să întârzie la lectură. Deprinderea cititului nu poate fi asemuită decât cu funcționarea aparatului circulator: **permanență** și **ritmicitate** fără oscilări. Cititorul adevărat se supune conștient acestor cerințe (prusace în obligativitatea lor!), fără de care beneficiarul lecturii nu apare sau, în cel mai fericit caz, întârzie nesperat.

O carte de informare biografico-documentară, așa cum este splendida apariție editorială a domnului Dan Constantin Măță, nu poate fi supusă decât unui asemenea regim de lectură, dat fiind complexitatea intenției de conturare a profilului spiritual al unui „tehnician” al justiției române, dintr-o perioadă în care se cerea redactarea și implementarea legislației care să ajute la modernizarea, prin sincronizare europeană, a societății de la sfârșitul secolului al XIX-lea și până către mijlocul perioadei interbelice. Dar, continuând perorația, o asemenea carte nici nu trebuie povestită, ci doar subliniată priceperea sau îndelunga deprindere a autorului de a realiza o structură arhitectonică în stare să și impresioneze, dar și să devină model. Construcția rampantă a volumului este asigurată, în principal, de siguranța cunoașterii subiectului în detaliile lui subtile, care a și facilitat aplicarea unei tehnici fără secrete, apanaj meliorativ al autorului.

Cuprinsul e ca un octogon perfect, dintre cele opt capitole gândite până la ultimul amănunt, două ieșind cu precădere în evidență: al III-lea „**O chemare pentru întreaga**

viață: magistratura” și al IV-lea, „**Creator de școală în gândirea juridică românească”**.”

Un moment asupra căruia nu vreau să stăruiesc, doar îl subliniez pentru a evidenția atitudinea rațional-cumpătată a domnului Dan Constantin Măță, este cea apropo de „plagiatul” lui Hamangiu. Povestea e veche, din 1893, când publică lucrarea „**Proprietatea literară și artistică**”, pentru care a fost acuzat de plagiat în 1897, acuzațiile, în timpi diferiți și cu intensități variate, prelungindu-se până azi. În „Adevărul literar și artistic” din 8 februarie 2005, Alexandru Dobrescu, un vehement acuzator, îl numește „lupul moralist”. În mentalitatea noastră românească, în care lipsa educației se percepe nu de ieri-alaltăieri, amplificarea suspiciunii și zelul cu care se caută (și se fabrică) argumente pentru o anume „cauză” naște un entuziasm a cărui falsitate nu mai este nici măcar ca fiind ridicolă. Pentru că se asortează perfect, vă împrăspătez

cunoștințele cu un proverb cu vechime devenită ea însăși proverbială: „**Unde trăiește un Brutus, trebuie să moară un Cezar!**”

În **Argument-ul** care deschide volumul, domnul Dan Constantin Măță ține să sublinieze o imagine de ținut minte. Îl citez: „Dar poate cea mai importantă trăsătură a personalității lui Constantin Hamangiu a fost obiectivitatea sa extraordinară de a aduna în jurul său oameni de valoare.”

Indirect și cu intenție eufemistică nemărturisită explicit, domnul Dan Constantin Măță ne îndeamnă la a ne (re)descoperi asemenea însușire hamangiană.

Și încheie Domnia Sa autorul așa: „Asumarea numelui marelui jurist de către o prestigioasă editură juridică a reprezentat nu doar un gest de curaj și de responsabilitate, ci și expresia înaltă a nevoii readucerii acestei personalități în conștiința publică românească!”

Alături de strada care-i poartă numele, încă din 1932, gestul nostru de a boteza o Asociație cu numele său este respectul dat marelui român, născut la Bârlad, **Constantin Hamangiu**.

Vă mulțumim, Cinstite AUTOR!

* Discurs rostit cu prilejul lansării volumului *Constantin Hamangiu (1867-1932)*, autor Dan Constantin Măță, în foaierea Teatrului „Victor Ion Popa” Bârlad, 16 septembrie 2017.

Dan Constantin Măță, autorul volumului

Adrian Solomon (membru fondator) despre Asociația „Constantin Hamangiu”

Nicolaie Mihai, Filip Stelian și prefectul județului Vaslui, Eduard Popica

Toamna sufletului meu

Ana Alexandra ANDREI

E toamnă în sufletul meu
Și-adiu un vânt domol,
Mi-e frică parcă să traiesc,
Mi-e frică să și mor.

E toamnă și-i așa târziu,
Să fiu ce-am fost nu pot
Ce multe lucruri azi aș vrea
Din suflet să le scot.

„Bătrânețea începe ca o toamnă. Cu melancolie, cu umbre care se lungesc. Amintirile au legi ciudate, dar la vârsta a treia ceea ce contează e echilibrul și liniștea. Asemenea timbrelor, devenim mai valoroși învechindu-ne. Adevărata frumusețe nu are vârstă, nici greutate, nici înălțime. Ea este spirit și dăruire.”

Dacă vrei un sfat consultă un bătrân. Sfaturile lui sunt toiagul tinerilor. Ei ne-au învățat mereu să folosim balanța cu care cântărim totul în viață, să păstrăm măsura. Să ștergem praful de pe oglinda veche și să o lăsăm să mai strălucească o dată.

Bătrânețea e ca toamna plină de roade. Te bucuri de ostenele primăverii și verii, de arșițele prin care ai trecut, de seceta care ți-a secătuit trupul și ești recunoscător lui Dumnezeu că în sfârșit te odihnești.

Bunicii au știut să iubească. lubeau natura, munca, pe copii și pe nepoți.

Spuneau că fericirea umblă liberă și că pentru a o privi măcar o dată trebuia să fii atent la adierea vântului printre crengile noduroase și împovărate de ani ale copacilor. Și acum mă trezesc la primul scârțâit de ușă și parcă o aștept să vină lângă mine și să-mi cuprindă mâinile mele de copil în mâinile ei de bunică, să-mi șoptească să deschid ochii pentru că mă așteaptă o nouă aventură. Bunica m-a crescut simplu, gingaș și frumos, după chipul și asemănarea ei. M-a învățat să fiu om și să prețuiesc viața.

Noi tinerii, căutăm viitorul fără să facem legătura cu puntea trecutului. Ei sunt trecutul nostru, ei sunt cei care dețin cunoașterea de care avem nevoie pentru a ajunge la stele.

A fi bătrân e o onoare deoarece în cei vârstnici se află secretele vieții și amintirile ce reprezintă rădăcinile existenței noastre.

M-am tot gândit cum să încep și am deschis cutia prăfuită cu amintiri și am zâmbit. Bunica mereu spunea: „Zâmbetul e ca gripa, îl iei fără să știi... Zâmbetul poate schimba o viață”. Și azi zâmbesc pentru bunicii noștri ce sunt și nu mai sunt, pentru că este ziua lor. Le purtăm în amintire mângâierile calde, trupurile zvelte și ochii luminoși.

Este timpul să le aducem un omagiu tuturor bunicilor, deoarece trăim într-o

lume în care tinerețea contează, dar să nu uităm că un loc special trebuie să îl ocupe bătrânii. E timpul să sărbătorim bătrânii de pe străzile fiecărui oraș, bătrânii din azilurile uitate de vreme, bătrânii din casele vechi și să nu uităm, că deși trupurile poartă amprenta timpului, înțelepciunea lor este încă neexplorată.

Bătrânețea e o stare de spirit. Ea nu trebuie văzută ca o colecționară de boli și suferințe. Ea este preocuparea intensă pentru „a fi”.

Ce școală înaltă-i bătrânețea!
E cea din urmă facultate ...
În ea înveți nu cum se-adună,
Ci cum se lasă-n urmă toate.

Talent, putere, frumusețe,
Tot ce te-mpodobea odată
Se scutură ca trandafirii
Mușcați de brumă și de zloată.

Zărești adesea în oglindă
Un chip străin, și ți se pare
Că totul e un joc de umbre
Și de oglinzi deformatoare.

Să vezi cum ți-au crescut copiii
Și-acum... lăsat tot mai deoparte,
Să strângă lumea pentru-aicea
Tu pentru dincolo de moarte.

Cu prețuire și cu dragoste pentru
bunica mea, Maria!

Autumnală

Eliza IACOB ACSINTE

Când frigul mușcă mâna doritoare
De alintul cald al razelor de soare,
Prefir în palmă verdele căzut,
Acum roș-galben în covor sonor,
Sub pasul urmărit de ploii și lut
Purtând tăcerea pe alei pustii,
Ascult povestea frunzei ruginii
Șoptită-n foșnet rătăcit de vânt:
„Mi-am împlinit destinul azi căzând!”

Trăiesc prin clipe amestecate,
Parfum vetust, tristă mirare
Și peste toate toamna asta
Ce-mi umple ochii de culoare
Când plouă molcom peste case,
Ascund sub ploape-un vis de soare,
Chiar dacă vremea sapă-n oase
Chipul durerii arzătoare.
De poți atunci să strângi în tine
Trecutu-n amintiri drept haină
Poți înfrunta frigul ce vine
Cu albu-nsingurat de iarnă!

prof. Mihaela PLEȘU

Îngerii păzitori... Bunicii

prof. Ana-Maria BEJENARU

„Bunicii ne cuprind micuțele mâini doar o vreme, dar inimile pentru o veșnicie.”

Anonim

Timpul trece în grabă, nestatornic și nemilos peste copii, părinți, bunici și iată că ne trezim, fără de veste, cu străluciri de argint în păr și cu nepoți drăguți și năstrușnici de care îngrijești cu drag. Căsuța plină de amintiri dulci și amare stă gata să primească surzătoare nepoțeei poznași, cu ochi jucăuși și minți agere, dornici să afle cât mai multe povești din tainele copilăriei bunilor, din poveștile nemuritoare care au fermecat generații întregi și care nu și-au pierdut din mister nici până astăzi.

Ce ar fi viața fără bunici, părinți, unchi sau mătuși, fără acei oameni de la care poți culege înțelepciune, sfaturi cu garanție, verificate în timp de fiecare generație, vorbe dulci izvorâte din suflet care te mângâie cald, transformându-te într-un om mai bun?!

Ne amintim întotdeauna cu drag de bunicii noștri și de alți bunici pe care i-am întâlnit în drumul nostru prin viață, oameni care au prins vremuri grele, care i-au făcut mai puternici, mai încrezători în viață și vremuri mai bune, pe care au așteptat mereu să le apuce. Acești oameni dărzi și frumoși ne-au rămas în suflet cu poveștile lor, cu lecțiile lor de viață trăită, cu orele întregi de discuții despre toți și despre toate, despre lucruri care s-au întâmplat sau pot apărea în fiecare zi și pe care trebuie să știi să le treci cu bine. Așa ne petreceam vacanțe întregi cu bunicii noștri care păreau a avea tot timpul din lume numai pentru noi, cei mici. Răbdarea lor era fără margini, explicațiile, nesfârșite. Ei ne-au introdus în lumea cărților și a filmelor, ca cititori și spectatori reflexivi, analiști și chiar critici, uneori. Bunicii sunt aceia care au intrat mereu cu ușurință în jocurile copiilor, s-au maimuțărit în fel și chip pentru a crea momente vesele, s-au bucurat sincer de toate clipele petrecute cu nepoții fără a se grăbi că întârzie la serviciu. Ne-au învățat să deosebim binele de rău, să știm să ne purtăm în orice situație și, mai ales, să nu uităm niciodată de unde am plecat și cum să fim noi înșine, obiectivi, principali, cu simțul răspunderii, cu spirit civic.

Întotdeauna am văzut în bunici niște parteneri, nicidecum nu i-am perceput ca pe niște adulți gata să se repeadă, punând opreliști acțiunilor noastre. Ne-au urmărit permanent din umbră, intervenind cu blândețe și sfaturi doar atunci când năzbâtiile noastre imprezibile erau pe cale să producă un rău. Erau de multe ori chiar părtași la unele acțiuni ale noastre, doar ca să fie siguri că nimic nu scapă de sub control și că suntem în siguranță.

Bunicii erau neconținut disponibili de o ieșire în natură, fie în parc, la film, la teatru, la Zoo, sau o excursie de câteva zile la munte. Făceau tot ceea ce le stătea în puteri pentru ca nepoțeei să fie mulțumiți, fericiți și sănătoși. Aceștia erau și mai sunt și

astăzi unii bunici, o comoară nesecată de bunătate, răbdare, cu inimi mari, din care izvorăște continuu iubirea. Ei sunt acele persoane din viața noastră care au contribuit cu cel puțin 90% la „cei șapte ani de-acasă” ai fiecăruia dintre noi. Dacă-i privești în ochi, vezi strălucirea copilăriei care nu i-a părăsit niciodată, a rămas ascunsă în sufletele lor doar că peste trupuri a trecut nemilos timpul.

Dar vremurile s-au schimbat, părinții și bunicii nu mai au răbdarea de altădată, nu mai au atât de mult timp pentru copiii și nepoții lor și acest lucru se vede, se simte în educația generațiilor de astăzi. Cei vârstnici, majoritatea, sunt preocupați de problemele cotidiene, de neajunsurile cu care se confruntă zi de zi, de problemele de sănătate pe care le au și care par a fi mult mai serioase decât ale bunicii de altădată, mulți dintre ei suferă de singurătate, se izolează din proprie voință sau din motive obiective.

Privind din aceeași perspectivă, și generațiile de copii sunt cu totul speciale, cu preocupări din ce în ce mai tehnologizate, cu petrecerea timpului liber pe pagini de socializare, într-o lume virtuală, „de plastic”, lipsită de interacțiune și comunicare umană directă.

Din această paradigmă a generațiilor aparent opuse din perspectiva viziunii asupra vieții însăși, rezidă întrebările: ar putea vârstnicii să-și găsească un loc în sufletul și inima copiilor? Dar tinerele vlăstare, ar putea înțelege viața și ritmul acesteia având drept călăuze persoanele care preced generația părinților lor?

Răspunsul este unul singur - da! Este de dorit ca bunicii să fie îngăduitori, amuzanți, conectați permanent și activ la preocupările tinerilor, să fie adevărați confesori, ceea ce permite acestora din urmă să-și deschidă sufletul mult mai ușor decât dacă ar fi în fața propriilor părinți.

În relația cu vârstnicii, copiii pot face o incursiune în istoricul familiei, descoperindu-și rădăcinile, pot găsi modele de acceptare, toleranță, bunătate, înțelegere, înțelepciune, comori ale sufletului acumulate în ani și ani de experiență interumană.

Așadar, relația bunici-copii a fost, este și trebuie să rămână una specială, fără de care nu s-ar putea contura și exprima la adevărata valoare identitatea personală a fiecăruia dintre noi.

Îndemnul nostru este să nu uităm să-i iubim și să-i prețuim pe bunici indiferent dacă sunt ai noștri sau alții, să învățăm să aducem un licăr de fericire în ochii și sufletele lor, chiar și pentru câteva clipe. Sub fiecare chip pe care viața și-a lăsat urmele adânci, se ascunde un copil care are nevoie de o mângâiere, de o vorbă bună, de o încurajare.

Lui Mihail Kogălniceanu

Ai fost bărbatul temerar
Și-ai dat învățătură
Fiind o piatră de hotar
Cu-asupra de măsură.

Istoriei îi ești părinte
Dar și literaturii
Ca cei de azi să ia aminte
C-ai dat imbold culturii.

Ai susținut prințul unirii
S-avem și noi armată
Și idealul dezrobirii
În Țara așezată.

La soarta Țării cugetând
Cu râvnă-ai urmat scopul
Cu alte țări să intre-n rând
Că-n Europa-i locul.

Gândind, din noapte până-n zori,
La vremea ce-o să vină
Ai fost printre lampadofori
C-ai răspândit lumină.

Dar cei de astăzi, din păcate,
Se sfâșie-n dihonii
Iar Țara-n datorii se zbate
Că sus stau epigonii.

Din găști ei și-au făcut partide
Și-au funcții pe alese,
Cu-nverșunare de canide,
Își văd de interese.

De burtă, nu văd mai departe,
Nu fac fapte mărețe,
Să pună, deci, mâna pe carte
Istoria s-o-nvețe.

Pe tine să mi te cinstească,
Fiind învățătorul,
Și-n Țara noastră Românească
Zidit-ai viitorul.

Cu tine-ncepe și la noi
Istoria modernă
Ai fost și ești printre eroi
În patria eternă.

Petruș ANDREI

Prof. Maria MARIN

Mihail Kogălniceanu - omul epocii sale

Mihail Kogălniceanu, născut la 6 septembrie 1817 la Iași era fiul lui Ilie, ajuns vornic și al Catincăi Stavilla, urmașa unei familii genoveze din Cetatea Albă. Bunicul său, Costache, îl slujise pe domnitorul Constantin Mavrocordat, domnitor care a înlocuit iobăgia cu clăcășia și astfel țărani au devenit oameni liberi din punct de vedere juridic.

Și-a început studiile la Trei ierarhi și le-a terminat la Miroslava. A continuat apoi la Pensionul Cuenin unde i-a avut colegi pe C. Negri, V. Alecsandri, Alexandru Ioan Cuza între care s-a stabilit o relație „pe viață”. După terminarea acestor studii, cu ajutorul domnitorului M. Sturdza mai mulți tineri moldoveni printre care și fiii acestuia Dimitrie și Grigore vor pleca la studii în Franța, la Luneville, unde se face remarcat la limbile franceză și greacă, la geografie, compoziție și istorie. Dar, după un an domnitorul a hotărât să-i mute la Berlin, la Universitatea Humboldt. De tineri avea grijă prof. Hufeland, rudă cu familia Sturdza. Și aici Mihail Kogălniceanu se face remarcat prin studiul de la ora 6 dimineața la 6 seara. Studiază greaca, italiana, legile și clavirul. Intră adeseori în conflict cu tatăl său care dorea să studieze disciplinele cosmice. Mihail Kogălniceanu îi cerea însă bani pentru cărți. Încearcă să facă și sport, iar sâmbăta și duminica merge la teatru. Toate acestea le plătește din banii proprii. Tot acum începe redactarea unei lucrări „Istoria Valahiei, Moldovei și a Valahilor Transilvăneni”. Lucrarea e bine documentată, dar el trebuie să fie și prevăzător mai ales când tratează legăturile dintre Principate și curțile împărației. Lucrarea îi răpește destul timp și ca urmare activitățile extrașcolare se restrâng. Este nemulțumit de modul în care autori străini prezintă viața din Principate și de aceea dorește să facă cunoscută istoria Moldovei și Valahiei.

La 20 de ani devine student al Facultății de drept la Universitatea Federico Wilhelm din Berlin. Se remarcă rapid prin părul negru într-o masă de capete blonde, apoi prin studiu și lucrările publicate.

Ca urmare a unui conflict cu pastorul Jonas va hotărî să revină acasă unde, devine aghiotant al domnului. Avea 22 de ani. Această slujbă nu-i umple sufletul și ca urmare vrea să întemeieze o a doua tipografie în Moldova, apoi să editeze, cu aga Asachi „Alianța românească” ca supliment la Albina. I se încredințează apoi editarea „Foii sătești” care ieșea la tipografia Mitropoliei.

Folosindu-se și de „Dacia literară” caută să publice materiale în care să sădească ideea unității de gintă, limbă și interese. Se arată interesat și de organizarea unui teatru și colaborează pentru stabilirea unui repertoriu și cu C. Negruzzi și V. Alecsandri. Începe chiar să scrie unele piese. Domnitorul urmărește îndeaproape activitatea acestora și începe să ia măsuri. Oprește apariția revistei și astfel încep neînțelegerile dintre cei doi. Este trimis la mănăstirea Râșca. De aici se apleacă tot mai des asupra problemelor țărănimii și scoate „Propășirea. Foie științifică și literară”. La deschiderea cursului de istorie de la Academia Mihăileană Mihail Kogălniceanu a rostit discursul de deschidere în care spunea „... inima mi se bate când aud rostind numele lui Alexandru cel Bun, lui Ștefan cel Mare, lui

Mihai Viteazul; da, domnilor mei! Și nu mă rușinez a vă zice că acești bărbați, pentru mine, sunt mai mult decât Alexandru cel Mare, decât Anibal, decât Cezar; aceștia sunt eroii lumii, în loc că cei dintâi sunt eroii patriei mele...”¹

Scoaterea revistei ca și discursul rostit au adâncit conflictul cu domnitorul care-i va stabili domiciliul forțat la mănăstirea Soveja, dar după ce Kogălniceanu a făcut o călătorie în apusul Europei unde caută să facă cunoscute realitățile românești. Reîntors în țară are legături cu membrii Societății „Frăția” din București și cu Societatea Studenților români din Paris.

După izbucnirea revoluției de la 1848 nu a semnat „Petițiunea – proclamațiune a boierilor și notabililor moldoveni” din 28 martie 1848 dar, a reușit să plece din Moldova la Cernăuți, la frații Hurmuzachi, unde va redacta un proiect de program „Dorințele partidei naționale din Moldova” unde considera că „Unirea este cheia de boltă fără de care s-ar prăbuși edificiul național”² și că țaranii clăcași trebuie emancipați, cu loturile de folosință prin despăgubire. Acestea vor fi, de acum, obiectivele activității sale. Astfel în 1857, ca deputat în Adunarea ad hoc a Moldovei va redacta Rezoluția prin care se cerea Unirea sub un prinț străin dar a cărui fii să fie crescuți în religia țării. Marile Puteri întrunite într-o conferință la Paris, în 1858, au adoptat un document, Convenția de la Paris ce va deveni constituția Principatelor și vor hotărî crearea unui stat confederativ „Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei” dar cu doi domnitori, două guverne și două adunări, iar la Focșani două organe comune legislativ – Comisia Centrală și judecătorească – Înalta Curte de Casație și Justiție. Nu se specifică faptul că domnitorii trebuie să fie persoane diferite sau una cu două funcții. Pe acest lucru au mizat și unioniștii care pe 5 ianuarie 1859 l-au ales ca domn la Iași pe Alexandru Ioan Cuza, pentru ca apoi acesta să devină și domn la București la 24 ianuarie același an.

Mihail Kogălniceanu, care la un moment dat a fost candidat la domnie a renunțat, iar după alegerea lui Cuza a rostit chiar Discursul de încoronare în care spunea: „După una sută patruzeci și patru de ani de dureri, de umilinți și de degradație națională, Moldova, a intrat în vechiul său drept consfințit prin capitulațiile sale, dreptul de a-și alege pre domnul. Prin înălțarea ta pre tronul lui Ștefan cel Mare s-a reinălțat însuși naționalitatea română. Alegându-te pre tine Domn în țara noastră, noi am voit să arătăm lumii aceea ce toată țara dorește: la legi noi Om nou.”³

În tot timpul domniei lui Cuza, Mihail Kogălniceanu i-a stat aproape. Cea mai importantă perioadă este cea a guvernării din octombrie 1863-ianuarie 1865. Este perioada în care, cu toate greutățile ivite s-au adoptat cele mai importante măsuri.

Mihail Kogălniceanu avea deja experiența conducerii unui guvern în Moldova și deși era un apropiat a lui Cuza știa și modul în care acesta se despărțea de un prim ministru.

În noua guvernare Mihail Kogălniceanu și-a propus să elaboreze legile de modernizare ale Principatelor Unite. În acest scop trebuiau elaborate legea agrară, legea electorală, legea învățământului etc. Totul trebuia făcut cu hotărâre, dar și treptat. Mai întâi a elaborat legea secularizării averilor

mănăstirești prin care pământurile mănăstirilor închinat treceau în proprietatea statului (decembrie 1863). În 1864 este creat Consiliul de stat care, conform viitoarei Constituții va elabora legile. De asemenea vor fi elaborate legea comunală, legea de organizare a justiției, legile contabilității și s-a realizat un împrumut la Banca Stern și legea de organizare a armatei. Mihail Kogălniceanu aduce din primăvară în discuția Adunării un proiect de reformă agrară care prevedea împrumutarea clăcașilor cu loturile de folosință, prin despăgubire în 20 de ani cu o dobândă de 5%. Opozanții, care își dădeau seama că reforma nu mai putea fi amânată se declară de acord cu împrumutarea dar cu o dobândă de 8% în 7 ani. Kogălniceanu nu este de acord și ca urmare Adunarea dă vot de blam (de neîncredere). Guvernul Mihail Kogălniceanu își prezintă demisia. Cuza nu o acceptă și printr-o lovitură de stat dizolvă Adunarea, dă 2 Proclamații către Țară și către Armată și supune spre aprobare prin plebiscit (referendum) o nouă constituție - Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris. Aceasta este votată cu peste 600.000 de voturi. Era o nouă constituție care în afară de titlu nu avea nicio legătură cu Convenția. Ea se baza pe principiul separării puterilor în stat, sporea puterea domnului, introducea parlamentul bicameral și stabilea drepturile și libertățile cetățenești. Prin legea electorală se micșora censul și creștea numărul alegătorilor. Având acordul sultanului guvernul trece la discutarea reformei agrare la dezbateră careia va participa și domnul. Legea va fi votată pe 14 august 1864. Claca era desființată, iar țaranii deveneau proprietari liberi pe loturile de folosință. Pământul trebuia plătit în 15 ani cu o dobândă de 5% dar nu putea fi înstrăinat 30 de ani. Reforma, care a durat mai mult decât s-a stabilit a avut și limite dar a contribuit la introducerea relațiilor capitaliste în agricultură. Guvernul, a mai adoptat Codurile penal, de procedură penală și cel civil, legea de unificare a sistemului de măsuri și greutate și a înființat CEC, Școala Națională de Arte Frumoase condusă de Theodor Aman, Universitatea din București și Școala de Medicină Veterinară. Toate aceste măsuri trebuiau puse în practică de oameni bine școliți în instituții românești. În acest scop a fost dată legea instrucțiunii care organiza învățământul primar obligatoriu și gratuit și era înființată și Școala Normală.

Aceste reforme care au pus bazele statului român modern nu erau însă pe placul conservatorilor și a liberalilor radicali. Adversarii vor profita de vizita lui Mihail Kogălniceanu în Oltenia, unde va fi bine primit și îi vor spune lui Cuza că sfetnicul său s-a declarat autorul legii. Kogălniceanu când a aflat și-a prezentat demisia și Cuza i-a acceptat-o. A fost o greșală a Domnului pentru că l-a dat deoparte pe cel mai fidel colaborator al său. Mihail Kogălniceanu va rămâne însă fidel Domnului și de aceea va fi considerat „omul de la 2 mai”. În calitate de liberal moderat Mihail Kogălniceanu va candida la alegerile parlamentare. Va câștiga, va fi validat în Parlament, va candida din nou și în final va fi câștigător. Ca urmare, adversarii vor fi nevoiți să-i recunoască meritele și să-l accepte ca membru al PNL creat în mai 1875 prin Coaliția de la Mazar pașa. În tot acest timp Kogălniceanu a rămas devotat fostului Domn, care în exil i-a recunoscut meritele. L-a susținut pe Cuza și l-a apărat când averea i-a fost scoasă la mezin și Domnul nu a primit acordul de a veni în țară pentru a se apăra. A fost de asemenea, cel care a rostit Discursul de rămas bun la îngroparea fostului domn.

1 D. Hîncu, „Kogălniceanu”, ed. Tineretului, 1960, p.102

2 Bogdan Murgescu, „Istoria României în texte”, ed. Corint, 2001, p.195

3 V. Netea, „Carmen Saeculare Valachicum”, ed. Minerva, 1979

Nunta de aur și deschiderea noului sediu, în tradiția Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, pentru comunitatea Ivești din județul Vaslui

Anișoara POPESCU
responsabil sucursala Ivești

Duminică, 20 august a.c., o zi foarte călduroasă și plină de emoții pentru toți cei ce au trudit ca totul să fie impecabil, o zi în care o delegație a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bârlad, în frunte cu magistrat pensionar Nicolae Mihai, președintele asociației, s-a deplasat în comuna Ivești pentru a participa la deschiderea noului sediu al sucursalei și pentru aniversarea familiilor membre și nemembre C.A.R.P. care au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Și la un asemenea eveniment au fost invitate mai multe oficialități: președintele Consiliului Județean – Dumitru Buzatu, senatoarea Gabriela Crețu, primarul comunei – Dumitrache Nistor și alte persoane din comunitate alături de cei aniversați.

După procesiunea de sfințire a noului sediu de către preoții parohi Nicolae Alexa și Ioan Bîncean, domnul președinte a ținut un discurs referitor la nevoia deschiderii acestui sediu, pentru a veni în ajutorul pensionarilor.

Respectând întrutotul obiceiurile românești de nuntă, mirii însoțiți de nași au participat la slujba religioasă de mulțumire lui Dumnezeu pentru darurile revărsate asupra familiilor lor, oficiată de preotul paroh Nicolae Alexa în biserica cu hramurile „Sfântul Gheorghe și sfinții Mihail și Gavrilă” din

comuna Ivești, deplasându-se apoi la petrecerea propriu-zisă oferită într-o locație special aleasă de conducerea asociației pentru ei.

Redau mai jos lista pensionarilor sărbătoriți atât din comuna Ivești cât și a acelor din comuna Pogonești, cărora Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” din Bârlad le-a oferit diplome aniversare, flori, câte un ajutor nerambursabil în valoare de 50 de lei/familie și câte o medalie.

Membrii C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, sucursala Ivești:

▶ Sava Ioan și Ioana; Nanu Nedele și Marița; Vișan Virgil și Tasia; Secuian Ștefan și Ioana; Merlan Gheorghe și Anița; Ghilimei Constantin și Maria; Avanu Vergila și Făniță.

Nemembrii C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, sucursala Ivești:

• Ghilimei Ivașcu și Ioana; Oprea Lupu și Paraschiva; Crăciun Gheorghe și Iliana; Ioan Vasile și Zamfira.

Membrii C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, sucursala Pogonești:

• Petrea Haralambie și Ecaterina; Ghilimei Virgil și Elisabeta; Resmeriță Nicu și Ecaterina; Axinie Dumitrache și Florica; Lupu Vironel și Maria; Constantin Gheorghe și Maria.

Pentru familiile din comuna Pogonești, festivitatea de

Nicolae Mihai și Dumitru Buzatu inaugurând noul sediu al sucursalei Ivești

premiere a avut loc de ziua comunei pe data de 21 mai 2017, de sfinții Constantin și Elena.

În sala frumos împodobită special pentru această sărbătoare, a urmat servitul mesei: un meniu bogat, bine pregătit, variat, începând cu aperitivul și continuând cu grătarul, prăjituri, sucuri, vin, cafele și finalizând cu șampanie și un tort mare. Totul s-a desfășurat într-o ambianță deosebit de plăcută, impresionantă.

Totul a fost la superlativ, ce poți să spui în asemenea momente?

Decât să te rogi Bunului Dumnezeu să binecuvânteze pe toți cei ce trudesc în cadrul C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad, să le dea sănătate, putere să conducă pe mai departe că o fac foarte bine și pe noi ne surprindeți mereu cu asemenea evenimente. Să trăiți, domnule președinte, că ne „TREBUIȚI!”. Vă mulțumim că existați!

Cristina Mihaela Hriscu cu tortul aniversar

Senatoarea Gabriela Crețu oferind diploma aniversară familiei Secuian

Sava Ioana și Ion

NUNTA DE AUR - IVEȘTI - 20 AUGUST 2017

„Nu-i nevoie de vorbe, puneti-vă nădejdea în fapte” *

Teodora Elena ZALDEA

Cuvintele nu înseamnă nimic dacă nu sunt dublate de fapte. Nu degeaba se spune „Fapte, nu vorbe”.

Dar cel mai adesea uităm că noi suntem cei care dăm valoare cuvintelor. Uităm că, ieșite din gura noastră, cuvintele pot îmbrăca haina unor promisiuni deșarte, a unor elogii inutile, a unor adevăruri de complezență, a unor minciuni sfruntate ș.a.m.d. Responsabilitatea cuvintelor parcă ne scapă printre degete.

Uneori, mă gândesc ce ar fi dacă fiecărui cuvânt i-am repartiza câte o faptă/acțiune. Lucrurile poate ar sta mai bine, poate ar fi mai simple. Poate așa am fi forțați să ne alegem cu mai multă grijă cuvintele.

Dar dacă stau și reflectez mai profund, acest lucru practic nu e imposibil. Îmi vine în minte repede exemplul Casei noastre de Ajutor Reciproc a Pensionarilor pentru care „cuvintele care nu sunt urmate de fapte nu valorează nimic,” (Esop) iar C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad a demonstrat asta nu o dată, ci de mai multe ori, fiind mereu atentă la nevoile generației a treia, căutând soluții pentru a le oferi o bătrânețe liniștită. Promisiunile noastre au fost întotdeauna dublate de fapte.

Și pentru că tot vorbim despre acțiuni, găsesc că e propice acum să vă prezentăm situația realizărilor din semestrul I al anului 2017 ce ne-a fost pusă la dispoziție cu amabilitate și profesionalism de contabilul șef Dumitru Dima.

EVOLUȚIA MEMBRILOR PE SEMESTRUL I 2017

	TOTAL	URBAN	RURAL
SOLD 01.01.2017	32.806	17.031	15.775
Noi înscriși	782	339	442
Decedați	459	212	247
Retrageri voluntare	143	86	57
Retragere calitate membru	16	6	10
Transfer extern	8	7	1
Sold 30.06.2017	32.962	17.059	15.903

ÎMPRUMUTURI ACORDATE PE SEMESTRU I 2017

NR. CONTRACTE	DOBÂNDA %	VALOARE TOTALĂ LEI
1.650	2%	2.928.625
23	3-6%	684.816
306	7%	635.672
3.033	10%	9.497.431
191	12-15%	2.141.250
166	18-25%	617.023
TOTAL 5.369		16.504.817

din care:

În mediul urban	2.358 împrumuturi	val. lei 7.822.896
În mediul rural	3.011 împrumuturi	val. lei 8.681.921

* Citat de Publius Ovidius Naso.

ÎMPRUMUTURI RESTANTE VECHIME MAI MARE DE 3 LUNI

TOTAL ÎMPRUMUTURI	VALOARE LEI	URBAN		RURAL	
		Nr.	Val.	Nr.	Val.
608	1.255.613	244	495.747	364	759.866

AJUTOARE NERAMBURSABILE ACORDATE ÎN SEMESTRUL I 2017

TIPUL AJUTORULUI	NR.	VALOARE	URBAN		RURAL	
			NR.	VAL.	NR.	VAL.
AJUTOR DECES	439	287.782	333	243.230	106	446.552
COTĂ PARTE TRATAMENT	23	1.838	15	1.193	8	645
AJUTOR PRIN ANCHETĂ	8	1.060	8	1.060	-	-
AJUTOR SĂRBATORI PASCALE	2.862	132.779	891	43.434	1971	89.345
AJUTOR NUNTA DE AUR	7	350	-	-	7	350
AJUTOR VETERAN RĂZBOI	2	100	2	100	-	-
AJUTOR ACTIVITĂȚI CULTURALE	140	9.650	140	9.650	-	-
AJUTOR CONFORM STATUT ART.15	3	175	3	175	-	-
TOTAL	3.484	433.734	1.392	298.842	2.092	134.892

**NUNTA
DE
AUR**

Băcani,
24 septembrie
2017

Teatrul „Victor Ion Popa” în noua stagiune

Teodora Gabriela SPÎNU

Secretar literar

Teatrul „Victor Ion Popa”

Stagiunea 2017-2018 se va deschide cu spectacolul **WOYZECK**, de GEORG BÜCHNER.

Distribuția: Oana Florea, Cătălina Rusu, Cella Todică, Lucian Arhire, Sorin Ghiorghe, Bogdan Manolache, Simon Salcă jr., Alex Savu, George Sobolevschi

Regia: Dorin Mihăilescu

Scenografia: Sandu Maftai

Despre autor

Născut la 17 octombrie 1813, **Georg Büchner**, scriitorul mort de tifos la nici 24 de ani (19 februarie 1837), după ce își terminase studiile de medicină, constituie un caz aparte în istoria dramaturgiei universale. Aparte atât prin destinul omului, cât și prin cel al operei sale, recuperată târziu, dar de o importanță deosebită pentru teatrul modern.

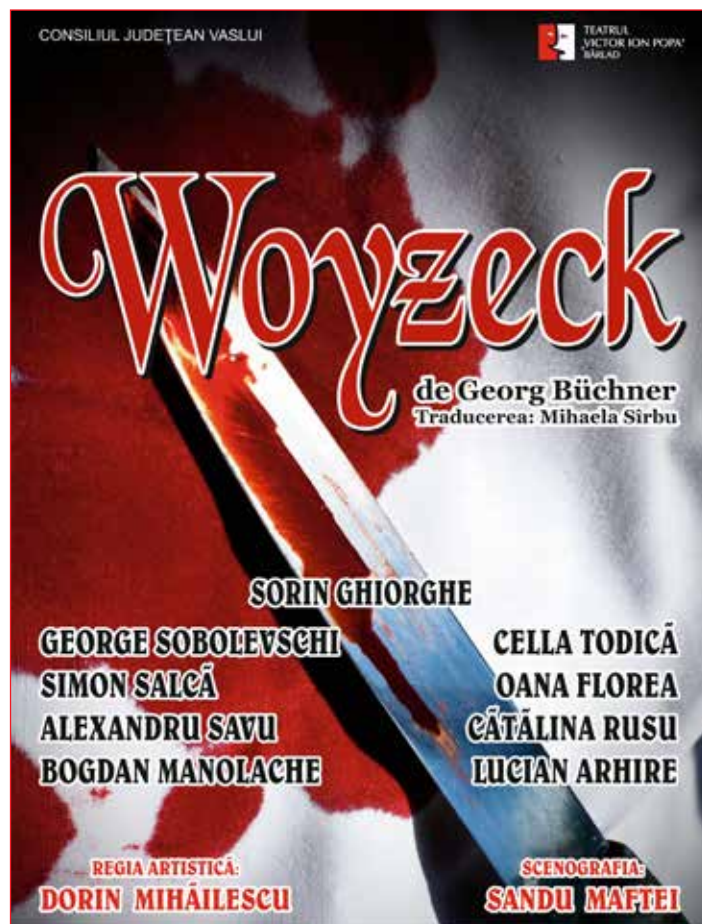
Rămânând în manuscris, nu vom putea ști ce ecou ar fi avut piesele sale în epocă, în ce manieră și în ce măsură ar fi fost înțelese. Abia în 1879, Karl Emil Franzos edita piesele lui Büchner, după ce descifrase manuscrisul ilizibil al dramei **Woyzeck** prin metoda chemoterapiei. Editorul realizează o redactare dramaturgică după criteriile estetice personale și nu vom ști niciodată cât de mult a intervenit Karl Emil Franzos în succesiunea scenelor și a fragmentelor dramatice având ca subiect cazul Woyzeck.

Ce a mai scris: *Moartea lui Danton* (1835 - dramă), *Leonce și Lena* (1836 - comedie), *Woyzeck* (1837)

Despre spectacol: Cazul de la care s-a inspirat autorul este legat de o tragică întâmplare - un anume Johann Christian Woyzeck, frizer, născut la 3 ianuarie 1780, în Leipzig, neputând să-și găsească o slujbă stabilă, intră în armată ca ordonanță a unui căpitan. Când se întoarce, în 1818, află că a fost înșelat de nevastă și o părăsește. Trăiește, apoi, în concubinaj cu o văduvă, Johanna Christiane Woost, pe care o ucide din gelozie în ziua de 21 ianuarie 1821, la puține ore după ce descoperise că e din nou înșelat. Subiectul era în sine spectaculos și, până în acest punct, numai bun pentru o melodramă. În timpul cercetării judiciare, apare ipoteza că Woyzeck ar fi săvârșit crima pasională din cauza halucinațiilor de care se presupunea că ar fi suferit. Repetatele expertize medicale infirmă această posibilitate și umilul soldat, „cel mai sărac dintre săraci”, este executat public prin decapitare, la Leipzig, în 27 august 1824.

Georg Büchner prelucrează acest subiect, aducând în atenția publicului o serie de probleme universale - natura permanentă a geloziei, schimbările radicale pe care armata și experimentele medicale le au asupra omului, mizeria dictată de sărăcie sau comportamentul generat de crize mistico-halucinatorii. Personajul Franz Woyzeck este un soldat aflat într-o mică localitate germană, care trăiește în concubinaj cu Marie. Cei doi au un copil, pe care biserica refuză să-l

boteze, pentru că era rezultat al unei relații nelegitime. Din cauza sărăciei, soldatul Woyzeck este nevoit să presteze diferite slujbe date de către Căpitan sau să ia parte la anumite

experimente medicale puse la cale de Doctor. Personajele Căpitanul și Doctorul reprezintă figuri cheie în acumularea tensiunii dramatice. Ei sunt reprezentanții a două dintre cele mai temute instituții în spațiul vorbitor de limbă germană al epocii respective. Starea sănătății mentale a lui Woyzeck se deteriorează din ce în ce mai mult pe parcursul acțiunii, el ajungând să nu mai deosebească realitatea de trăirile interioare. Într-un plan paralel, Marie devine tot mai interesată de un chipeș tambur-major, totul culminând cu o relație intimă între cei doi, el dându-i ca răsplată niște cercei. Bănuielile lui Woyzeck sunt confirmate atunci când găsește bijuteriile asupra Mariei. De aici, până la crimă, nu mai e decât un singur pas...

Tot în această stagiune mai prezentăm:

1. Scandal la operă de Ken Ludwig.

Distribuția: Max - Simon Salcă jr, Maggie - Ramona

Părpăliță Ananie, **Saunders** - George Sobolevschi, **Tito Merelli** - Sorin Ghiorghe, **Maria** - Cella Todică, **Liftierul** - Lucian Arhire, **Diana** - Oana Pavalache Florea, **Julia** - Cătălina Rusu;

Regie: Dorin Mihăilescu, **scenografie:** Sandu Maftei, **costume:** Iuliana Maftei.

2. Valsul câinelui de Al. Mardan și Al. Tarasul.

Distribuția: **Nadejda** - Petronela Ene, **Vera** - Ramona Părpăliță Ananie, **Serghei Petrovici** - Sorin Ghiorghe, **Nikolay** - Alex Savu, **Liubov Nikolaevna** - Cătălina Rusu, **Câinele** - Lucian Arhire și **Crainicul televiziunii** - Lily Popa Alexiu, **Evgheniy Petrovici Razdaybeda** - Marcel Anghel;

Regia: Cristian Gheorghe, **scenografia:** Sandu Maftei.

3. Pacea cu zmeii cu subtitlul **Poveste de adormit adulții** de Valeriu Butulescu.

Distribuția: **Făt-Frumos** - George Sobolevschi, **Ileana** - Oana Florea, **Zmeul Zmeilor** - Lucian Arhire, **Calul** - Bogdan Manolache, **Pepelea** - Alexandru Savu; **Regia:** Dorin Mihăilescu, **scenografia:** Sandu Maftei

4. Grădini meseriașe cu copii și câini după **Grădinile groazei** de Daniel Call.

Distribuția: **Sonni Esser** - Andreea Darie, **Sigi Esser**

- Bogdan Manolache, **Friedo** - Lucian Arhire, **Frieda** - Petronela Ene și **copiii** - Sorin Ghiorghe, Alex Savu, Cecilia Todică, Simon Salcă jr., Oana Florea).

Regia: Octavian Jighirgiu, **scenografia:** Sandu Maftei.

5. Take, Ianke și Cadir de V. I. Popa.

Distribuția: **Take** - Sorin Ghiorghe, **Ianke** - Marcel Anghel, **Cadir** - George Sobolevschi, **Ionel** - Simon Salcă jr., **Ana** - Cella Todică, **Safta** - Lily Popa Alexiu, **Ilie** - Alex Savu

Regia: Vasile Mălinescu, **scenografia:** Sandu Maftei

6. Jocul de-a vacanța de Mihail Sebastian

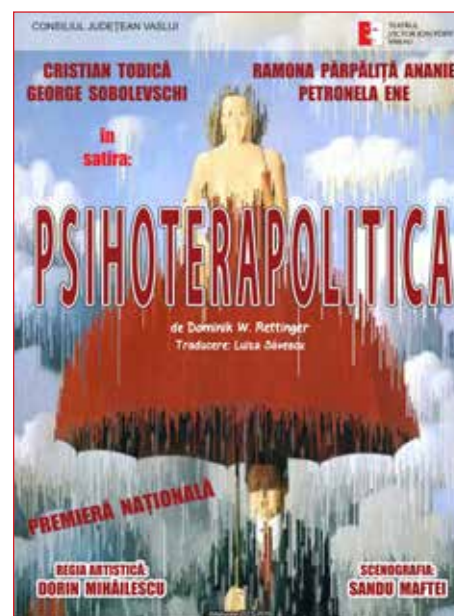
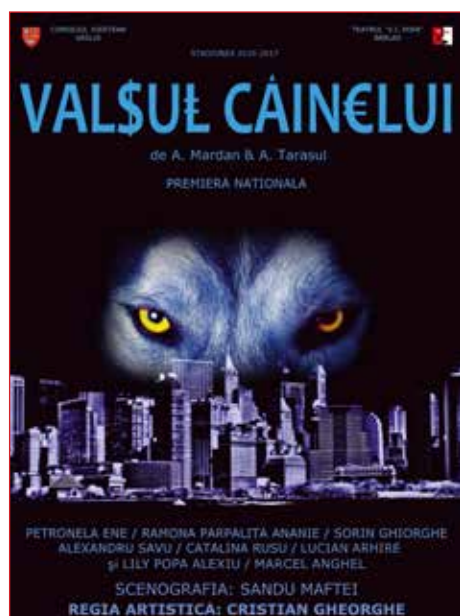
Distribuția: **Domnul Bogoiu** - Marcel Anghel, **Ștefan Valeriu** - Simon Salcă jr., **Madame Vintilă** - Petronela Ene, **Maiorul** - Sorin Ghiorghe, **Corina** - Ramona Ananie Părpăliță, **Jeff** - Sergiu Moraru, **Un mecanic** - Cristian Todică, **Un călător** - Alexandru Savu, **Nevasta lui** - Cătălina Rusu

Regia: Geo Balint, **scenografia:** Adriana Raicu

7. Psihoterapolitica de Dominik W. Rettinger.

Distribuția: **Iani** - Cristian Todică, **Adam** - George Sobolevschi, **Iwona** - Ramona Părpăliță Ananie, **Brygida** - Petronela Ene

Regia: Dorin Mihăilescu, **scenografia:** Sandu Maftei

Nicolae Petala - un general uitat în istorie

col. (rtr.) Constantin CHIPER

lt. (rez.) ing. Neculai URSU

Arhivele Naționale din Pitești îi păstrează generalului de divizie Nicolae Petala integral datele biografice și evoluția sa în cariera militară. Faptul că dosarul său este înscris și se păstrează în fondul D.C.I./1974, la categoria Căpitani, a indus în eroare pe cercetătorii interesați care îl căutau la capitolul Generali. Întâmplător, în documentarea noastră pentru realizarea Monografiei „Patria înainte de toate”, la Arhivele Militare Naționale, am descoperit dosarul căpitanului Nicolae Petala din care rezultă că ofițerul a evoluat în cariera militară până la gradul de general de divizie.

Nicolae Petala, fiul lui Iorgu Petala și al Rucsandei Petala (născută Alevra), s-a născut la 29 august 1869 în orașul Vaslui. Nicolae Petala a trăit 78 de ani, el decedând în anul 1947, în București. Fratele lui, Constantin Petala, născut la data de 18 aprilie 1865, a îmbrățișat cariera militară, fiind avansat până la gradul de general. A comandat, în campania militară din anul 1916, Divizia a 5-a Infanterie Buzău.

Nicolae Petala a studiat la Școala primară în Vaslui, apoi la Școala Fiilor de Militari din Iași, ulterior la Școala Militară de Ofițeri Artilerie și Geniu din București, absolvită la 1 iulie 1887, apoi la Școala Specială de Artilerie și Geniu, absolvită în 1889, clasându-se al 2-lea în promoție, și apoi la Școala Superioară de Război de la Torino, din Italia, absolvită în anul 1894.

La data de 30 aprilie 1898 Nicolae Petala s-a căsătorit cu Rosetta Maria Pilat (născută în anul 1876, decedată în 1921), fiica generalului Constantin Pilat. Din mariajul lor au rezultat doi copii: Vintilă, născut în anul 1899, și Elena-Alice, născută în 1904.

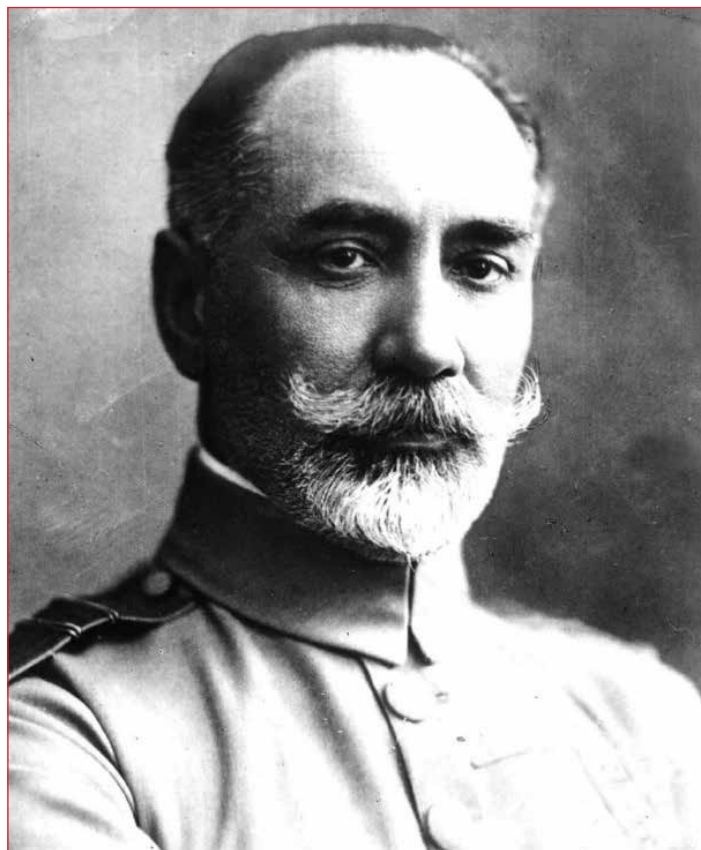
Evoluția în cariera militară a fost una deosebită. La data de 1 septembrie 1887 Nicolae Petala a fost admis în Școala Militară Ofițeri Artilerie și Geniu, absolvind-o la data de 1 iulie 1889 cu gradul de sublocotenent. În notarea de serviciu întocmită de comandatul școlii, locotenentul-colonel Gramaticescu, se arată: „Ofițerul este inteligent, prezentabil și vioi; are bună stofă de militar și trebuie îndrumat atent”.

Din 1890 și până în 1892 a lucrat în Școala Militară Ofițeri Artilerie și Geniu în calitate de comandant de pluton elevi. În luna mai 1892 a fost avansat la gradul de locotenent.

În anii 1892-1894 ofițerul urmează cursurile Școlii Militare de Război din Torino, Italia, încheindu-le cu rezultate bune.

După absolvirea școlii ofițerul a fost detașat la Marele Stat Major, specializându-se în realizarea lucrărilor de stat major și conducerea unei baterii de artilerie, în cadrul manevrelor regale. În notarea de serviciu, locotenentul-colonel Ștefan Stanciu arată că „ofițerul este inteligent, manierat în relațiile cu subordonații, colegii și superiori”.

În notarea de serviciu pentru anii 1896-1897 se arată:

„ofițerul are o comportare foarte bună în toate împrejurările, evidențiindu-se în procesul de instruire a subordonaților”.

La data de 1 martie 1897 ofițerul a fost avansat la gradul de căpitan și numit în serviciu la Statul Major al Corpului 3 Armată din Galați. În notarea de serviciu Șeful de Stat Major al Corpului 3 Armată, colonelul Iarca, arată: „Nicolae Petala este foarte perseverent în acumularea cunoștințelor tactice generale”.

În luna septembrie 1898 căpitanul Nicolae Petala a fost numit în funcția de comandant al Bateriei a 4-a din Regimentul 11 Artilerie Brăila. În notarea de serviciu comandantul Regimentului 11 Artilerie, colonelul Drăgulescu, aprecia: „Ofițerul este foarte bun instructor al ostașilor săi, se îngrijește atent de nevoile lor materiale și de sănătatea lor”.

Din luna decembrie 1898 și până în luna iunie 1899 căpitanul Nicolae Petala a fost atașat militar în cadrul Ambasadei Române din Viena.

Din anul 1899 ofițerul a fost trimis la instruire în Regimentul 38 Infanterie Brăila. În această unitate căpitanul Nicolae Petala, „s-a dovedit a fi un bun infanterist, muncitor, cu o comportare și ținută militară bună. A îndeplinit și funcția de comandant la Școala Batalionului și s-a remarcat și-n Școala

Regimentului”, arăta comandantul unității.

În perioada 16 octombrie 1900 – 1 aprilie 1901, căpitanul Nicolae Petala a îndeplinit funcția de comandant de companie în Batalionul 3 Vânători de Câmp din Ploiești, „desfășurând foarte bine activitățile de instruire și ședințele de trageri cu armamentul din dotare. Este un prea bun ofițer din toate punctele de vedere” după cum aprecia comandantul unității, colonelul Negruzzi.

De la data de 1 aprilie 1901 și până la 16 februarie 1902, ofițerul a lucrat în Școala Militară de Infanterie în calitate de ajutor profesor și de comandant companie elevi.

Începând de la 1 martie 1902 ofițerul a fost mutat în Regimentul 21 Infanterie Ilfov. Și aici ofițerul „a dovedit că are calitățile necesare pentru cariera militară. Și-a îmbogățit bagajul de cunoștințe în arma infanterie. Ofițerul este inteligent, foarte robust pentru eforturile în arma infanterie”. Drept urmare, ofițerul rămâne definitiv în Arma Infanteriei, arăta colonelul V. Zottu.

La data de 1 septembrie 1902 căpitanul Nicolae Petala a fost trimis la specializare în Școala Militară Ofițeri Cavalerie din Torino. La încheierea cursurilor a fost apreciat ca fiind „un ofițer distins sub toate raporturile, născut pentru infanterie și cavalerie”, după cum nota colonelul V. Zottu.

În anul 1903 căpitanul Petala a lucrat în Regimentul 3 Infanterie Râmnicu-Vâlcea. A participat cu mult entuziasm la Manevrele Regale, fiind notat de comandantul Diviziei 3 Infanterie, generalul Cica, cu calificativul „foarte bine”.

În ziua de 10 martie 1904 ofițerul a fost avansat la gradul de maior și numit atașat militar în cadrul Ambasadei Române din Sofia. Anual trimitea de la Sofia rapoarte competente despre Armata Bulgară, fiind apreciat cu calificativul „foarte bine” de către generalul Tătărescu, Șeful Statului Major General.

În perioada 1 octombrie 1906 – 16 aprilie 1908 Nicolae Petala a fost atașat militar la Ambasada Română din Italia.

La începutul anului 1907, maiorul Nicolae Petala a fost mutat în Regimentul 5 Infanterie Giurgiu. În notările de serviciu pentru anii 1906-1908, se arăta că „ofițerul posedă o judecată fină, o deosebită cultură militară și generală și cunoașterea temeinică a evenimentelor politico-militare”, după cum aprecia comandantul Regimentului 5.

La începutul anului 1909 maiorul Nicolae Petala a fost mutat în Regimentul 11 Infanterie Galați și apoi, la 1 aprilie 1910, a fost detașat la Ambasada Română din Sofia.

În ziua de 10 mai 1910, Nicolae Petala a fost avansat la gradul de locotenent-colonel și mutat, la data de 4 iunie 1910, în Statul Major al Diviziei 4 Infanterie din București.

La data de 16 octombrie 1910 ofițerul a fost numit la comanda Batalionului 2 Vânători de Câmp din București, fiind apreciat de generalul Costescu, comandantul Diviziei a 3-a Infanterie, cu calificativul „foarte bine” pentru conducerea unității.

În anii 1911 și 1912 locotenent-colonel Nicolae Petala a comandat „foarte bine” Regimentul 40 Infanterie „Călugăreni”, dislocat în București.

La data de 1 aprilie 1913 Nicolae Petala a fost avansat la gradul de colonel și a comandat Regimentul 40 Infanterie „Călugăreni” în al 2-lea Război Balcanic, fiind notat „foarte bine” de către comandantul Brigăzii 17 Infanterie, colonelul Simionescu.

După încheierea celui de-al 2-lea Război Balcanic,

colonelul Nicolae Petala a fost numit șef de stat major al Corpului 2 Armată București și, în luna mai 1914, la Corpul 3 Armată Galați. În notarea de serviciu pentru anul 1914, comandantul Corpului 3 Armată aprecia că „ofițerul are calitățile necesare pentru a fi numit comandant de brigadă”.

În anul 1915 colonelul Nicolae Petala a fost numit la comanda Brigăzii 15 Infanterie din Galați. Generalul Cihoschi îl aprecia: „ofițerul poate face față marilor campanii militare”.

La data de 1 iulie 1916 colonelul Nicolae Petala a fost avansat la gradul de general de brigadă, I.D.R. nr. 2440/27.06.1916. Generalul Nicolae Petala a condus Brigada 15 Infanterie în campania militară din anul 1916.

După rănirea gravă a generalului Ion Dragalina, în zona mănăstirii Lainici, pe Valea Jiului, generalul Nicolae Petala a comandat Armata I-a Română în perioada 12-21 octombrie 1916.

În anii 1917 și 1918 Nicolae Petala a comandat Corpul 1 Armată la Mărășți și Oituz, având în subordine Divizia a 2-a Infanterie Craiova și Divizia a 11-a Infanterie Slatina. După încetarea luptelor de la Mărășești a asigurat stabilitatea graniței României.

La data de 10 mai 1918 Nicolae Petala a fost avansat la gradul de general de divizie, I.D.R. 1106/1918 și a fost numit la comanda Corpului 4 Armată Iași, I.D.R. 1240/1918.

În anul 1920 generalul de divizie Nicolae Petala a fost numit la comanda Corpului 6 Armată Cluj, I.D.R. 2643/1920. În această funcție a întreprins măsuri ferme de refacere a cazarmilor, a efectivelor, a completat mijloacele de luptă și a intensificat instruirea efectivelor unităților militare din Transilvania, pentru a fi în măsură să apere granițele Statului Național Unitar Român.

La data de 1 aprilie 1925 generalul de divizie Nicolae Petala a fost numit Inspector General 3 pe Armată, I.D.R. 1192/1925.

În ziua de 4 aprilie 1926 generalul de divizie Nicolae Petala a fost numit Inspector General 2 pe Armată, I.D.R. 1909/1926.

În perioada 1921-1928 Nicolae Petala a fondat la data de 1 mai 1921 ziarul „Cultura Poporului” și a fost director al ziarului.

Nicolae Petala s-a pensionat în anul 1930 și după pensionare a fost senator de drept.

În decursul carierei militare Nicolae Petala a fost decorat cu Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer (1912), Ordinul „Coroana României” în grad de comandor (1909), Medalia „Avântul Țării” pentru Campania din 1913, medalia Crucea „Meritul Sanitar” (1912) și alte ordine și medalii românești și străine.

NOTE:

1. General-locotenent dr. Ilie Ceaușescu ș.a., *Istoria militară a poporului român*, vol. V, Editura Militară, București, 1988.

2. General-colonel Vasile Milea ș.a., *România în anii primului război mondial*, Editura Militară, București, 1987.

3. Constantin Kirițescu, *Istoria războiului pentru întregirea României (1916-1919)*, Editura Karta-Graphic, Ploiești, 2014.

4. Arhivele Militare Naționale Pitești, Fond D.C.I./1974, Dosar nr. 12.172/1911.

Prezența Marelui Cartier General al Armatei Române la Bârlad în timpul Marelui Război. Bârladul „capitala militară” a României neocupate*

Prof. Marcel PROCA

La o sută de ani de la participarea României la primul război mondial, în istoriografia română rolul militar și politic jucat de Bârlad în perioada grea a retragerii, ca urmare a înfrângerii suferite de armata română în campania din 1916, nu este tratată, fiind doar amintită - când nu e ignorată sau eludată în totalitate - temporara ședere aici a cuplului regal ori a Marelui Cartier General al Armatei Române și cel al armatei ruse. Acest aspect poate fi sesizat cu ușurință, în lucrări și articole, mai vechi ori recent apărute, având ca temă participarea României la primul război mondial și care se referă în mod exclusiv la importanța lașului în această perioadă, de grea încercare pentru români.

În perioada retragerii și refugiuului din Moldova în Bârlad, ca și în restul orașelor din Moldova, s-au refugiat numeroase persoane, personalități politice ori culturale și diferite instituții. Pentru o scurtă perioadă de timp (noiembrie 1916 – martie 1917) orașul a avut o importanță mai mare decât mărimea sa - centru militar și factor de influență politic -, constituind o adevărată „capitală militară” a României neocupate de inamic. Aici au activat nu numai Marele Cartier General românesc și omologul său rusesc pentru trupele aflate pe frontul din România, Cartierul Regal (la Zorleni), dar și Misiunea Militară Franceză, rusă, engleză, italiană precum și numeroși atașați militari străini. De asemenea au funcționat în urbea moldavă: Cartierul general al armatei a IV-a ruse, Comandamentul Armatei a I-a române, spitale de campanie, școli militare de specialitate, diferite servicii și organisme, unități aflate în refacere etc.

Bârladul fiind situat la o distanță mică de Mărășești și linia frontului, a trăit din greu proximitatea războiului. Urbea era înșesată de refugiați și de numeroasele efective militare (românești și rusești) cantonate în localitate și în împrejurimi; iar populația era afectată de: necesitatea cazării soldaților, rechiziții, lipsa alimentelor, speculă, frig, foamete și diferite boli. La acestea se adăugau suferințele morale determinate de rănirea ori pierderea celor apropiați în luptă.

Efortul a fost cu atât mai mare cu cât orașul nu cunoscuse o dezvoltare edilitară deosebită și nu dispunea de un fond de locuințe capabil să găzduiască un asemenea surplus de populație. Bârladul nu era deloc pregătit pentru o asemenea situație, adăpostirea instituțiilor și a zecilor de mii de refugiați punând probleme deosebit de dificile. Lipsind clădirile elegante și încăpătoare, ale Bucureștilor, găsirea spațiilor dorite pentru comandamentele militare, somitățile militare, politice ori culturale, cantonate, în refugiu sau în trecere, era foarte grea, trebuind să fie înduplecați și proprietarii clădirilor, unii fiind din protipendada locală. Era mai ușor pentru cei care aveau cunoștințe în zonă ori rude, cum a fost cazul poetului Alexandru Vlahuță ce și-a găsit adăpost în casa profesorului de muzică Eugen Bulbuc¹ de la Liceul „Gh. Roșca Codreanu”.

¹ Imobil ce încă există în peisajul urbanistic bârlădean pe Bulevardul Epureanu nr. 25.

* Vezi și diferite variante: Marcel Proca, *Prezența Marelui Cartier General al Armatei Române la Bârlad în timpul primului război mondial. Bârladul „capitala militară” a României neocupate*, în „Academia Bârlădeană”, Anul XXIV, Nr. 1 (66), Trimestrul I, 2017, pg. 11-13; *Ibidem*, în „Coordonate metodic-științifice”, Casa Corpului Didactic Vaslui, Anul VII, Nr. 1 (7), Aprilie, 2017, pg. 15-24; *Ibidem*, în „Scriptor”, Anul III, nr. 7-8 (31-32) iulie – august 2017.

de 23 noiembrie/6 decembrie 1916, folosind aceeași procedură ca în cazul mutării de la Periș, secțiile și birourile cu personalul și materialele stabilite fiind transportate cu trenul la Bârlad. Noua locație era considerată mai sigură în condițiile unei neașteptat de rapide înaintări inamice pe valea Prahovei. De asemenea Bârladul era considerat corespunzător, din rațiuni de ordin militar, prin distanța convenabilă până la aliniamentul trupelor româno-ruse aflate în retragere și menținerea unui contact optim cu acestea.

Alături de Marele Cartier General a plecat și generalul Berthelot, care consemna în memoriile sale la 24 noiembrie/ 7 decembrie 1916 că „trenul nostru pentru Bârlad pleacă la ora opt seara sub supravegherea iluminată de o lanternă a colonelului [Eracle] Nicoleanu”. Situat în mijlocul tensionatelor evenimente, generalul Al. Averescu preciza și el, la 25 noiembrie/8 decembrie 1916, în notele sale foarte sumar că: „Azi dimineață a plecat Marele Cartier General de aici la Bârlad”.

În seara zilei de 24 noiembrie/7 decembrie 1916, principalele eșaloane ale Marelui Cartier General erau deja instalate în clădirea Școlii Normale „Principele Ferdinand”². A doua zi, dimineață, își face apariția aici și generalul Berthelot însoțit și de alți membri ai Misiunii Militare Franceze (Marchal-Perier, Victor Pétin, Caput, Champin, De Vaulchier, Vouillemin etc.), care releva în jurnalul său: „Sosire la Bârlad la ora 7. Instalare în cursul dimineții în clădirea liceului”. Era așteptat și generalul Zaharov, ce urma să se instaleze în aceeași locație, însă acesta nu se va arăta deloc grăbit făcându-și apariția abia pe 4/17 decembrie.

Importanța Bârladului a fost subliniată și de I. G. Duca în amintirile sale politice: „Dificultățile erau așa de mari, încât Regele socotise cu drept cuvânt prezența sa indispensabilă la Marele Cartier și imediat după închiderea parlamentului s-a înapoiat la Bârlad, sau mai exact la Zorleni, unde locuia la domeniul său particular, la câțiva kilometri de Bârlad. Brătianu însuși se văzu silit nu numai să stea în contact permanent cu Bârladul, dar și să meargă la Marele Cartier cât mai des”.

Dar la Bârlad nu se făcea doar strategie militară ci și politică după cum ne lasă să înțelegem același I. G. Duca. După cum – subliniază - acesta „atmosfera de la Bârlad era ostilă lui Brătianu”, iar Olga Prezan, dovedind anumite pretenții, nu se sfia „să-l critice pe față”; „anturajul soțului ei lua atitudini de independență și de dispreț față de guvern”. Generalul însuși ar fi manifestat aceleași veleități care „puteau da loc la serioase dificultăți” și divergențe. Este amintit, printre altele, un ordin al lui Prezan ca trupele să se aprovizioneze oriunde interesele lor ar cere-o, fără a ține cont de dispozițiile autorităților, de nevoile și protestele populației civile, fapt ce a dus la un conflict destul de dur cu George Mârzescu, ministrul agriculturii și domeniilor. G. Mârzescu, în replică, a telegrafiat autorităților civile precizând că „ordinul Generalului Prezan nu trebuie luat în considerare, de unde indignare și amenințări la Bârlad”.

² Clădirea dispunea de zece săli de clasă, plus trei clase ale școlii proprii de aplicație, opt dormitoare, două laboratoare, amfiteatru, sală de spectacole și două biblioteci. Se întindea pe o suprafață de cca. 6.500 m². Școala mai dispunea de o infirmerie situată la intersecția Bulevardului Epureanu cu Bulevardul Gh. D. Palade, baie, spălătorie, magazie, grajduri și o fermă cu o suprafață de 11 ha. Infirmeria aflată la sud - vest față de imobilul instituției, separată de corpul principal al școlii era alcătuită dintr-un salon mare pentru bolnavi, un salon pentru izolare, două camere mai mici și locuința infirmierului. De asemenea, fapt demn de remarcat era și singura instituție ce avea o uzină electrică proprie, fapt ce a permis ca iluminatul să fie asigurat permanent, chiar și în cazuri de criză. Dispunea și de o sursă de apă proprie, bazinul de apă alimentând internatul și baia. În aceste condiții este lesne de înțeles de ce a fost preferată și utilizată, în diferite scopuri, de armata română și rusă pe toată durata războiului.

Importanzul edificiu a suferit în această perioadă importante deteriorări deoarece aici a fost cantonat Spitalul nr. 112, după aceea Marele Cartier General al armatei române, ulterior Cartierul General al armatei a IV-a ruse și apoi încă două spitale. Ultimele vestigii au fost distruse în perioada regimului comunist între 1957 și 1965/1967. Pe locul unde a fost cea mai frumoasă clădire din oraș s-au ridicat „Blocul tineretului” (astăzi Palatul de Justiție) și blocul Z1 de pe strada Republicii. Din ansamblul de clădiri ce a aparținut Școlii Normale s-a menținut doar locuința directorului – „Casa Roșie” (astăzi Centrul „Mihai Eminescu”, Str. Republicii nr. 277).

Poziția generalului poate fi pusă și pe seama influenței soției sale, ostilă Brătienilor, dar și pe seama unui curent politic ce se conturase atunci. La data de 7/20 ianuarie în urma unei întrevederi cu Prezan monarha României nota: „Față de mine a arătat o antipatie extraordinară, violentă în cel privește pe Brătianu, pe care, din câte știu, Brătianu i-o întoarce cordial”. Nici regina, care își pierduse încrederea în Brătianu, nu ar fi fost străină de agitația pe care o stârneau la Palat: Chrissoveloni³, Symka Lahovari, Maruca Cantacuzino și Henri Catargi, mareșalul Curții. Dar tot ea se deplasează la Bârlad pentru a discuta cu regele, reușind să obțină o mai bună colaborare între rege și guvern. Barbu Știrbey este cel care destramă cu greutate „țesutul de intrigă din jurul reginei”, cum se exprima I. G. Duca.

Tendința militarilor de a ignora conducerea politică a stârnit o legitimă îngrijorare în rândul membrilor guvernului, mai ales conexasă condițiilor izbucnirii revoluției din Rusia, care au considerat că această atitudine putea deveni un lucru foarte periculos. Ministrul de război - Vintilă Brătianu, împreună cu ministrul de interne, Alecu Constantinescu s-au deplasat la sediul Marelui Cartier General, restabilindu-se ordinea și fiind puse lucrurile în normalitate.

Deplasări ale factorilor de decizie politici ori militari nu se făceau doar, unidirecțional, de la Iași la Bârlad ci și de la Bârlad la Iași în diferite circumstanțe. Regele și mai ales regina au pendulat între cele două orașe moldave precum și alte categorii de persoane. Pe șeful Marelui Cartier General, camaradul său de generație generalul Ion Rașcu l-a întâlnit, la începutul lunii ianuarie 1917, la Iași. Acesta din urmă ajunsese aici după o vizită în Rusia unde discutase cu omologii ruși, de la diferite armate și comandamente, despre situația apărării de pe frontul românesc. Generalului Prezan îi fusese solicitată prezența – în „Capitala rezistenței până la capăt” - de guvern pentru o aliniere a pozițiilor, deoarece acesta era de acord cu evacuarea în Rusia, mai precis în Basarabia, a unei părți a autorităților și populației. I. G. Duca precizează: „insistând însă a trebuit să-l chemăm la Iași și într-un consiliu de miniștri ținut tot la Greceanu acasă, să-i expunem pe larg argumentele pe care se întemeia hotărârea noastră”.

După această perioadă agitată atmosfera politică se mai relaxează și o oarecare acalmie pare să se instaleze în primele luni ale anului 1917. Despre acest lucru ne relatează tot I. G. Duca: „De la Marele Cartier nu prea aveam vești multe. Fiind încă la Bârlad, știam numai că se lucrează intens la reorganizarea armatei, că colaborarea cu Generalul Berthelot era intimă, tot mai cordială, și că raporturile cu Generalul Zaharov, comandantul trupelor rusești, deși mai bune, lăsau încă de dorit”. De asemenea șederea lui Barbu Știrbey la Zorleni cu regele, conferea guvernului liniște la Iași, iar generalul „Prezan a renunțat și el la orice atitudine ostilă, raporturile cu noi au devenit nu numai corecte, dar, și cordiale”.

Tot la Bârlad a funcționat și Cartierul General al armatei ruse în România, după cum nota, nemulțumită, regina Maria în jurnalul său de război: „sunt în continuare de părere că așezarea Cartierului General românesc și a celui rus într-un oraș deja prea plin nu a făcut decât să ne îngreuneze situația”. Nu numai regina era nemulțumită, dar și majoritatea miniștrilor, de dificultățile inerente existenței a doi poli de decizie. Pe de o parte factorii de decizie militari și regele se aflau la Bârlad și respectiv Zorleni, pe când guvernul, parlamentul și principalele instituții ale statului se stabiliseră la Iași. Într-o consultare cu regina, la 14/27 ianuarie 1917, „miniștrii au declarat că, atâta timp cât Cartierul General e la Bârlad și nu se poate stabili nici o cale de comunicare, e de așteptat ca lucrurile să meargă prost, fiindcă nu se acționează unit din toate părțile”.

Măsurile adoptate de către generalul C. Prezan în primele săptămâni au vizat îmbunătățirea stilului de lucru în cadrul secțiilor și birourilor, pentru a se putea răspunde prompt cerințelor operaționale de la începutul lui decembrie 1916, când principala sarcină a Marelui Cartier General era stabilirea zonelor de concentrare a trupelor de armată și diviziilor, gruparea efectivelor,

³ Sybille Chrissoveloni (1879-1931), englezoaică născută la Galați, căsătorită cu bogatul bancher Jean Chrissoveloni și foarte bună prietenă cu regina.

tehnicii și materialelor acestora. Obiectivele principale ale activității desfășurate de Marele Cartier General în această perioadă au fost conceperea, organizarea, conducerea și coordonarea activităților referitoare la reorganizarea armatei și elaborarea planului operativ pentru campania anului 1917.

O prezentare a situației din acea perioadă avem de la căpitanul englez J. D. Scale, care ne descrie atmosfera ce domnea în cadrul armatei într-o lumină deloc pozitivă: „Orașele mari ca Iași și Bârlad sunt în prezent pline de ofițeri români îmbrăcați cu fast, pudrați și machiați care nu fac absolut nimic; unii dintre ei, fără îndoială, sunt în permisie, însă majoritatea absentează de la unitățile lor. Cu un astfel de exemplu cu greu pot fi învinovați soldații simpli dacă fac și ei același lucru, iar satele sunt pline de soldați români care nu fac nimic. Cred că de curând a fost emis un ordin care cere tuturor soldaților și ofițerilor români să se alătore unităților lor de îndată, anulând toate permisiile și cerând tuturor gradelor care au permisiile medicale să se prezinte pentru examinare”.

La 4/17 ianuarie 1917 la nivelul conducerii armatei se constata că în ciuda numeroaselor ordine și dispozițiilor luate „se mai găsesc încă foarte mulți ofițeri și soldați care rătăcesc prin orașe și sate, prin gări și drumuri” și se dădeau ordine ferme ca toți ofițerii și soldații să fie la posturi până la 6/19 ianuarie. În continuare documentul sublinia că „rătăcește încă prin țară, numai cine este lipsit de conștiință, de suflet și de voință. Nu știe unde este corpul (unitatea militară n. ns.) numai acela care nu vrea să știe.” Prin acțiuni hotărâte generalul Constantin Prezan a instituit ordinea într-o armată afectată de retragere și greutatea refugiului în Moldova, iar victoriile din vara anului 1917 au generat respect și aprecieri elogioase în rândul aliaților nostri și în întreaga lume.

Marele Cartier General a coordonat nu numai operațiunile militare, ci și activitățile specifice de obținere a informațiilor precum și cele contrainformative. Paralel cu măsurile de reorganizare a armatei, s-au întreprins și acțiuni de consolidare în scopul eficientizării randamentului în domeniul informațiilor și contrainformațiilor. În perioada bârlădeană, la 20 februarie 1917, generalul Prezan a aprobat „Instrucțiunile asupra organizării și funcționării serviciului de informații”, elaborate și emise de Marele Cartier General – Secția I-a – Biroul de informații, care a reprezentat primul regulament în acest domeniu din armata română și a precizat foarte clar organizarea unui asemenea serviciu de la Marele Cartier General până la nivel de regiment, atribuțiile, metodele și mijloacele de obținere a informațiilor. Tot ca element de noutate îl reprezenta și înființarea unei noi structuri intitulată „Serviciu Secret” cu atribuții de spionaj și contraspionaj, aflată în subordinea directă a Marelui Cartier General.

Lui Prezan îi aparține și meritul de a fi avut ideea, în decembrie 1916, de a crea o gazetă a Marelui Stat Major, gazetă cotidiană, care să fie trimisă atât soldaților pe front, cât și populației din Moldova care îndura lipsurile și suferințele războiului. Ea trebuia să aibă rolul de a contracara propaganda germanofilă cât și de „a ridica moralul soldaților și al populației civile, căutând a risipi infiltrațiile veninoase ale spionilor și colportorilor de știri false”. Locotenentul M. Sadoveanu, fiind detașat în decembrie 1916 pe lângă Marele Cartier General, primește însărcinarea de a o edita (în colaborare cu Octavian Goga), aceasta apărând la Iași în primăvara lui 1917 sub denumirea de „România - organ al apărării naționale”.

Multe din diferitele instituții militare și-au mutat temporar ori definitiv sediul la Bârlad. Pe lângă Marele Cartier General a funcționat între 21 decembrie 1916 și 1 aprilie 1917, pentru comunicații cu unitățile militare, și o stație T. F. F. comandată de căpitanul Petrescu T. Nicolaie. La Bârlad a funcționat și o parte din Misiunea Militară Franceză în frunte cu generalul Henri Berthelot (25 noiembrie/8 decembrie 1916 – 26 februarie/11 martie 1917). Aceasta dispunea aici de propriul Serviciu de T.F.F. (ce îngloba și o secție de radiogoniometrie) precum și unul de meteorologie, condus de inginerul Ferraud; la care se adăuga și un Spital de campanie francez.

Pe tot parcursul războiului în localitate a existat un aerodrom militar unde au ajuns în refugiu în iarna anului 1916 - Școala de

Pilotaj de la Cotroceni și o școală de observatori aerieni condusă de maiorul de la Perelle mutată apoi la Botoșani și pusă sub comanda căpitanului - aviator Constantin Beroniade. Tot aici, pe aerodromul de la Bârlad, în vara anului 1917, în timpul grelelor încleștări de la Mărășești, regele Ferdinand I decora ofițeri de aviație francezi și români din cadrul unităților aparținând Corpului II aeronautic mutate temporar, de la Tecuci, datorită puternicii ofensive germane.

În fața Marelui Cartier General al Armatei Române, ce funcționa în imobilul Școlii Normale „Principele Ferdinand” – Bârlad, la 19 decembrie 1916: generalul Constantin Prezan, generalul Dimitrie Lambru și colonelul Luciano Ferigo - șeful Misiunii Militare Italiene

În oraș au mai funcționat și alte structuri militare precum: Regimentul de căi ferate, un Corp al Automobilștilor Voluntari, Regimentul cu Tracțiune Automobile – cu un parc auto și o secție de reparații, Școlile de tragere ale artileriei (1917), diferite spitale militare (Spitalul militar de evacuare nr. 2, Spitalul nr. 112, un Spital de contagioși etc.) și un lagăr de prizonieri (prizonierii fiind înghesușiți în spațiul oferit de depozitele Regimentului 2 Roșiori și de un număr de 60 de bordeie).

Dacă până la începutul anului 1917 prezența Marelui Cartier General la Bârlad nu era un impediment în desfășurarea activităților de reorganizare a armatei, pregătirea campaniei pentru vara anului 1917 a impus dislocarea acestuia în apropierea zonei unde erau concentrate marile unități militare. În aceste condiții s-a luat hotărârea mutării Marelui Cartier General în Iași la data de 1/14 martie. Lipsa unor mijloace de transport suficiente a determinat ca procesul să se desfășoare eșalonat, în perioada 12/25 - 15 /28 martie 1917, eșalonul I ocupând clădirea Liceului Militar, unde au fost instalate birourile secțiilor și cazați o parte din ofițerii care le încadrau. Eșalonul II al Marelui Cartier General a rămas în continuare la Bârlad cu toate inconvenientele de ordin militar.

Prin urmare, Bârladul, deși nu a avut poziția de prim rang a Iașului, merită totuși celebrat pentru amintirea rolului jucat în istoria națională, din decembrie 1916 până în martie 1917. Fără îndoială că, despre Bârlad, ca un oraș ce a jucat un rol important în timpul refugiului din primul război mondial, ar mai fi multe de scris. Aici și-a găsit adăpost temporar regele Ferdinand I Întregitorul, aici au fost dislocate cele mai importante instituții de conducere militară, aici a fost parțial reorganizată armata și tot aici s-au inițiat pregătirile pentru marile victorii ale anului 1917. La sfârșitul demersului nostru, chiar dacă nu am reușit să conturăm o imagine integrală ori chiar spectaculară, credem că am reușit să relevăm rolul Bârladului, în contextul Marelui Război pe coordonate mai apropiate de realitatea istorică.

Exilul voluntar al Elenei Cuza (5.3)*

Domnitorul Cuza, care observa cu atenție reacțiile supușilor, era tot mai convins că un eventual divorț ar provoca un mare scandal, ce putea periclita chiar Unirea celor două principate, pentru care făcuse atâtea eforturi ca să fie recunoscută pe plan internațional. Domnitorul Cuza, fără să vrea, a fost obligat să facă o comparație între blânda și iubitoarea sa soție aflată departe de țară și intriganta Maria Obrenovici, care prin manevrele ei murdare îl exasperase chiar și pe el. Necazurile cădeau unul după altul pe capul Doamnei Elena, pentru că nepoții săi s-au îmbolnăvit de pojar și îngrijirea lor a secătuit-o de puteri și de bani, iar în țară Catinca Rosetti a căzut și și-a fracturat piciorul, tocmai în perioada când muncile agricole erau în toi, iar dânsa nu mai putea să supravegheze bunul mers al gospodăriei sale.

În toiul acestor întâmplări nefericite, Elena Cuza a avut și o mare bucurie, atunci când împăratul Napoleon al III-lea și soția sa Eugenia au invitat-o la Palatul Imperial pentru a o cunoaște mai bine. Doamna românilor a avut parte cu acest prilej de o primire demnă de o soție a unui suveran al unui stat liber, fiind primită cu înalte onoruri de cuplul imperial francez. Deși i-a fost pusă la dispoziție trăsura imperială, mândra Doamnă a preferat să sosească la Palatul Imperial cu o trăsură închiriată. La Palat, a fost întâmpinată la intrarea în salonul oficial de împărăteasa Eugenia, iar împăratul Napoleon, cu toate decorațiile pe piept, a primit-o cu toată cinstea ca pe o persoană oficială de rang înalt.¹

A urmat o convorbire cordială care a durat peste o oră și jumătate, în care împăratul a solicitat informații despre situația din Țările române, despre situația lui Alexandru Ioan Cuza, despre modul de viață al Elenei de la Paris. Discuția avută cu familia imperială franceză, căldura cu care a fost primită, sfaturile înțelepte date de împărat care i-a promis tot sprijinul său și al soției sale, au mișcat-o până la lacrimi pe sensibilă principesă română. A plecat de la Palat sigură că își câștigase doi aliați puternici, care îi promisese sprijinul lor și era convinsă că exilul său impus avea să se termine curând. În țară, rivala ei de moarte, Maria Obrenovici, prin oamenii ei a manevrat ca informația despre onoarea cu care Doamna țării a fost primită la împărat să nu fie publicată în niciun ziar, numai la Iași, în Monitorul Moldovei, s-a strecurat o scurtă notă despre primirea oficială de care a avut parte Principesa la împărat.

¹ Ibidem, p.76

La Solești, piciorul rănit al Catincai Rosetti se vindeca greu, iar ea făcea mari cheltuieli cu ridicarea și înzestrarea bisericii de lângă conacul familiei cu odoarele trebuincioase, și banii nu-i mai ajungeau și pentru procurarea medicamentelor necesare îngrijirii ei.

În această situație, Catinca Rosetti a cerut fiicei ei să se întoarcă în țară, plângându-se că este singură și părăsită, iar frații ei nu-i dau niciun ajutor. Ca să o liniștească, Elena a anunțat-o că speră ca în toamnă să vină acasă, să fie alături de ea. La Paris, Elena Cuza, a avut ocazia să cunoască și să se împrietenească cu Principele polonez Czartoryski, care era deosebit de apreciat și respectat de către francezi, a devenit apropiată de vârstnica soție a acestuia, care îi amintea de mama sa. Această prietenie a contribuit și la strângerea legăturilor dintre cele două popoare, amândouă asuprite de imperii vecine. Mai târziu, când Doamna Cuza se afla la Paris, își vizita de fiecare dată vechii prieteni.

Viața se scurgea la Paris cu repeziciune, Doamna Elena Cuza și-a făcut timp să viziteze muzeele importante și expozițiile de pictură ale marilor maeștri francezi. Principesa se interesa de evenimentele internaționale ce aveau loc atunci, cum era războiul dintre nordul și sudul S.U.A., mersul lucrărilor construirii Canalului Suez, ea a aflat cu durere despre moartea marelui prieten al românilor, italianul Camilio Cavour, care jucase un rol atât de important în unificarea Italiei. Profitând de șederea la Paris, Doamna a căutat să se ridice intelectual, citește enorm, și de la o vreme intră în cercuri extrem de selecte în compania unor mari artiști și oameni politici de a căror prezență profită ori de câte ori poate pentru a-l sprijini de câte ori poate, fie și de la distanță, pe soțul ei. Doamna Elena devenise un alt om, mult mai cult, mai citit, mai cizelat, cu gusturi alese, capabilă să-și învingă proverbiala timiditate, în stare să facă față unei discuții cu cei mai importanți oameni.

Alexandru Cuza era la curent cu prefacerile pe care le suferise soția sa, și o făcuse să creadă, că atunci când dubla sa alegere va fi recunoscută pe plan european, o va rechema în țară, dar până atunci are nevoie de liniște. În vara anului 1861, împreună cu lordache Lambrino și cu cei doi copii ai acestuia, Doamna Elena a plecat la mare pentru a-l vindeca pe micuțul Alexandru care suferea de friguri. A venit și luna septembrie, când promisese mamei sale că se va întoarce în țară, dar lucrul acesta nu s-a putut face. Supărată, mama sa a amenințat-o că

* Fragmentul face parte din volumul semnat Gheorghe Vlad, *Sfânta. Viața Doamnei Elena Cuza*, Alexandria, Editura Cartea Ortodoxă, 2015, p.60-63

va merge la Alexandru Cuza pentru a rezolva într-un fel situația fiicei sale, dar Elena i-a cerut să nu facă acest lucru. În țară, oamenii Mariei Obrenovici au răspândit zvonul unui apropiat divorț al Prințului Cuza, zvon care s-a răspândit rapid și a ajuns până la Paris, unde l-a aflat Elena Cuza. Atunci, Elena Cuza a scris Principelui Cuza, cerându-i să fie de acord să meargă în Italia, unde era o climă mai blândă favorabilă sănătății sale șubrede, unde să se stabilească tot anul.

În septembrie 1861, a plecat în Italia, a trecut prin vestitele orașe Napoli, Veneția, Torino, Roma, dar nicăieri sufletul său zbuciumat nu și-a găsit liniștea mult dorită. În Italia, aveau loc schimbări uluitoare, italienii luptau din răpuzeri să realizeze unitatea deplină a țării, spiritul înnoitor al lui Garibaldi îi însuflețea pe italieni, iar Doamna Elena asista uimită la această transformare, trecând din oraș în oraș, căutând un adăpost sigur unde să-și găsească liniștea. A fost impresionată și s-a stabilit mai mult la Florența, unde se aflau capodoperele marilor sculptori Ghilberti, Brunelleschi, Michelangelo, Donatello. În decembrie, s-a întors la Paris, pentru a petrece Crăciunul cu nepoții săi Lambrino, de care i se făcuse dor.

În țară, la 4 decembrie, a sosit, în sfârșit, firmanul prin care sultanul recunoștea, Unirea deplină a Principatelor Unite sub domnia lui Alexandru I. Cuza, eveniment ce a adus o imensă bucurie în sufletele românilor.

Sultana Cuza – mama Principelui Cuza, a trimis o scrisoare de felicitare fiului său, în care îi spunea că se roagă la Dumnezeu să-i mai prelungească viața numai ca să se bucure mai mult timp de binefacerile acestei uniri. Dacă pentru români această unire a fost un prilej de mare bucurie, pentru Elena Cuza aflată la Paris a fost o durere în plus, pentru că la Biserica Română Ortodoxă a fost organizată o nouă slujbă religioasă, la care ea nu a putut participa, datorită situației neclare în care se afla și pentru că soțul ei nu a fost de acord ca ea să participe ca soție a Domnitorului, și atunci a hotărât să plece din nou în Italia, unde nu era cunoscută. Vă închipuiți ce a fost în sufletul ei, neputând să participe la cel mai însemnat eveniment din viața neamului său. Ce durere a simțit când a fost oprită să participe alături de compatrioții săi, din care, cu mulți era înrudită sau în relații de prietenie cum erau, Ioan Alecsandri, Plagino, Florescu, Cantacuzino, Crețulescu și alții, la Te Deum-ul pentru unire slujit în Biserica din Paris, de arhimandritul Iosafat.

S-a întors din Italia, la sfârșitul primăverii 1862, cu gândul să plece într-o altă direcție, căci la Paris circula zvonul că divorțul era iminent, așa se vorbea printre românii parizieni, iar Doamna Elena, cu firea ei mândră, nu putea accepta să fie pusă într-o stare jenantă, atunci când i s-ar fi cerut explicații. În această perioadă a dus o viață izolată, retrasă, încât puțini parizieni știau unde locuiește. Cel care s-a dovedit un adevărat patriot și prieten a fost vechiul coleg al Principelui, poetul Vasile Alecsandri, care s-a deplasat special la Paris pentru a încerca o împăcare între cei doi soți și să aducă astfel liniștea și moralitatea în Palatul Domnesc.

Situația în țară este foarte încordată, boierii și demnitarii moldoveni au amenințat că în cazul în care se va produce divorțul de Elena Cuza, căreia nu i se putea reproșa absolut nimic, ei preferă să defacă Unirea ce se realizase cu atâtea eforturi și sacrificii. Alexandru Cuza nu-și dădea seama că, prin ambiția ei de a-l face să se despartă de soția sa, Maria Obrenovici îi pune în primejdie nu numai tronul, dar și viața, căci, oricând s-ar fi putut găsi un fanatic care să recurgă la mijloace extreme așa cum s-a întâmplat și în cazul lui Barbu Catargiu, care a fost asasinat când ieșea din Palatul Parlamentului, iar asasinul nu a fost descoperit niciodată. Pe de altă parte, nobilimea din

lași era nemulțumită, pentru că, o dată cu recunoașterea unirii depline, curtea princiară din Iași a fost desființată, ceea ce a produs nemulțumire și invidie față de București. Nemulțumirea sporea și din cauza lipsei din țară a Principesei domnitoare, care era provenită din rândurile lor și care ar fi avut grijă de lașul în care locuiseră părinții și străbunii ei și pe care știau că îl iubește.

Situația și nemulțumirea moldovenilor s-a agravat și mai mult, atunci când funcționarii din Iași, au trebuit să-și părăsească casele și familiile și să se mute la București, unde au fost batjocoriți de o parte a populației bucureștene, ce l-a făcut pe Vasile Alecsandri să intervină pe lângă domnitor pentru a opri asemenea fapte reprobabile. Domnitorul Cuza cunoștea aceste nemulțumiri și încă din 1859 adresase o proclamație împăciuitoare, în care spunea: „Sfătuiesc și îndemn pe toți compatrioții de orice stare și condiție ca să uite dezbinările și urile trecute. Numai pacea dintre noi, numai iubirea dintre fiii aceleiași țări și nații, numai o înțelegere între toate puterile, poate să ne întărească.”²

Moldovenii nu s-au lăsat și au continuat lupta pentru a readuce în țară pe Doamna lor, pe care o respectau și o iubeau. Principele Alexandru Cuza a început să-și dea seama ce om deosebit era soția sa, iar pasiunea pentru Maria Obrenovici a început să slăbească. El și-a dat seama că apropiatele serbări ce se vor organiza pentru celebrarea unirii, făceau necesară prezența soției sale la ceremoniile oficiale, unde trebuia să fie alături de el. Se afla în dizgrația societății din Capitală, care ocoleau cu bună știință Palatul Domnesc și refuza să participe la acțiunile la care participa fără jenă și rușine, neavând nicio calitate oficială, Maria Obrenovici. Dar, pentru a se reîntoarce și a trece peste umilințele îndurate, Elena Cuza condiționa întoarcerea sa de îndepărtarea definitivă a rivalei sale, ea nu putea accepta să trăiască în aceeași țară cu aceea care îi provocase atâtea umilințe și suferințe, ea dorea să trăiască ca o adevărată familie, alături de soțul ei, pe care, cu toate greșelile sale, continua să-l iubească. Cuza ezita însă, nu putea să se despartă atât de brusc de femeia care îl subordonase din toate punctele de vedere, în sufletul lui se desfășura o luptă grozavă, el ar fi vrut, dacă era posibil, să le păstreze pe amândouă.

În luna mai a anului 1862, Elena Cuza a făcut o vizită la Londra, precum și la expoziția industrială din portul Kensington, de unde, pentru câteva zile, a trecut în Scoția pentru a vizita vestitele castele din această țară, după care a revenit la Paris. Întoarsă în Franța, a avut bucuria să fie vizitată de vechi prieteni din țară, Vasile și Iancu Alecsandri, cu care s-a întâlnit pe teritoriul elvețian, care au stăruit din toate puterile să o convingă să se întoarcă în țară, incognito, fără aprobarea nimănui. Ei îi prezentară situația gravă din țară, dușmănia cu care era înconjurat Palatul Domnesc, care pune în pericol viața omului pe care ea îl iubea în mod sincer. Ei au stăruit, arătând că însuși Domnitorul îi simțea lipsa și au stăruit să-și calce pe suflet, să uite toate suferințele și să revină în țară, unde toți o așteaptă cu speranță și bucurie. Ea asculta și în sufletul ei cinstit se dădea o luptă grea, pentru că intuia perfect că viața omului iubit este în pericol. Treptat în inima ei își făcea loc gândul că trebuie încă o dată să se învingă pe sine și să revină în țara pe care o iubea, lângă mama aflată în suferință și lângă omul pe care nu încetase o clipă să-l iubească. Această luptă contra ei însăși a determinat victoria contra rivalei sale de moarte – Maria Obrenovici.

² A.D. Xenopol, op.cit., vol.II, p.8

Ioan D. Pastia (1861-1877)

25 august 2017 - 140 de ani de la primirea coroanei de erou

Ioan Șt. POCOVNICU

În istoria armatei române sunt înscrise numele unui colonel și al unui general, Pastia, iar în istoria învățământului se află numele profesorului Mihai Pastia, rudă apropiată a eroului nostru de la Grivița, Ioan D. Pastia.

O altă rudă apropiată care a lucrat în aparatul administrativ al lașului a donat urbei celor 7 coline pământul pe care astăzi se întinde cimitirul „Eternitatea”.

Copilul de trupă-erou, I. D. Pastia, a văzut lumina zilei în anul 1861, într-o familie de intelectuali din Iași. Tatăl său a ocupat, o perioadă de timp, funcția de primar al acestui oraș. Fratele mai mare, doctorul Constantin Pastia, a absolvit Facultatea de Medicină din Montpellier (Franța). La decretarea mobilizării din 1877, a revenit în țară și s-a înrolat la ambulanța Diviziei a IV-a, de sub comanda generalului doctor Carol Davila. În cadrul aceleiași divizii, din Regimentul 5, linie Iași, s-a înrolat voluntar și copilul de 16 ani, Ioan D. Pastia. **Era unul din elevii fruntași ai Liceului Național din capitala Moldovei. Silitor la învățătură, ordonat și disciplinat în comportament.**

Spirit patriotic și de sacrificiu foarte dezvoltat pentru vârsta lui, consecvent și tenace în hotărâri, nici lacrimile părinților, nici cuvintele profesorilor de la liceu n-au reușit să-l întoarcă de la hotărârea luată. Cu greu a putut fi încadrat copil de trupă. După trei luni de instrucție a fost făcut caporal. Ultima încercare a tatălui său, care, în timpul acela, ocupa funcția de primar al Iașului, de a-l convinge să rămână în garnizoană, la Iași, a fost zadarnică. La plecarea viitorului erou, **tatăl său a făcut ceea ce mai putea face un tată grijuliu să-l pună sub ocrotirea unuia dintre prietenii lui de nădejde: sublocotenentul Luchian.**

La data de 20 iulie 1877 Regimentul lui (5, linie Iași) și 13 Dorobanți au trecut frontiera. Plevna, sub conducerea celui mai capabil și energic comandant turc, Osman Pașa, părea invulnerabilă. Ieșenii și vasluienii au ajuns primii în zona de operații din nord-estul Plevnei, la 25 august 1877.

La chemarea goanei de atac, spre redanul (lucrare simplă de fortificații) din fața Griviței, tânărul Pastia n-a mai ținut cont de ordinul primit (sublocotenentul Luchian îl oprise la bagajele companiei, amintindu-și de promisiunea dată tatălui său) și în goana mare a ajuns compania din urmă, încadrându-se între ostași, ca să înfrunte dușmanul. În iureșul ultimului atac, la câțiva pași de redan, un obuz l-a lovit mortal. Primul rănit, primul pacient al fratelui său, de pe câmpul de luptă. Dar toate încercările fratelui mai mare, dr. C. Pastia, de a se împotrivi voiei Domnului, ca fratele său mai mic să

primească coroana de erou, au fost zadarnice. Ultimele lui cuvinte au fost: „Sărutați-mă și salutați din parte-mi patria și pe toți ai mei!” După câteva clipe bravul copil-erou, aflat cu trupul în brațele fratelui său, și-a dat sufletul în mâinile lui Hristos.

N-a mai apucat să vadă, la sfârșitul zilei de 27 august 1877, tricolorul fluturând deasupra redanului turcesc. Minutele atacului i-au fost de ajuns ca să dobândească coroana de erou, numele său fiind scris pe prima pagină a istoriei Războiului pentru Independența României.

Faptele de eroism ale moldovenilor ieșeni și vasluieni de pe frontul Războiului de Independență, corect și obiectiv consemnate de Eminescu în ziarul „Curierul de Iași”, unde lucra în

timpul acela, **au stârnit invidia, veșnica noastră invidie românească, a ziaristilor bucureșteni de la „Telegraful”, care, bineînțeles l-au atacat pe Eminescu.**

Eminescu, care **nu a fost numai un mare și bun român, dar și un mare și bun moldovean, atunci când trebuia să arate aceasta, a contraatacat în stilul său inimitabil, astfel: „Observarea pe care ne-o impută „Telegraful” e că am pomenit că divizia a patra, cea amestecată mai mult în luptele de la Plevna, e compusă aproape numai de moldoveni. Aceasta am făcut-o pentru că ziarele bucureștene, atât cele liberale cât și cele conservatoare, fără deosebire, ignorează acest adevăr și pare c-ar lua mai bine foc în gură decât să spuie anume că moldovenii se poartă escelent pe câmpul de război. Deci tocmai ziare de teapa „Telegrafului”, prin păcatul reticenței, bagă ură între moldoveni și munteni, nu noi, care dăm fiecăruia ce-i a lui. Oare un jurnal oficial n-are voie să zică că moldovenii se bat bine? Și oare, dacă chiar ziare străine laudă pe oștenii moldoveni, atunci, dacă-i lăudăm și noi, suntem poate separatiști? Sau e o crimă în ochii „Telegrafului” de-a rosti numele Moldovei? Noi, din contra, credem a ne putea făli cu împrejurarea de-a fi români din Moldova, cu calitățile și scăderile noastre, cum ne-au făcut Dumnezeu. (...)**

În fine e cu totul de prisos a mai discuta, căci ceea ce am zis noi e pe deplin adevărat. *Divizia a patra s-au purtat escelent, au avut pierderi simțitoare și e azi în rezervă. N-am mai zis nici mai mult nici mai puțin, ci am împărțit neted o faptă care interesează în gradul cel mai mare provincia noastră în genere, Iașii îndeosebi, căci în acea divizie sunt și oștenii din județul și orașul nostru. Dacă adevărul neted și fără înconjur supără pe unele ziare bizantine și învechite în minciuni și apucături din București nu e vina noastră.*

Adevăr și mântuire sunt în ochii noștri identice, și acest izvor curat nu poate supăra decât pe răi și pe netrebniți.”

Vasile CHELARU

Inimi poleite cu dragoste

Dintotdeauna, pentru Albert Dănilă toamna a însemnat cea mai atrăgătoare și mai emoționantă perioadă a unui an calendaristic. Mai ales după ce a ieșit la pensie și s-a întors în vechiul târgușor al Moldovei, în casa rămasă moștenire de la părinți, viața a căpătat o mireasmă îmbietoare, dată de atmosfera liniștită a străzii unde locuia, de fapt o fundătură de vreo sută de metri unde se aflau dosite patru imobile, precum și de posibilitatea de a-și organiza timpul după bunul plac și încărcătura de energie fizică cu care se trezea. Nu putea să tânjească după aglomerația capitalei, după îmbulzeala de dimineață la tramvai sau în stațiile de metrou, nici după zgomotul nesfârșit al străzii, cu care se acomodase în cele din urmă în aproape patruzeci de ani, cât a locuit acolo. După absolvirea liceului plecase cu un prieten să caute o slujbă în cel mai mare oraș al țării, în ciuda dorinței părinților de a învăța pentru a urma studiul universitar. Tatăl, lucrase șef de depozit la o societate de stat care aproviziona magazinele cu produse industriale. Era foarte priceput la matematică, bun organizator, meticolos și capabil să țină minte toată gestiunea, fără eroare. Era abil, politicos, calm și tenace. Reușea să mulțumească pe toată lumea, de la șefi profesionali și cunoscuți, la nomenclaturiști de partid și organe de control, de la șefi de magazine până la directori de mari fabrici din țară de unde se aproviziona sau cu care formase legături de cooperare. Era un adevărat magician al încheșării de relații comerciale. Se descurca în orice împrejurare. Își crease o rețea de cunoștințe, care funcționa ca un mecanism elvețian. Directorilor de la întreprinderile alimentare le oferea atenții la care avea acces prin prisma atribuțiilor sale, cum ar fi electronice, aparate de uz casnic și gospodăresc, covoare și tot ce avea căutare din această categorie. Cu produsele alimentare primite la schimb procura băuturi alcoolice, piese și carburanți pentru mașini, cu carburanții mergea la fabrici de panificație ori lactate, apoi invers, încât niciodată nu-i lipsea nimic. Lumea vorbea că are minte scilpitoare, de evreu, cu aluzie la bunicii dinspre mamă, dar nu-l deranjau aceste vorbe, căci nu-l opreau să gândească și să muncească pentru bunăstarea sa și a familiei.

Albert nu-i semăna. Era altă fire, asemănător mamei. Liniștit, familist, cu prieteni puțini, tăcut și foarte prudent în a-și exprima părerile, ajunsese să fie privit cu unele rezerve de vecini și colegii de la locul de muncă. La urma urmei, societatea în care trăia, obliga la cenzura cuvintelor și chiar a gândurilor. De la tatăl său moștenise totuși un bun spirit de organizare. Era pedant și foarte pretențios cu sine, atent mereu, la expresia feței, limbaj, vestimentație. Și trăsăturile fizice tot de la el le moștenise. Înalt, drept, nu prea voinic, cu pielea albă, fața ovală, ochii albaștri, privirea sfredelitoare, părul des, grizonat, tuns scurt, militărește. Muncise ca

electrician la un mare spital din București, o muncă ușoară, care necesita multă atenție și i se potrivea de minune. Era foarte îngrijit și ordonat, începând cu sculele, dulapul unde se schimba, cu hainele de lucru, mereu curate și călcate. Avea noroc și cu soția, Magda, o bună și desăvârșită gospodină. Colegii și personalul medical îl tachinau: „Tovarășe Albert, bolnavii te-au crezut director. Că prea ești apretat și călcat!”. Nu le gusta ironiile, dar nici nu se putea lua la harță cu ei. În cele din urmă putea considera că este apreciat pentru prestața sa.

De când s-a retras în casa părintească, camerele și curtea strălucesc de curățenie. Luna octombrie îi strecura în inimă o mare bucurie și nerăbdare. Era luna în care casa se însuflețea mai mult cu prezența copiilor și nepoților, care nu lipseau niciodată de la aniversarea zilei sale de naștere. Cu două săptămâni în urmă Magda a început pregătirile. A făcut ordine în camere, a schimbat perdelele, covoarele, în timp ce el s-a ocupat de ogradă. De la pensia din luna precedentă au pus bani deoparte pentru cumpărături, chiar dacă copiii veneau cu portbagajul plin de produse luate din supermarket. După amiaza citea într-o revistă, așezat pe un balansoar, pe terasa din fața casei. Gălăgia din fața porții și zgomotul motorului mașinilor și portierelor închise și deschise, erau semnalul că sfârșitul de săptămână va fi agitat. Au năvălit în curte fiica, Simona, cu soțul și băieții lor, apoi Laurențiu cu soția și cele două fiice. A remarcat prezența unei tinere atrăgătoare, brunetă, zveltă, copleșită de larma plăcută a întâlnirii dintre generații. Simona l-a lămurit îndată:

– Tată, să te ții tare căci avem o surpriză! Ea este Laura, viitoarea mea noră. Tudor s-a decis să se căsătorească. Asta înseamnă că veți fi bunici! Desigur, până se vor decide să facă acest pas și ceilalți nepoți.

Bătrânului i s-au umezit ochii. Magda s-a apropiat, ca să se sprijine de trupul său încă drept, privind tânăra cu smerenie.

– Dacă-i așa, să dea bunul Dumnezeu să ne țină sănătoși! Hai să ne așezăm în jurul mesei, până se răcorește afară!

Albert îl privi pe Tudor lung, cu un zâmbet cald pe chip. Nepotul l-a observat, s-a apropiat cu pași mărunți și l-a îmbrățișat. L-a strâns puternic în brațe. Fără a rosti niciun cuvânt și-a lipit fața de a bătrânului, simțindu-i lacrimile. Abia a reușit să-i șoptească:

– Iată că a venit vremea să mă vezi și însurat! Cândva ți-a fost teamă că nu ai să trăiești ca să mă vezi născut.

Bătrânul Albert a înțeles la ce făcea aluzie tânărul.

Era în decembrie 1989. Lucra la Spitalul „Colțea”, iar Magda era vânzătoare la o cofetărie. Fiica lor, Simona, se căsătorise și locuia într-un bloc în zona Băneasa. Era însărcinată și urma să nască din clipă-n clipă. Iarna părea

nehotărâtă să se apropie de capitala țării, speriată parcă de o frământare fierbinte a populației, care avea să culmineze cu teroare, gloanțe și sânge. De dincolo de zidurile spitalului, foarte aproape de cel mai fierbinte loc al protestelor, se auzeau strigătele tinerilor și rafale de arme automate. Mașini grele, militare, huruiau demonic pe bulevard. Telefoanele nu mai funcționau. Noroc că în acea zi Magda era liberă. Albert Dănilă umbla năucit prin spital. Lumina se stingea, aparatura medicală era în pericol de a nu mai funcționa. În camerele de primire a urgențelor și saloane, au năvălit sute de oameni. Răniții erau aduși pe brațe de camarazii lor, iar asistentele și medicii nu știau unde să se împartă. Era imposibil să impui ordinea mulțimii furioase. Când un medic a îndrăznit să atragă atenția că nu poate lucra sufocat de mulțime, un individ cu privirea tulbure i-a arătat pistolul mitralieră, apoi cu ton amenințător l-a pus la punct:

– Te împotrivești revoluției?

Approape de miezul nopții Albert a ajuns acasă. Magda tremura de frică în dormitor. Abia era în stare să scoată câteva vorbe. Băiatul, Laurențiu, elev la liceu, era în camera sa, cu ochii pironiți în televizor.

– Bine că ai ajuns! Am fost foarte îngrijorată!

– A fost îngrozitor la spital! Nici nu pot spune prin ce au trecut doctorii și asistentele!

– Sunt convinsă! Și la noi în bloc a fost mare scandal. Niște indivizi înarmați au spart ușa unui apartament de la etajul trei, unde locuiește ofițerul de miliție. Noroc că nu au găsit pe nimeni acasă! Vecinii spun că au spart toate lucrurile omului!

– Dumnezeu știe ce se va întâmpla! De Simona știi ceva?

– Nimic! Cu privire la ea am cele mai mari griji. Telefoanele nu funcționează! Mi-a fost frică să ies în timpul zilei... Ce-o fi cu fata mea!... a afirmat femeia plângând.

– Nu te îngrijora! Peste câteva ore se luminează și merg la ea. Aș pleca acum, dar locuiește în celălalt capăt al Bucureștiului și nu am cu ce ajunge. Cum începe a circula metroul, am și plecat!

– Bine! Mănâncă ceva și odihnește-te câteva ore!

N-a putut închide ochii. S-a trezit devreme, s-a bărbierit, cum făcea de obicei, s-a îmbrăcat cu o haină lungă din piele și și-a pus pe cap căciula din astrahan, cu bordură, pe care o purta mai rar. A luat în servieta cu care mergea la serviciu un pachet pregătit de Magda, cu ceva de mâncare. A urcat printre primii în trenul care a plecat din stație conform orarului, alergând pe sub pământ cu repeziciune, ca și cum conductorul i-ar fi cunoscut nerăbdarea. La stația „Aviatorilor” a coborât, strecurându-se printre călătorii care, între timp, umpluseră vagoanele. Aerul rece l-a izbit în față în timp ce urca scările spre exterior. A auzit voci care strigau cuvinte de neînțeles, chiar la gura metroului, apoi a început a distinge fețele obosite ale unor oameni, cu tricoulul legat pe mâneca hainelor, deasupra coatelor. Câțiva cetățeni erau aliniați, cu brațele sprijinite de balustradă, cu picioarele depărtate, în timp ce alții scotoceau prin bagajele celor verificați. Albert a căutat să se strecoare, cu gândul la fiica gravidă. A ajuns pe trotuar, când din urmă, un bărbat cu voce groasă, răgușită, l-a oprit:

– Unde te grăbești, securistule?

– Cu mine vorbești? a întrebat surprins, crezând că este luat peste picior.

– Păi mai vezi altul pe aici? a continuat bărbatul cu fața

ciupită de vărsat de vânt. Suntem forțele revoluționare și facem un control, ca să descoperim securiști ca tine!

Ciupitului i s-a alăturat alt individ cu tricoul pe mâneca hanoracului.

– la te uită la el!!! Din avion se vede că-i securist! Haină de piele, căciulă scumpă, tuns scurt, ca la cazarmă! a rânjit satisfăcut în timp ce i-a ridicat căciula de pe cap. Te duci la serviciu? Toată noaptea ați tras pe la Televiziune!

– Faceți o greșală! Sunt electrician! Merg la fata mea, care este însărcinată. Verificați documentele! a răspuns cu intenția de a lua portofelul din buzunarul de la piept.

– Viorele, ai grijă că-i înarmat! a strigat altul.

O lovitură cu patul armei, la cap, l-a pus la pământ. Și-a pierdut cunoștința. Când și-a revenit, era într-o dubă, alături de alți bărbați. Avea sânge pe frunte și capul îl durea îngrozitor. A fost târât la subsolul Miliției Generale a Bucureștiului, și băgat într-o celulă. Abia la sfârșitul zilei un infirmier i-a pus un pansament și i-a dat o pastilă. Două săptămâni a așteptat până ce un procuror s-a lămurit că este electrician și nu ofițer de securitate, cum l-au acuzat indivizii care l-au arestat. Nu a putut să anunțe familia unde se află, nici la spital, ca să explice lipsa de la serviciu. Când a ajuns acasă, toți au muțit. L-au căutat la toate spitalele din capitală, la Institutul de Medicină Legală, dar fără rezultat. Începuseră a crede că nu-l vor mai găsi vreodată. Dar Dumnezeu nu i-a părăsit și cu puterea sa nemărginită le-a luminat viața. Simona născuse. Tudor a venit pe lume într-un moment istoric și l-a întâmpinat pe bunicul care pornise să-l ocrotească. Atunci bărbatul i-a strâns mânuțele, iar inimile lor au fost poleite cu sentimentul dragostei veșnice.

– Sunt fericit din nou! Vă iubesc pe toți din toată inima! a spus îmbrățișându-și pe rând, musafirii.

– La mulți ani! La mulți ani!

Albert Dănilă privi spre cer. „Mulțumesc, Doamne, că ai rămas lângă familia mea!”

Gânduri... puse-n rânduri

Se prefiră-n lume anii,
Fire de nisip tot cad
În clepsidra fiecăru
Ultimele clipe mai ard...

Și de-am ști când se termină
- Da-i mai bine să nu știm -
Am urla de dor de viață
Și-am tot vrea să mai trăim...

Dacă o fi, și-o fi, și-o fi
Ne-om vedea... de-om mai trăi!
La-ntâlnire vom vorbi
Dacă o fi, și-o fi, și-o fi!

Cât am fost, cât am trăit
De mâna sorții ocrotit
În valul vieții n-am pierit.
Tot așa vom mai trăi...

Dacă-o fi și-o fi!

Liviu N. BOTEZ

Considerații geografice asupra orașului Bârlad

Prof. Vasile CĂRCOTĂ

Habitatul urban cu vechime din antichitatea timpurie, l-a succedat pe cel rural, ca apoi să coexiste împreună. Factorii care i-au favorizat apariția și, apoi, evoluția, sunt diverși: mediul geografic cu toate componentele alcătuitoare, densitatea demografică relativ mare în zonă, structurarea social-economică diferențiată a unor spații și localități ș.a.

Apariția unui oraș la un anumit moment, nu are existența asigurată pe durate nelimitate. Succesiunea orânduirilor social-economice, pe unele le-a validat și și-au continuat existența, pe altele nu, dispărând. Exemple dintre cele ce și-au încetat existența, sunt multe în lume și în țara noastră. Din cele din urmă amintim: Histria de la țărmul Mării Negre, Davele dacice, puține mai sunt la temelia orașelor românești de azi, Docolina, în apropierea satului Crasna (Vaslui) apărut în aceeași perioadă cu Bârladul ce a dispărut!

Orașul Bârlad a apărut în orânduirea feudală, evul mediu românesc. Prima atestare documentară este din secolul al XII-lea (1174) în cronica kieveană. Primul document intern aparține începutului de secol al XV-lea (1401).

Relieful, parte esențială a mediului geografic, s-a dovedit o premisă favorabilă dezvoltării localității, în condițiile în care cerințele socio-economice în evoluție, au fost din ce în ce mai exigente pe măsura apropierii de contemporaneitate!

Poziția sa este la contactul a două diviziuni ale Podișului Bârladului – Dealurile Fălciului la est și Colinele Tutovei la vest. Albia majoră a văii (lunca), prezintă aici numeroase grinduri ferite de revărsările și inundațiile râului. Pe el s-au dezvoltat multe așezări rurale, puse în evidență de mărturiile arheologice, pe seama cărora a apărut centrul urban. În plus, Valea Seacă din aria actuală a orașului, a dezvoltat la vărsarea în râu, un important con de dejecție (agestru), neinundabil și favorizator pentru construcții grele. Dintre numeroasele localități rurale dezvoltate pe grinduri, le amintim pe acele care în secolul al XVII-lea s-au integrat urbei, cu numele de mahalale (azi cartiere): Munteni, Podeni și Promoroace (azi cartierul Gară). Odată constituit, orașul a fost favorizat în dezvoltarea sa de existența mai multor văi cu aflure în zonă, cu așezări rurale în cursul lor. Totodată, de-a lungul văilor se situau căile de transport și comunicații. Pe lângă Valea Seacă (Periana) sunt de amintit: Simila, Popeni, Jerăvăț și ceva mai la sud, Tutova.

Istoricul C.C. Giurescu, apreciază că până în secolul al XVII-lea, orașele, aveau în cadrul unei vetre restrânse câteva sute până la o mie de gospodării. O dată cu introducerea și aplicarea conceptului de urbanism, de echiparea localității cu clădiri de interes public (administrative, școli, spitale, centre comerciale), a străzilor amenajate, canalizare, spații recreative etc. se produce și ceea ce astăzi numim urbanizare. Ea constă în modificarea vechilor deprinderi

de muncă ale populației active – cultivarea pământului, creșterea animalelor, pescuitul, cu altele manufactura, comerțul, activități culturale, servicii etc. În acest fel se activează schimburile comerciale și culturale cu populațiile din localitățile rurale, orașul constituindu-și așa numita zonă de influență (hinterland).

În cursul evoluției sale, orașul Bârlad, ca mai toate din lume, s-a confruntat de-a lungul timpului cu perioade de stagnare și chiar regres. A fost jefuit și incendiat de hoarde năvălitoare – turci, tătari ș.a., a avut parte de calamități naturale – revărsări și inundații de la râul care i-a dat numele dar și de la Valea Seacă, cutremure de pământ de mare intensitate. Le vom aminti și analiza pe cele naturale din perioade apropiate de ziua de azi.

În anul 1932, la 20 iunie, o ploaie torențială calamitară a căzut pe oraș și în bazinul hidrografic al Văii Seci. Albia râului Bârlad, n-a mai avut capacitatea să preia debitul enorm de apă și, ca urmare au fost inundate 75 de străzi, au fost distruse 426 de case și avariate alte 827! În fața acestei situații, șeful statului, Regele Carol al II-lea, însoțit de o echipă de specialiști, s-a deplasat în localitate și a dispus măsurile adecvate: a lărgit spre vest aria intravilanului, pe o terasă de 25-30 metri altitudine relativă, constituindu-se cartierul cu numele său, dar în timp i s-a consacrat numele de „Cartierul Deal”. O altă măsură a fost să se construiască o albie minoră râului Bârlad, pe la estul orașului. În anul 1934, cu mijloacele modeste ale timpului dar cu o bună determinare a celor cu responsabilități, râul a fost deviat pe albia artificială pe care o folosește și astăzi.

Un alt eveniment asemănător precedentului analizat, s-a produs în martie 1969. Ca urmare, se introduce în aria intravilanului și cea de a treia terasă a râului cu valori de 55-60 metri altitudine relativă. Astfel, se constituie două cartiere de locuințe: Crâng și Deal II. Așadar, în intravilan se găsesc albia majoră a râului, terasele de 3-5 metri, de 25-30 metri și de 55-60 metri altitudine relativă. Valoarea metrică cea mai scăzută este de 69 metri în sudul orașului, la lacul Prodana. Cea mai ridicată, este de 172 metri față de nivelul mării și este la Stația meteorologică din dealul Crâng. Zonele mai înalte, terasele, cu frunțile lor, au fost favorabile lucrărilor de canalizare pentru evacuarea apelor uzate și pluviale. Aceste lucrări s-au extins după anul 1960. Debutul lor s-a făcut în urbe, o dată cu construirea Fabricii de rulmenți, intrată în producție în 1953. Cele din luncă, se realizează abia acum (2017) cu costuri ridicate, impuse de necesitatea construirii de stații de pompare și repompare.

O calamitate naturală foarte veche, resimțită acut în contemporaneitate, este seismicitatea cu epicentrul în zona vrânceană. Orașul este la cca. 70 km de epicentru.

Cele mai însemnate pagube s-au înregistrat la seismul din 10 noiembrie 1940. Valorii înregistrate de 9 grade pe scara Mercalli, cum se măsurau la timpul respectiv, ceea ce însemna 7,4 grade pe scara Richter, nu i-au rezistat 1.566 clădiri, dărâmate complet, și alte 3.036 au fost avariate. Seismele din 4 martie 1977 cu valoarea de 7,2 grade Richter, din 31 august 1986 de 7 grade Richter, din 31 mai 1990 cu valoarea de 6 grade Richter și încă multe altele ulterioare, n-au mai produs asemenea distrugerii ca cel din anul 1940. Sunt două explicații: construcțiile se proiectează și realizează antisismic; materialul de construcții tradițional și azi folosit mai mult în mediul rural – ceamurul, chirpicii și vălătucii, s-au înlocuit cu unele rezistente: cărămida arsă, bulumacii, plăcile betonate ș.a. În urma seismelor evocate, multe din clădirile vechi și chiar mai noi – Liceul „Gheorghe Roșca Codreanu”, Școala „Iorgu Radu”, Muzeul „Vasile Pârvan”, Liceul „Mihai Eminescu” și altele au necesitat lucrări de consolidare. Sunt în oraș încă 52 de blocuri de locuințe expertizate cu riscuri de gradele unu, doi, trei, marcate cu bulină roșie și care necesită consolidări.

Climatic, zona urbană este în cea temperat - continentală, cu succesiunea celor patru anotimpuri. Rețeaua hidrografică este reprezentată de apa râului, de vechea albie cu ape staționare, de a Văii Seci, o baltă (Regia) și un lac (Prodana). Caracteristicile climatice sunt reflectate de regimul scurgerilor

pe râul Bârlad în timpul anului. Cam 30% din volum se scurge primăvara, iar la sfârșitul verii se mai scurge doar între 0,5% și 5% din volumul anual. Apele freatice folosite în trecutul istoric, astăzi nu se mai utilizează. Se folosește orizontul acvifer de la 25-30 metri în terasa inferioară și 80 metri pe terasa medie. Nevoia crescută de apă potabilă și industrială, a impus aducțiuni din diverse puncte. Cea mai lungă, de circa 40 km a fost de la Negriștești (județul Galați, 1960). Din anul 1970, s-au construit lacuri de acumulare pe Simila (Râpa albastră) și Tutova (comuna Pogana, Cuibul vulturilor) și apa lor prelucrată specific, asigură astăzi permanența la robinete (din martie 2000).

Vegetația inițială de silvostepă, a fost complet înlocuită în aria urbană. Din anul 1834, s-a constituit Grădina Publică cu vegetație arboricolă heterogenă. În parcurile Teatrului și Liceului „Mihai Eminescu” de-a lungul străzilor centrale sunt plantați arbori ornamentali, din specii diferite, autohtone și din lume. Celelalte componente ale mediului geografic, lumea animală și solurile, au fost complet înlocuite prin activitățile antropice!

Fără a supraestima rolul condițiilor geografice se poate observa în cazul urbei noastre, că s-au constituit mereu într-o premisă favorabilă existenței permanente și dezvoltării în timp.

Când noi suntem de fapt ei...

Oana ROTARU

Acum ceva timp eram nepoata care zburda prin curtea lor, eram copila cu ochi sclipitori și păr buclat. În aerul răcoros de dimineață simțeam iarba moale în tălpi și florile ce-mi atingeau genunchii. Pieptul meu era îmbrățișat de crengile copacilor din curte, la fel ca acum, dar acum nu mai este atunci.

Atunci, timp nu exista, era doar joacă și liniște. Acum mi-e dor de mirosul de iarbă, de răcoarea din casa bunicilor, de păturile mari și groase în care ne pierdeam în visele noastre de noapte. Ei sunt tot acolo, dar tinerețea din mine trage către mai mult. Este o greșală dar și o certitudine că ne ancorăm în viitor.

Atât de dor îmi e de bunicul cu ochi albaștri, ochi ce mă veghează prin măicuța mea. Atât îmi e de dor de bunica ce mereu făcea sirop de trandafiri. Pișcă și acum acel fior când mă gândesc cât de bogat e locul de la țară.

Și stând în patul meu de acasă, tare și rigid, închid ochii și mă gândesc la ei. Îmi dau pe-o amintire cel mai plăcut surâs, deschid un ochi, apoi pe celălalt și văd. Doar alb. Nu iarbă, nu răcoare, nu ei, bătrânii mei. Dar știu că fără ei eu nu aș fi. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că vă am, că vă port în inimă și în minte și că atunci când vă duc dorul mă uit în sus și văd că peste tot, câte stele sunt pe cer, atâtea doruri și în inima mea. Cât de mult iubesc ce sunteți și ce faceți. Cât de mult ador locul de la țară. Cât de liniștit și fără griji e dealul nostru din pădure. Atât de multe de spus, atât de simplu de simțit.

Și vine astăzi amintirea celor 17 veri care mă determină să văd în fiecare bătrân tinerețea noastră. Văd în fiecare din voi o urmă din familie. Văd în cei ce nu-i cunosc un chip iubitor și sincer, ce dorește iubire și atenție. Nu e ușor să accepți ceea ce nu ți se cuvine, dar cel mai frumos dar de pe acest Pământ este călătoria. Este drumul pe care plecăm, cunoaștem și experimentăm. Și așa cum se știe, fiecare cale vine cu urcușurile și coborâșurile ei.

Cu zâmbet trist (IV)

Educ. Teodora COSTEA CAZACU

Sucursala Șuletea

Nora despături cu grijă peticul de hârtie unde fuseseră notate versurile de mâna lui Ștef, într-un scris frumos, caligrafic, prin care străbătea, parcă suav, parfumul și ecoul unei iubiri triste, aflate în prag de destrămare. Citise aceste versuri de câteva ori până acum, retrăind emoția vie a acelui moment, de parcă iubitul ar fi fost prezent aievea în preajma ei...

Trenul „București – Timișoara” înainta greoi prin viscolul aceluia început de ianuarie '79 zdrăngănindu-și vagoanele aglomerate și cu uși defecte prin care șuera ritmul sacadat al roților de tren, deopotrivă cu urlatul naturii dezlănțuite, strecurând prin sânge fiorii groazei pustietoare. Un domn între două vârste îi oferi locul Norei, el încercând să înainteze din timp către ușa de ieșire a vagonului, făcându-și cu greu drum printre călători și bagaje. Nora, la rândul ei, o instalează pe mama Safta Lupului, pe care o avea în custodie și anul acesta, la drumul spre Hunedoara, unde, se angajase s-o predea „vie și nevătămată” fiicei sale, Dora și soțului acesteia. În scurt timp, Nora prinse un loc și pentru ea și așteptând ca larma din vagon să se potolească se puse să analizeze versurile de iubire, încercând să înțeleagă de unde ar putea proveni.

- Am găsit niște versuri, îi spuse Ștef atunci... Nu le-am scris eu, dar sper să le apreciezi și să le porți la drum. Mi s-a părut că ne-am putea regăsi în conținutul lor...

Trecuseră abia două seri de la acea întâlnire de taină, la care Ștef o dojenise cu blândețe.

- Știu că nu am niciun drept asupra ta și că chiar dacă aș interveni, n-aș putea schimba nimic în planurile tale... E vacanța ta și știu că e singurul moment din an în care îți poți lua concediu, pentru a-ți vizita toate rudele din Ardeal... Dar, pentru Dumnezeu, Nora, tu ești atât de izolată, atât de ruptă de realitate! Tu nu ascuți știrile? Toate posturile radio avertizează omenirea despre gerurile năprasnice abătute asupra Europei. Chiar la știrile de dimineață s-au anunțat prin

*„Senină ca și noaptea de vară
Oferindu-mi mâinile tale,
Îmi spui că există drumuri înspinat
care rănesc viețile
Și că vrei să mergi prin lume
Fără mine...
Și descoperi că iubirea mea
Era falsă.
Eu plec, dar să știi că
Sufletul meu va trăi acolo,
În lumea ta.
Îți spun acum
Și îți voi spune mereu,
Că te iubesc, cum n-am iubit pe nimeni,
Niciodată!”*

Germania, Norvegia și Rusia temperaturi de minus 55 grade Celsius. Vuiesc știrile despre drumuri înzăpezite, despre gări foarte aglomerate și despre întârzieri mari de trenuri. Ai grijă, draga mea, ai mare grijă!

Pierdută în gânduri, Nora își aminti că la drumul ăsta avea multe probleme de rezolvat: să găsească un blănar bun, care să-i lucreze din vulpea polară o căciulă și un guler pentru paltonul ei cel nou, să cutureiere magazinele din Deva în căutarea unei ținute de gală pentru nunta din vară. Își aminti de magazinul „Ulpiu” din Deva, de unde își mai cumpăraseră cu un an în urmă haine elegante și de bun gust; la întoarcere va trebui să se abată prin București să-l caute pe cizmarul de lux pentru a-și scoate cizmele cu toc foarte înalt pe care le comandase încă din decembrie și să-și comande și sandale pentru acel eveniment din vară, la care Nora se gândea cu groază. Se mărita prietena ei, profesoara Magdalena și era cunoscută de cea mai bună prietenă, Rodica, învățătoare la aceeași școală în care lucra și ea. Amândouă o propuseră pe Nora drept „domnișoară de onoare”. Încurcătura Norei consta în dificultatea de a-și găsi un „cavalier de onoare” pentru acea împrejurare. În comunitatea ei, Nora era cunoscută de toți din jur, ca fiind o fată singuratică, neștiind „nici pământul”

despre iubirea ei cu Ștef. La nunta din vară, știa bine că va fi invitat și Ștef și îngrijorarea ei creștea mai mult la teama să nu devină totul un eșec.

Dintr-o dată, în vagon se stârni o mică gălceavă, care o abătu pe Nora de la gândurile ei. Un bătrân de optzeci și unu de ani, revenind la locul său, după ce ieșise „la o țigară” pe culoarul dintre vagoane și deranjase lumea care stătea înghesuită printre bănci și bagaje, fusese aspru mustrat de către niște femei.

- Ce te tot freci, moșule, prin aglomerația asta? Ce cauți pe drumuri la o vreme ca asta, strigă o femeie la el.

- Te caută moartea pe acasă, iar matale încurci lumea pe tren! strigă o alta.

- O fi având ea, moartea, coasă ascuțită, le răspunse moșul femeilor deranjate, dar, nu pentru mine... Seceră și ea grâu, pelin, secară... Dar, oare și pe lumea ailaltă, o fi lumea la fel de rea? De la un capăt la altul al vagonului, toate femeile m-au certat, dar eu nu mă supăr, ba chiar mă bucur că mi-au dat atenție, că au vorbit cu mine. Uite cum mă lipesc eu de doamna! E tânără, e frumoasă... La aglomerație stă și ea. Ce să faci? Da' ia să nu mă lipesc de ea pe stradă, ce de palme mi-ar trage... Eu la viața mea, două femei am ținut și pe amândouă le-am îngropat... Acum merg să mă însor iar... Nu radeți. Să mă însor, merg! Mi-e dragă femeia dom'le! De beutură mă las, de tiutiu mă las, dar de femeie, niciodată! Femeia e dulce... Trebe la bărbat! S-o vezi lângă tine, frumoasă și caldă... Ce altceva ți-ai mai dori de la viață?!

Bătrânul hâtru adusesese voia bună printre călătorii înghesuiți ca sardinele. Se dezmoțiseră limbile, se treziseră spiritele și firul călătoriei începu să devină mai plăcut. Abia din Craiova, răbindu-se călătorii, aerul devenise mai respirabil. Ochii Norei urmăreau continuu pe mama Safta Lupului, iar gândurile îi rătăceau departe, către dragul ei. Bărbat tânăr, plăcut la înfățișare, înalt, semeț, tăcut, enigmatic, misterios, înzestrat cu mult bun simț, remarcabil printr-o educație solidă primită dintr-o familie simplă de

la țară, la care, solul fertil și soarele blând ar fi lucrat îndelung, cu migală și cu mult drag, astfel încât „produsul finit” să se înfățișeze lumii asemenea unui fruct savuros, cu o aromă fină descins dintr-o viață nobile, distinsă și gândul Norei se folosi pentru comparație de soiul de struguri Chasselas, soi de curând apărut prin podgorii și atât de îndrăgit de ea. În minte îi stăruiau scene din întâlnirile lor mai recente, sau mai îndepărtate retrăind momente din iubirea lor romantică, neștiută de nimeni în lumea asta. Cu ochii umezi își aminti de astfel de momente, alinându-și și hrănindu-și sufletul, deja cuprins de un mare dor. În fiecare zi îi mulțumea lui Dumnezeu pentru iubirea dăruită și pentru că îi hărăzise pe cel mai frumos bărbat, și pe cel mai bun, că-i potrivise într-o chimie a sufletelor perfectă, într-o compatibilitate desăvârșită. Se potriveau în toate, în felul în care arătau fizic, în gusturi, în gândire, în felul în care simțeau, în felul în care miroseau, în felul în care se exprimau, în felul în care se îmbrăcau, în felul în care se

comportau. Se plăceau atât la starea de sănătate, cât și la starea de boală. Uneori apăreau pe cerul iubirii lor și norii grei ai geloziei. Fata se manifesta prin lacrimi dureroase, iar el, bărbatul devenea transfigurat de o mare suferință fizică.

Ades, Nora se întreba dacă în alcătuirea iubitelui nu intra și vreo trăsătură negativă. Ar fi dorit să poată să deschidă fermoarul sufletului până la capăt, să poată desluși acolo cele mai umbrite tainițe, cele mai ascunse unghere să descopere acolo colțul în care sălășluiește taina iubirii unde îi sunt pitite toate acele trăsături valoroase, ca: bunătatea, blândețea, modestia, bunul simț, buna creștere, empatia, toate acele nestemate întregind comoara fără de preț și mai ales, Nora dorea să se asigure că prin iubitul ei, totul să-i aparțină în mod legal ei, ca stăpână de drept a sufletului lui.

În marea lui tăcere, Ștef rostise cele mai frumoase declarații de dragoste, care o tulburau nespus.

- Ești sora mea! Iar eu sunt fratele

tău! Toată viața te voi ține în brațe! Voi fi mereu în preajma ta. Te voi susține mereu la greu, te voi ajuta în orice împrejurare, chiar și în fața legii, dacă va fi nevoie! Sora mea! Eu te iubesc de când te știu, nu doar de când durează iubirea noastră... Din clipa în care te-am văzut pentru prima oară, de atunci te iubesc!

Simțeau iubirea ca pe o lungă și profundă absorbție. Își spuneau adesea, cu mare bucurie:

- Dumnezeu ne iubește! Suntem copiii Lui!

...Glasul grav al controlorului o trezi din visare pe Nora.

- Bună dimineața! Ne apropiem de Simeria și în cel mult patruzeci de minute ajungem în Hunedoara!

În vagon începu agitația, forfota. Fiecare călător își pregătea din timp bagajele, făcându-și loc spre ieșire. Orașul era înghețat în zorii acelei dimineți în care Nora își încheie cu bine călătoria, predând-o pe mama Safta Lupului fiicei sale, Dora.

Gabriel Ianis Radu

Andrei Goga

Alexia Damian

Maria Ursachi

**Ceata moldovenilor,
strănepoții lui
Ștefan cel Mare,
în poziție de atac...
spre educație!**

Teodora Costea

**Valentina Maria
Cazacu**

Larisa Blănaru

CUM ÎMBĂTRÂNEȘTE OCHIUL

Conf. dr. Camelia BOGDĂNICI

Medic primar oftalmolog
Lions Club Iași D

Una din cauzele principale de cecitate la pacienții cu vârsta de peste 50 de ani, alături de cataractă și retinopatia diabetică, este **degenerescența maculară legată de vârstă (DMLV)** cunoscută și sub denumirea de *degenerescența maculară senilă (DMS)*. Frecvența acesteia crește cu vârsta, afectând 10% din persoanele între 75 de ani și 30% din cele care depășesc 75 de ani și constă în deteriorarea regiunii centrale a retinei (macula), determinând scăderea marcată a acuității vizuale. Cauzele apariției degenerescenței maculare senile nu sunt pe deplin cunoscute, dar se încriminează ereditatea, dieta (aport redus de zinc și de antioxidanți), fumatul, razele ultraviolete, inflamațiile oculare.

Se descriu două forme de DMLV:

1. Degenerescența maculară legată de vârsta atrofică (uscată) în care se produce o deteriorare progresivă a stratului celulelor fotoreceptoare și a epitelului pigmentar. Afecțiunea începe prin acumularea unor deșeuri la nivelul epitelului pigmentar, acesta fiind primul care suferă. Următoarea etapă este moartea celulelor complexului retină-epitelium pigmentar și instalarea ariilor de atrofie retiniană. Odată cu trecerea timpului, aceste arii de atrofie cresc sau apar altele noi care se unesc cu acestea și evoluția este progresivă, inexorabilă spre deteriorarea vederii. În această formă de boală pacientul are o vedere relativ bună, dar care este fluctuantă și prezintă dificultăți la citit și la vederea nocturnă. Forma atrofică este responsabilă doar de 20% din cazurile de orbire prin degenerescența maculară senilă.

Pentru a stabili diagnosticul de degenerescență maculară legată de vârsta atrofică se efectuează următoarele: examen oftalmoscopic, angiografia retiniană, fotografia digitală care permite urmărirea evoluției leziunilor, tomografia în coerență optică (OCT). A apărut de asemenea încă un instrument performant, denumit Scanning Laser Ophthalmoscope (SLO) care poate efectua și angiografia fluorescenică.

În tratamentul degenerescenței

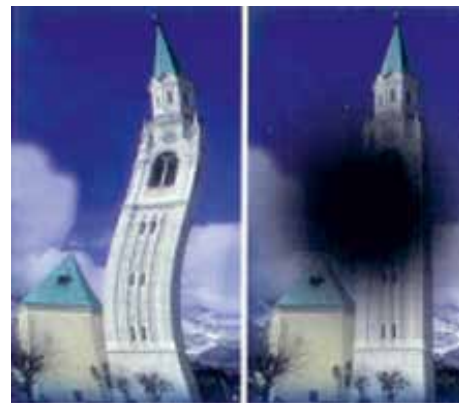
maculare legată de vârstă forma uscată, se încearcă utilizarea micronutrienților și a complexelor de vitamine pentru întârzierea evoluției acesteia (cele mai multe combinații sunt cu luteină, acizi grași omega 3, zeaxantină, vitaminele A, C, E, Zn). De asemenea, se recomandă întreruperea fumatului. Ideal ar fi ca zilnic să mâncăm alimente care să asigure suplimentul natural de vitamine sau microelemente: salată verde, spanac, morcov, struguri negri etc.

2. Degenerescența maculară - forma neovasculară (umedă) este determinată de dezvoltarea unor neovase patologice (constituind o membrană neovasculară coroidiană) care traversează epitelium pigmentar și apar sub retină. Vederea pacientului scade într-un timp relativ scurt. La finalul bolii apare la nivelul retinei o cicatrice disciformă asociată cu o scădere severă ireversibilă a vederii. Această formă clinică este întâlnită doar la 10% din pacienți, dar este responsabilă pentru 80% din cazurile de cecitate prin degenerescența maculară legată de vârstă.

Pacientul are următoarele modificări vizuale: deformarea obiectelor din câmpul vizual (metamorfopsii), ușor de evidențiat în cazul liniilor fine drepte (acest simptom este primul care poate fi sesizat de pacient), scăderea acuității vizuale, afectarea vederii cromatice și apariția unei „pete” care se proiectează pe obiectele situate în centrul câmpului vizual (pată denumită scotom central).

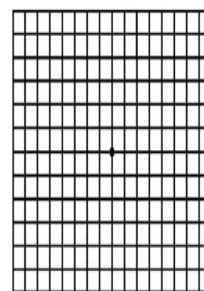

Scotom central

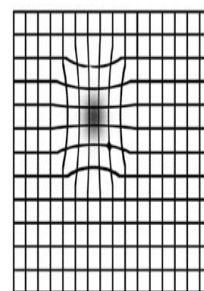

Vedere deformată

Deformarea obiectelor (metamorfopsiile) poate fi observată printr-un test numit Grila Amsler; această grilă este un desen format din linii drepte care formează un careu de pătrate, fiecare cu latura de 0,5 cm, având marcat centrul geometric. În general, fondul este alb, liniile sunt negre. Dacă pacientul observă, privind în centrul grilei, că există zone cu linii deformate sau șterse, înseamnă că s-a produs acumularea exudatelor sau a sângelui în maculă. Acest test se poate efectua și la domiciliu și este o metodă eficientă de urmărire zilnică. Imediat

Normal

Indication
of AMD

Grila Amsler – la normal (sus) și în DMLV (jos)

ce se constată modificări este necesară prezentarea de urgență la oftalmolog.

Tratamentul formei umede a degenerescenței maculare legată de vârstă urmărește stabilizarea vederii și, uneori, reușește să determine creșterea temporară a acuității vizuale. În momentul de față există un interes deosebit în cercetarea oftalmologică pentru controlul acestei afecțiuni. Se desfășoară studii clinice numeroase și se testează o serie de substanțe care să inhibe dezvoltarea vaselor patologice; unele dintre acestea se utilizează deja în injecții intravitreene cu rezultate bune pe

o perioadă de urmărire scurtă și medie.

O altă linie terapeutică o constituie **tratamentul laser** care distruge vasele subretiniene. Din nefericire, doar 10% din cazuri pot fi tratate cu laserul cu argon (în general formele incipiente). Un alt tratament este intervenția chirurgicală de îndepărtare a sângelui și/sau a membranei vasculare subretiniene, cu rezultate slabe.

În funcție de nivelul de acuitate vizuală se încearcă o corecție optică cu efect de magnificație care să poată să stimuleze retina funcțională restantă: ochelari de aproape puternici, utilizarea de lupe fixate pe un suport sau

ținute cu mâna, utilizarea telulelor, minitelule implantate intraocular în locul cristalinului natural, programe de calculator speciale etc.

În concluzie, această afecțiune care afectează un segment din ce în ce mai larg al populației și care în trecut nu avea nicio alternativă terapeutică, poate fi privită în prezent dintr-un unghi mai optimist datorită metodelor moderne de conservare și de creștere a vederii.

Pentru diagnostic și tratament vă aștept la CABINET OFTALMOLOGIC STEREOPSIS, B-dul Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 8, parter, IAȘI. Programări la: 0232410182 și mobil 0722159633.

Prozatorul Vasile Chelaru - elegie pentru generația Facebook

Prof. Petruș ANDREI

Prozatorul Vasile Chelaru debutează editorial cu o nuvelă exemplară: „Jocul de-a viața” (Editura „Sfera”, Bârlad, 2017), cu o postfață scrisă de criticul literar Gruia Novac. Studiile sale universitare și postuniversitare îl ajută în noua carieră pe care o începe, aceea de scriitor. Ucenicia într-ale prozei și-a făcut-o în paginile revistelor: „Baaadul literar”, „Academia Bârlădeană”, „Viața noastră” și „Meridianul Cultural Românesc”. Prozele sale au apărut, de asemenea, în antologiile „Darul vieții: Dragostea” și „Viață, viață...” alcătuite de scriitorul Ion N. Oprea din Iași.

Eroina cărții lui Vasile Chelaru este adolescenta Roxana – Mădălina (Mălina), căreia autorul îi păstrează „o sinceră și veșnică admirație”. Ea trăiește o teribilă dramă existențială, ca cei mai mulți dintre tinerii noștri lăsați de izbeliște. Mama ei, Diana, este plecată la muncă în Italia, iar tatăl adeverește celebra afirmație a lui Goya: „Somnul rațiunii naște monștri”. Încă nematurizat pe deplin, fostul D.J. într-o discotecă nu este demn de calitatea de tată. Comportamentul său față de fiica sa și vocabularul folosit lasă mult de dorit: „Unde pleci, căpușă?”, „Nu fi impertinentă, larvă!”, „Marș în camera ta...”, „De la o fragedă vârstă de la tatăl ei a auzit numai injurii și cuvinte obscene” (pagina 9). Fumatul, băutul și muzica dată la maxim sunt extrem de dăunătoare climatului familial.

În prezentarea părinților, Vasile Chelaru folosește antiteza semantică: Mama este „liniștită și tăcută”, „ea avea un chip plăcut, cu ochii căprui, privirea cuminte și caldă, cu un zâmbet timid, ce înlocuia deseori cuvintele”, în timp ce tatăl este „roșcat, cu părul des, cu fața lungă, neprietenoasă, astenic”; „ea harnică și gospodină”, „el egoist și dușmănos”. Prozatorul excelează în tehnica portretului: Georgiana, colega și prietena Mălinei, era „brunetă, cu părul scurt, fața rotundă, ochii căprui, cu buze groase, senzuale, răbdătoare, liniștită, împăciuitoare” (pagina 11-12). Mălina, nume predestinat, este „fructul mălinului, formă sferică, mică, de culoare neagră și cu gust amar, întrebuițat în medicina populară” (conform DEXI, Editura „Arc – Gunivas”, Chișinău, 2007). „Mălina era mai înaltă, zveltă, cu părul bogat și lung, șaten, fața rotundă, ochii mari, rotunzi, căprui, nasul mic, gura frumoasă, maxilarul ușor curbat în exterior, dezvelind două șiruri de dinți albi, sănătoși, buzele conturate clar, apetisante, agitată, expansivă, din ea zvăcnind adesea impulsuri copilărești de iritare, însă inocente și neotrăvitoare” (pagina 12).

În fața agresivității verbale a tatălui, Mălina este nevoită să se apere, căpătând astfel statutul de „rebelă”. O durere „la gamba piciorului”, apărută din senin, este norul greu care amenință să întunece întreg cerul adolescenței, de nici 16 ani. Medicul ortoped pe care îl consultă îi face o radiografie, îi prescrie un unguent și-i recomandă să evite „efortul fizic”. Mătușile ei, Lali și laia, îi acordă tot sprijinul și toată dragostea lor, dragoste de care propriul ei tată o lipsește.

„Jocul de-a viața” este o nuvelă psihologică, principalele mijloace de analiză fiind experimentul și introspecția. Maeștrii genului în literatura română sunt: Hortensia Papadat Bengescu („Ape adânci”, „Sfinxul”, „Femeia în fața oglinzii”), Camil Petrescu („Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război”), Liviu

Rebreanu („Pădurea spânzuraților”).

Personajul principal, atacat de o boală nemiloasă și perfidă, este surprins în devenire iar reacțiile lui au un caracter imprevizibil. Putem certifica într-un singur temperament, dozarea celor patru „umori”: coleric, sanguin, flegmatic și melancolic (după clasificarea lui Hippocrate). Fiind un caracter puternic, înzestrat cu voință fermă, corectitudine și fermitate, Mălina îi plătește tatălui cu aceeași monedă, judecându-l cu asprime și reproșându-i: „De ce nu lucrezi pe o mașină, căci te lauzi că ai luat permisul la 18 ani?”

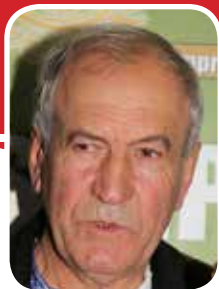
Cu mătușile, cu prietenii și colegii, cu medicii, dar îndeosebi cu mama, Mălina știe să fie afectuoasă, atentă, politicoasă, dovedindu-se o bună cunoscătoare a psihologiei sociale și a psihologiei școlare, dragostea ei pentru învățătură neputând fi stăvilită nici de ravagiile necruțătoarei boli, nici de perioadele relativ mari când trebuia să meargă la spitalele și clinicile din Italia, mai moderne, mai dotate și cu medici buni cunoscători ai psihologiei medicale.

Este marele merit al prozatorului Vasile Chelaru de a înfățișa aceste aspecte, culminând cu momentele de psihologia dragostei care o încearcă pe Mălina. Aceasta privește în propriul suflet cu luciditate dar și cu teamă, așa cum ai privi într-o fântână adâncă. Eroinei i se potrivește un vers aparținând talentatei și delicatei poete Daniela Ouat: „Cât plâns încapă-ntr-o batistă?”

Apreciem, mai cu seamă, talentul autorului de a pătrunde și de a prezenta psihologia adolescentină: Georgiana, Larisa, Alexandra și Patricia, colegele și prietenele Mălinei, fiind bine creionate. Orașele Italiei: Trieste, Firenze, Bologna, civilizația, arta italiană, după modelul grec, sunt bine reprezentate în paginile acestei nuvele. Sentimentele refulate în sufletul Mălinei ies, uneori, la suprafață și adolescenta apelează la ironie. Nevoită să se întoarcă într-un loc în care nu beneficiază de tot confortul, comentează: „- Abia aștept să ne îngrămădim cu toți la baie! Să intrăm pe rând și la bucătărie...”

Nuvela „Jocul de-a viața” (și de-a moartea) are și accente de satiră socială, asupra cărora nu mai insistăm în această cronică de întâmpinare. Ea este, în același timp, și un protest vehement împotriva celor care sunt vinovați de faptul că generația „facebook” începe să pară tot mai mult o generație pierdută: generația manelelor și a pokemonilor, a piercingurilor și a tatuajelor hidoase, a păcănelor și a anomalilor sexuale, a distracțiilor „supernașpa”, a etnobotanicelor, generația lipsei de idealuri și de preocupări, a lipsei de lectură și de cultură, a „balenei albastre” și a sinuciderilor, a libertinajului, a lipsei de credință, de educație și de respect față de părinți, față de profesori, față de preoți și față de muncă. Această „Elegie pentru floarea secerată” se transformă într-o elegie pentru întreaga generație „facebook”.

Ca valoare estetică și etică, nuvela „Jocul de-a viața” este peste tot ceea ce autorul Vasile Chelaru a publicat până în prezent; așadar un debut editorial care-l onorează și-l obligă. Lectura nuvelei „Jocul de-a viața” ne trezește un sentiment profund de compasiune față de întreaga generație pierdută și ne lasă un gust amar, de mălină.

Înv. Dumitru ANDREI

A fi dascăl...

„Spune-mi și voi uita, arată-mi și s-ar putea să uit, implică-mă și voi înțelege.” (Proverb chinezesc)

La orice vârstă, fiecare dintre noi încă mai purtăm amintirea unora dintre învățătorii sau profesorii noștri, oameni care ne-au fost dragi, ne-au inspirat sau care, dimpotrivă, ne-au descurajat sau nu ne-au apreciat așa cum trebuia. La prima parte a vieții sale, copilul învață foarte multe de la părinții săi care îi oferă dragoste, ocrotire, primele cunoștințe despre lumea înconjurătoare.

Odată cu intrarea la grădiniță intră în ecuație și alte persoane de referință ce vor avea un impact major asupra vieții copilului. La un moment dat, de-a lungul anilor de școală, copilul are o mare admirație și respect pentru unii dintre profesorii săi, chiar și o mare afecțiune (preponderent în clasele primare și de gimnaziu). Mai întâi învățătorii, apoi profesorii au un rol important în formarea imaginii de sine și a stimei de sine a copilului. Nu rar se întâmplă ca un copil, în special la vârste mai mici, să imite figurile de autoritate – profesorii fiind printre primele. Stilul, atitudinea, comportamentul multor învățători și profesori au constituit și constituie modele pentru elevi.

De aceea, calitățile unui bun profesor implică a avea anumite abilități de a pătrunde în viața interioară a fiecărui elev, a grupului de elevi, de a înțelege copiii și a privi lumea prin ochii lor, și, nu în ultimul rând, valori superioare, căci profesorul, așa cum afirmam mai sus, este un model pentru elevii săi sau ar trebui să fie. Printre calitățile unui bun profesor, așa cum le-am etalat cu mai mulți dintre cei ajunși la vârsta a treia, cele mai importante sunt tactul și talentul pedagogic, capacitatea de a forma mintea copiilor, de a preda în mod creativ. De multe ori, nu ceea ce spune un profesor este important, ci modul în care o spune. Modul în care un profesor comunică cu elevii săi este esențial, iar dacă acesta găsește moduri atractive de a prezenta informațiile și încearcă o interacțiune adevărată cu elevii săi, rezultatele se observă imediat.

Așa cum se știe, printre calitățile unui bun profesor, dragostea pentru copii este esențială. Atitudinea profesorului față de copii pune amprenta asupra relațiilor din clasă, și dacă acesta le arată elevilor săi dragoste, respect și înțelegere, procesul didactic va fi mult simplificat. Empatia este și ea foarte importantă când se vorbește despre calitățile unui bun profesor. Acesta trebuie să cunoască psihologia copiilor, a tinerilor, să știe cum funcționează mintea lor, și, în primul rând, să poată să îi înțeleagă pe copii. Învățătorul, profesorul care știe să comunice cu elevii săi trebuie să fie sociabil,

desăvârșit, deschis, să aibă abilități de relaționare dezvoltate. Este important să poți stabili o relație adevărată, bazată pe comunicare deschisă, respect reciproc și chiar atașament pentru a avea un efect viabil asupra minților tinere.

Copiii au nevoie de afecțiune, securitate și de stima de sine, iar acestea uneori trebuie asigurate atât în mediul familial cât și în cel școlar, asta pentru o dezvoltare armonioasă a viitorului adult. Grădinița, școala primară, școala generală, liceul sau școala profesională, facultatea sau colegiul, studiile postuniversitare – aproape un sfert din viața fiecăruia înseamnă școală, educație, învățare. Iar în toate aceste etape ale vieții există niște oameni care îi stau alături copilului, apoi

adolescentului și mai apoi tânărului care începe să se maturizeze – profesorii. Fie că se numesc educatori, învățători, profesori, lectori, asistenți, preparatori sau profesori universitari, acești oameni care poartă generic numele de cadre didactice sunt cei care lasă, fiecare în parte, câte o amprentă în formarea tinerilor care le trec prin mâini de-a lungul carierei.

Profesorul, așa cum este cunoscută această meserie pentru societate, este una dintre cele mai

vechi ocupații din lume. Indiferent cum se numeau – maeștri, învățători, mentori sau înțelepți, au avut întotdeauna un statut aparte în societate. Pe vremuri, la sate și în micile orașe, învățătorul, preotul și doctorul erau personajele cele mai respectate în comunitate, oameni pe care toată lumea îi asculta și de care se rușina, iar tânărul care era luat de novice de către unul dintre aceștia era norocosul care va reuși în viață. „Nicio profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator pentru că în niciuna nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât omul în devenire... ancorat în prezent, întrezărind viitorul și redând dimensiunile posibile ale personalității, educatorul instruieste, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă și organizează, corectează, perfecționează și evaluează neîncetat procesul formării și desăvârșirii calităților necesare omului de mâine”, spunea un înțelept despre meseria de profesor.

Cu prilejul zilei persoanelor de vârsta a treia aducem un semn de respect și prețuire educatorilor, învățătorilor și profesorilor care timp de 40-45 de ani au slujit cu demnitate pe ogorul educației în grădinițele și școlile din Bârlad sau împrejurimile acestui municipiu, în care există filiale ale C.A.R.P. „Elena Cuza” și au purtat cu demnitate pe umerii lor dulcea povară a luminării și modelării caracterelor umane

din localitățile în care și-au desfășurat activitatea.

În numele acestora, îmbrăcând clopoțelul în haina aducerilor aminte, să-l arcuim peste ani spre cerul de aramă, când domniile lor l-au auzit pentru prima oară glăsuind sub razele blânde ale soarelui ce le mângâia nevinovăția și stângăcia începutului de drum, încurajându-i în primii pași de dascălie. Cu tâmpla, astăzi, brumată de-a lungul carierei de dascăli, fiecare dintre aceștia au căutat să străpungă fără frică, fără teamă gerul și furtuna, ploaia și căldura, greutatea și neajunsurile pentru a putea face din elevii lor oamenii prețioși de mâine.

De cele mai multe ori împlinirile elevilor au contopit bucuriile acestora cu cele ale lor și ale părinților lor, considerându-le ca o răsplată, în comun, meritată. Toți dascălii s-au străduit să așeze mereu elevii pe o vatră a cunoașterii caldă și înșolită, asigurând o scurgere fluentă, temeinică și eficientă a timpului. Ca niște dascăli onești

au rezistat vitregiilor vremii, știind să rămână suverani în meseria ce și-au ales-o. Au făcut din dăruirea profesională un adevărat ideal și au altoit fără oboseală generații de mărgăritare, dintre care mulți au păstrat în suflet adevărate candelă aprinse prin dragostea și prețuirea ce le-o poartă foștilor dascăli. I-au învățat pe toți ceea ce au învățat și ei de la foștii lor dascăli, pe care, la rândul lor, îi au în suflet și al căror portret rămâne în memorie, cinstindu-le numele, chiar dacă au trecut în eternitate.

Trebuie să le mulțumim din toată inima, cu tot respectul celor care au fost răbdători cu generații și generații de elevi. Lumea la catedră este dificilă, delicată, dar cu multe satisfacții. Nu întotdeauna ați avut elevi cuminți, ascultători, dar cu răbdare, dragoste și devotament pentru această profesie, ați reușit să-i pregătiți pe toți pentru viață. Foștii dumneavoastră elevi sunt acum oameni importanți și chiar foarte importanți în comunitatea locală, în țară și chiar în străinătate.

Av. Carmen FRĂȚIMAN

Supraviețuirea soțului

„Faptul că orice viață de pe pământ se termină prin moarte nu dovedește că moartea este scopul vieții”.

(Lucian Blaga)

În cadrul consultanței pe care o asigur membrilor Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Elena Cuza” Bâlad am constatat o preocupare constantă pentru drepturile soțului supraviețuitor la dezbaterile de moștenire. În aceste condiții cred că se impune să ofer pe această cale câteva informații.

Moștenirea reprezintă transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate către una sau mai multe persoane în viață (art.953 C. civ.).

Evident că moștenirea se deschide la momentul decesului, la ultimul domiciliu al defunctului. De remarcat și faptul că în patrimoniu intră atât activul (case, terenuri, bani etc.), adică ceea ce a dobândit defunctul, cât și pasivul (datoriile), ceea ce datora la momentul decesului.

Moștenirea, așa cum o definește codul civil, este de două feluri: legală și testamentară.

Moștenitorii legali sunt: **soțul supraviețuitor**, rudele defunctului, și anume **descendenții** (copii, nepoți de fii și fiice), **ascendenții** (părinții, bunicii) și **colateralii** (frați și surori), după caz.

În lipsa moștenitorilor legali sau testamentari patrimoniul defunctului se transmite comunei/orașului în a cărei rază teritorială se

află bunurile.

Soțul supraviețuitor îl moștenește pe soțul decedat dacă, la data decesului, nu există o hotărâre de divorț definitivă. Dacă defunctul avea copii soțul supraviețuitor culege $\frac{1}{4}$ din moștenire.

Dacă defunctul nu avea copii, dar are numai frați și surori ori descendenți ai acestora, sau numai părinți, soțul supraviețuitor culege $\frac{1}{2}$ din moștenire. Dacă defunctul nu

are copii, nu are frați și surori sau descendenți ai acestora, și nici părinți, dar are bunici, străbunici sau colaterali ordinari până la gradul IV (veri), soțul supraviețuitor culege $\frac{3}{4}$ din moștenire.

În lipsa rudelor din cele patru categorii soțul supraviețuitor culege întreaga moștenire. Să nu uităm să amintim și faptul că soțul supraviețuitor poate locui, în mod gratuit, în casa fostului soț decedat până la partaj, dar nu mai mult de 1 an, și numai dacă nu se recăsătorește în această perioadă (art.973 C.civ.). Atunci când soțul supraviețuitor vine la moștenire în concurs cu descendenții soțului supraviețuitor moștenește, pe lângă cotele stabilite, și mobilierul și obiectele de uz casnic, pe care le-au folosit în comun soții.

Andrei Nicolae MIHAI

Psihologia contemporană, o perspectivă ortodoxă (1)

*Motto: „Fără duhovnici buni se golesc bisericile,
dar se umplu clinicile de psihiatrie.”*

(Sfântul Paisie Aghioritul, 1924-1994)

Un pic de istorie religioasă și nu numai

În anul 33 – după alții în anul 30 – Hristos moare pe cruce, învie și la 40 de zile se înalță la cer. După alte 40 de zile Duhul Sfânt se pogoară de la Tatăl prin Fiul în ziua Cincizecimii, peste Sfinții Apostoli. În acea zi ia oficial naștere Biserica Creștină, al cărei cap este Hristos, cel înviat și înălțat la ceruri, în Trupul Căruia ne mișcăm toți cei botezați. În anul 49 este întrunit Sinodul Apostolic în cadrul căruia se pun bazele dogmatice ale credinței noastre ortodoxe așa cum a propovăduit-o Hristos. Până în anul 95 sunt scrise toate cele 4 Evanghelii, Faptele Apostolilor și Apocalipsa Sfântului Ioan Teologul.¹ Urmează o perioadă martirică deosebit de însângărată în care mii și mii de creștini sunt persecutați, torturați și uciși în moduri inimaginabile pentru credința lor în Hristos și în Sfânta Treime. În 313, prin Edictul de la Milano emis de Sfântul Constantin cel Mare, creștinilor li se recunoaște credința, iar persecuțiile iau sfârșit. Este perioada de înflorire a Sfinților Părinți ai Pustiei Egiptului (Pateric).

Între 325 și 787, sub oblăduirea Sfântului Duh, au loc într-o simfonie duhovnicească cele Șapte Sinoade Ecumenice care statornicesc dreapta credință așa cum ne-o relevă Hristos în Sfânta Scriptură și Sfinții Săi Apostoli. Aceste Sfinte sinoade condamnă pe rând diverse și numeroaseerezii (abateri de la adevărul de credință așa cum a fost el relevat de Dumnezeu), declarând pe rând: dumnezeirea Duhului Sfânt; folosirea numelui de Născătoare de Dumnezeu (Theotokos) referitor la Fecioara Maria; cele două naturi ale Mântuitorului Iisus Hristos după hristologia Sfântului Maxim Mărturisitorul, conform căreia Hristos are atât o fire naturală (umană), cât și o fire dumnezeiască; condamnă iconoclasmul și stabilește cinstirea icoanelor (arătând că adorarea Îi este datorată doar lui Dumnezeu, iar cinstirea acordată icoanelor trece la prototipul acestora). Toată această perioadă este presărată cu întâmplări minunate, atestate istoric, zguduitoare și suprafirești menite a întări și îndrepta credința oamenilor în Dumnezeu și în hotărârile Sfințelor Sinoade Ecumenice.

În 1054 are loc Marea Schismă – ruptura dintre Biserica Romei (acum Biserica Romano-Catolică) și Bisericile patriarhiilor de la Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim (în prezent, Biserica Ortodoxă). În ciuda datelor

vehiculate de anumiți istorici, motivele acestei rupturi au ținut exclusiv de partea adevărilor de credință, nu celor de altă factură, precum cea politică sau administrativă. Cu toate că insistența romanilor începând încă din 494 pentru afirmarea primatului Romei peste toată Biserica și setea lor de putere au întreținut o tensiune constantă timp de mai multe secole, primele rupturi în cadrul Bisericii au apărut din cauza unor alterări progresive ale adevărilor de credință care s-au produs în Biserica Romei culminând până la căderea în erezie, începând de la adaosul Filioque, fapt anatemitizat în cadrul Sinodului Fotian din 879-880 și acceptat chiar și de catolici până în secolul al IX-lea. De atunci și până acum catolicii s-au adâncit în idei din ce în ce mai eretice, dintre care amintim pe cele mai grave: purgatoriul², imaculata concepție³, celibatul preoților, botezul fără cufundare, anularea posturilor și multe altele, dintre care cea mai gravă este infailibilitatea papală, care spune că papa este fără greșală, dar și mai grav, că dacă papa spune ceva și Sfânta Scriptură altceva, atunci papa are dreptate.

Concomitent, Ortodoxia a păstrat – din punct de vedere mistic – până în zilele noastre, neatinsă și nediluată adevărurile de credință așa cum au fost ele predanșite de Hristos. Între timp, datorită înțelegerii defectuoase a credinței creștine, lumea occidentală a fost răvășită și zguduită de Inchiziție și Cruciade. În sânul Bisericii Catolice au apărut numeroase revolte și răzvrătiri, aceasta sfărâmându-se treptat în mai multe facțiuni unite sub numele de Protestantism – care la rândul lor au sădit deziluzii în inimile credincioșilor occidentali – devenind astfel principala pepinieră a sectelor contemporane. Privind în istorie de la ruptura din 1054, se observă că și din punct de vedere antropologic și sociologic societățile catolice și ortodoxe au cunoscut un drum diferit nu doar în doctrine, ci și în viața de zi cu zi. Sub imboldul apăsărilor duhovnicești inerente oricărei ființe omenești, dar fără posibilitatea vindecării, lipsiți de adevărata teologie, credincioșii occidentali au suferit mari pervertiri și deziluzii spirituale, îmbrățișând astfel filozofii și ideologii după duhul lumii, începând cu raționalismul, iluminismul, deismul, umanismul și culminând cu ateismul, Revoluția franceză și socialismul.

Apogeul gândirii apusene s-a concretizat în secolul al XVIII-lea, numit și **Epoca luminilor**. Denumirea de iluminism provine din faptul că reprezentanții acestui curent aveau

¹ În anii 50 Sfântul Apostol Matei termină de scris Evanghelia sa în limba aramaică, în anii 70 Sfântul Apostol Marcu, în anii 80 Sfântul Apostol Luca, urmat de Sfântul Apostol Ioan în anul 96, care cu doar un an înainte a scris Apocalipsa. De asemenea, cartea Faptele Apostolilor a fost scrisă de Sfântul Apostol Luca în anul 85.

² Eresul romano-catolic care spune că între Rai și Iad, există un loc cu un foc purificator, numit purgatoriu, unde sufletele păcătoșilor merg să-și plătească păcatele pentru care nu au plătit pe pământ. Ei vor sta acolo o perioadă de timp, depinzând de gravitatea păcatelor, apoi merg în Rai.

³ Eresul catolic care spune că Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, s-a născut (ea) din Sfântul Duh, fără păcatul strămoșesc.

încredere absolută în rațiunea umană, fiind convinși că aceasta este unica capabilă de a lumina lumea, lume care nu putea fi cunoscută decât cu ajutorul rațiunii umane, aceasta având forța necesară înțelegerii legilor care o guvernează. Scrierile iluminiștilor erau marcate de un puternic curent materialist, susținând că lumea este o realitate obiectivă care există indiferent de voința omului sau chiar a Divinității. Unii iluminiști erau atei (Diderot), dar secolul luminilor a fost mai degrabă deist decât ateu. Deiștii acceptau existența lui Dumnezeu ca o forță primară a Creației, prea desăvârșită să fi apărut prin simpla evoluție a materiei, la întâmplare. Însă aceștia negau întruparea Divinității și amestecul ei în treburile lumii, ale universului. Dumnezeu a participat la Creație doar ca element primordial, dar acum era atât de îndepărtat încât nu putea interveni în problemele umanității. Simpla acceptare a existenței lui Dumnezeu le părea suficientă, respingând reprezentarea Fiului pe Cruce, clasică în teologia catolică. Actele de credință, spun deiștii, nu spun nimic. Ele sunt acceptate de oameni printr-o simplă operație intelectuală și corespund nevoii de a-și afirma credința în simpla existență a lui Dumnezeu. Perioada iluministă este responsabilă pentru răspândirea la scară largă a celor mai antihristice idei din istoria lumii, idei ce în contemporaneitate sunt considerate a fi dreptare în toate domeniile – inclusiv în cele ce țin de Științe, Educație și Psihologie.

Epoca iluminiștilor a dezvoltat conceptul de drept natural. Acesta se referea la dreptul individului de a se dezvolta liber, fără constrângeri, în conformitate cu legile naturii. Scrierile iluministe, fie că țineau de literatură, religie sau filozofie, debordau de anticlericalism, iar preoții erau ținta unor permanente persiflări. Iluminiștii vedeau în religie un instrument al despotismului și considerau religiile „temnițe ale rațiunii umane”, Biserica fiind văzută ca un dușman al științei și progresului. Totuși, este demn de notat că majoritatea celor aflați în spatele acestor idei erau oameni mistici, care îmbrățișaseră cu fervoare și entuziasm misterele oculte și credințele păgâne.

Consecința acestui curent este **Revoluția franceză** (1789-1799) – pe care nu o vom trata aici – eveniment prin care se preamărește zdrobirea creștinismului și zidirea pe cenușa sa a așa numitei „Ere a Rațiunii” – în fapt **instituirea în mod oficial a primei orânduiri socialiste și atee din lume**, a unei orânduiri cu desăvârșire masonică.

Începând cu secolul al XIX-lea, psihologia începe să se contureze ca o disciplină de sine stătătoare. Cele expuse mai sus sunt definatorii pentru varianta actuală a sistemului psihologic mondial, ca program instituționalizat la nivel de glob. Cum sunt datele de mai sus definatorii? Ele prezintă într-o manieră istorică ceea ce este cel mai important pentru existența omului: adevărul de credință așa cum l-a exemplificat Mântuitorul Iisus Hristos de la tatăl, adevăr care prin Sfântul Duh s-a păstrat viu și neștirbit în Biserica Creștin-Ortodoxă sau Biserica lui Hristos, Biserica (Adevăr) din care Apusul la un moment dat a căzut. Acel moment este definatoriu pentru întreaga gândire teologică, filozofică (din care și psihologia s-a deprins) și științifică de mai departe. Apusul, adăpat cu o credință denaturată și golită de Viața cea adevărată sporește în toate științele cunoscute, inventează altele noi, refugiindu-se din brațele Creatorului, în brațele creației, artelor, științei umane și ale tehnologiei. Despărțit de Dumnezeu, Apusul, însingurat, posomorât și trist, pierde

dimensiunea și viziunea Sfințeniei, a Împărăției lui Dumnezeu și deci, prilejul Fericirii. Cade în deznădejde, revoltă, ateism, hulă, sectarism, libertism, libertinaj, ignorantă și în final în idolatrie, păgânism, secularism, nihilism și consumatorism. Toate realizările Apusului, în materie de cunoaștere și progres, poartă după căderea Bisericii Catolice, mai mult sau mai puțin – după caz – aceste peceti nefaste. Nimeni nu poate nega că toate aceste idei și curente s-au născut în Apus! Din Apus, toate aceste idei s-au extins în timp, încet și sigur în toată lumea. Până la urmă și moda, tot din Apus a luat ființă și tot acolo s-a desăvârșit...

Căderea Apusului nu este aceea că l-a căutat pe Dumnezeu în mod greșit și în locuri greșite, ci pur și simplu că nu și-a putut admite greșeala. Astfel, Apusul a încetat a-L mai căuta pe Dumnezeu. A sfârșit prin a-L urî, a-L distorsiona, a nu mai crede în El sau a-L „crea” pe Dumnezeu după chipul omului. Astfel, omului nu i-a mai trebuit mult, până ce a exclamat schizofrenic: „Eu sunt Dumnezeu!”

Cei care au ajutat cel mai mult la această idee și cu ajutorul cărora a fost răspândită în întreaga lume au fost **Charles Darwin** (1809-1882) și **Karl Marx** (1818-1883). Despre cei doi cu toții știm mai mult sau mai puțin. Ceea ce știm cu toții este aceea că Charles Darwin a zguduit lumea prin teoria sa (neadevărată de altfel) că omul se trage din maimuță. Această opinie este total contrară Sfintei Scripturi – Cărții Facerii, mai exact. „Este locul să afirmăm aici că acest concept pseudoreligios de „evoluție” pe care Creștinismul l-a respins întotdeauna, este de milenii un concept constitutiv al gândirii hinduse și el nu lipsește din niciuna din aplicările ei practice.”⁴

Fără a diseca prea mult teoria – deoarece sunt atât de multe argumente pur științifice împotriva ei încât s-ar putea scrie câteva volume bune pe această temă și acesta reprezintă în sine un subiect aparte⁵ – nu precizez decât că la elaborarea ei s-a plecat de la o multitudine de principii false, dintre care

4 Părintele Serafim Rose, „Ortodoxia și Religia Viitorului”, Editura Sophia, București, 2010

5 „Există enorm de multă confuzie în legătură cu evoluția. Unii zic: „Creștinii ortodocși nu se ceartă cu evoluția” sau doar folosesc sintagma „evoluția călăuzită de Dumnezeu”. O asemenea înțelegere a evoluției este destul de primitivă: presupune considerarea ei ca „realitate științifică” de tipul heliocentrismului. De fapt, cei ce se opun evoluției sunt adeseori asemuiți cu Biserica romano-catolică împotriva lui Galilei, ba chiar unii creștini ortodocși se tem să nu fie socotiți „naivi” sau să rămână în urma curentelor intelectuale sau modelor timpului. Dar întreaga doctrină a evoluționismului este mult mai complexă decât un simplu „fapt științific” sau chiar o „ipoteză”. Ea este o doctrină – o credință care cuprinde multe domenii ale gândirii, și nicidecum doar știința; și destul de coerentă spre a putea vorbi despre ea ca despre o doctrină mai mult sau mai puțin încheată. Vom vedea că ea este o concepție cu totul aparte asupra realității, cu propriile premise și deducții filosofice și teologice aparte. În special în teologie ea oferă o alternativă deliberată la creștinismul ortodox în privința mai multor dogme cheie. Greșita înțelegere a evoluției din partea unora dintre creștinii ortodocși vine dintr-o lipsă de cultură filosofică.

a. Nu au o atitudine critică față de „descoperirile” științifice (deși, în deplin acord cu spiritul modern, au o atitudine critică față de Scriptură!) și nu pricep natura „dovezilor” științifice despre care se presupune că vin în sprijinul evoluției, nici nu știu cum să deosebească faptele de filosofie. Ei sunt intimidăți fără motiv de „experții științifici” și nu-și dau prea multă osteneală să cerceteze problema ei înșiși.

b. Nu înțeleg „duhul vremii” care a dat naștere evoluției, primind deci în chip naiv „realitatea științifică” a evoluției, dar respingând culminarea filosofiei evoluției, precum la Teilhard de Chardin, nevăzând că ele formează un întreg; fără filosofie nu ar fi existat niciodată „realitatea de fapt” a evoluției.

c. Nu înțeleg filosofia Sfinților Părinți – întreaga lor perspectivă asupra firii și asupra unor probleme aparte, precum natura lucrurilor individuale.” (Părintele Serafim Rose, în eromonah Damaschin Christensen, „Viața și lucrările Părintelui Serafim Rose, Editura Sophia, București, 2005)

cele mai notabile sunt aceea că Darwin a considerat celula ca organism extrem de simplu (în condițiile în care în interiorul celulei se află un adevărat univers), ignorarea așa numitei „explozii din cambrian”, teoria că ne-am născut dintr-o „supă primordială” și că a confundat adaptarea speciei cu evoluția acesteia. Pe scurt, însă, „triumful darwinismului implica moartea lui Dumnezeu, pregătind înlocuirea religiei biblice cu o nouă credință întemeiată pe naturalismul evoluționist. Noua credință urma să devină temei nu doar al științei, ci și al guvernării, legii și moralei. Urma să fie filosofia religioasă oficială a modernității.”⁶

Despre Karl Marx, socialism, comunism, ateism științific ș.a.m.d. nici nu cred că mai este nevoie să vorbesc. De notat că cel care a inventat acest sistem, care nu este decât o parodie și o imitare lugubră a vieții creștinești de obște, a fost un creștin fervent, făcând de altfel parte și dintr-o Ligă creștină de tineri, pe care ulterior a convertit-o integral la ateism.

Rolul lui Darwin și Marx asupra pervertirii gândirii contemporane și a tuturor aspectelor ideologice care compun viața modernă este greu de estimat. Neo-marxismul este practic curentul care domină cuprinsul politic, social și cultural al întregii societăți „civilizate” contemporane. Corectitudinea politică este fără tăgadă un produs prin care marxismul s-a camuflat mai departe în viața socială și politică a lumii. De ce discutăm despre toate acestea într-o lucrare

despre Psihologie? Pentru că întregul spectru al Științei, Artei și Literaturii, Medicinii, Filosofiei și Psihologiei este filtrat prin acest filtru al evoluționismului, corectitudinii politice și după, cum vom vedea mai jos, al revoluției sexuale. Simplu spus: toate acestea au schimbat pur și simplu și poate într-un mod ireversibil modul de gândire și psihologia individului și a societății în general. Schimbările ideologice au devenit din foarte lente (din secolul al XI-lea și până la debutul secolului al XVII-lea) rapide (secolul al XVII-lea și până la debutul secolului al XX-lea), apoi foarte violente și dese, astfel că cei mulți dintre noi nici nu mai știm ce este aceea normalul.

Psihologia, dezvoltându-și o adevărată latură cameleonică, demonstrând că nu are un caracter de sine stătător, „upgradându-se” după nevoile timpului și ale ideologiilor stăpânitoare, respirând duhul vremii, a devenit apanajul propagandelor de tot felul, inclusiv consumeriste, a devenit un vehicul cu ajutorul căreia, prin mijloace media, mase întregi de oameni pot fi manipulate fără a avea nici cea mai mică idee despre acest fapt.⁷ Întrebarea pe care ne-o punem tot mai mulți sună astfel: sub pecetea acestui neo-marxism cultural, ce rol vor juca Justiția, Psihologia și Psihiatria?

Cert este că lucrarea demonică pe care diavolul a început-o prin Darwin și Marx s-a desăvârșit printr-o alta: doctrinele lui Freud și Jung!

6 Philip E. Johnson, „Defeating Darwinism by opening minds”, Inter Varsity Press, Downers Grove, Illinois, 1997, pg.98-99

7 Este binecunoscut că marile firme de advertising au angajat adevărate armate de psihologie și consilieri sociali, cu scopul de a exploata cât mai mult slăbiciunile și patimile consumatorilor.

Vreau să devin membru al Casei !

Pensionari

TAXA DE ÎNSCRIERE	20 lei
CONTRIBUȚIE PENTRU DECES	12 lei 3 luni
COTIZAȚIE MINIMĂ LA FOND SOCIAL ÎMPRUMUT	15 lei 3 luni
CARNET DE MEMBRU	6 lei
ALTE IMPRIMATE - STATUT	6 lei
LEGITIMAȚIE	1 leu
TOTAL	60 lei
TAXĂ DE REÎNSCRIERE	50 lei
TAXĂ DE REACTIVARE MEMBRU	100 lei

Ce trebuie să fac?

Salariați / Alte categorii

TAXA DE ÎNSCRIERE	30 lei
CONTRIBUȚIE PENTRU DECES	12 lei 3 luni
COTIZAȚIE MINIMĂ LA FOND SOCIAL ÎMPRUMUT	15 lei 3 luni
CARNET DE MEMBRU	6 lei
ALTE IMPRIMATE - STATUT	6 lei
LEGITIMAȚIE	1 leu
TOTAL	70 lei
TAXĂ DE REÎNSCRIERE	70 lei
TAXĂ DE REACTIVARE MEMBRU	100 lei

COTIZAȚIE LUNARĂ: 1% din veniturile lunare

CONTRIBUȚIE FOND DECES: 4 lei/lună

Distrofia musculară tratată prin kinetoterapie

Daniela TEODORU

Specialist în kinetoterapie și motricitate specială

Bine v-am regăsit! De fapt, nici nu știu cam câte persoane se opresc la articolele mele pentru a le citi. Dacă numărul lor ar depăși cifra zece, cred că m-ar speria foarte tare. Daaar, cum nu am de unde să știu, merg mai departe relaxată, cu gândul că informațiile, indicațiile pe care le dau, sunt binevenite și micul meu grup de prieteni este mulțumit de ceea ce încerc să transmit.

Distrofia musculară...??? Știm oare ce este, cum se manifestă, oare v-ați întâlnit cu persoane care prezintă simptomele acestei boli? Cu siguranță, după ce veți citi articolul, vă veți da și răspunsul.

Distrofia musculară este caracterizată prin deteriorarea progresivă a mușchilor corpului, ducând la slăbiciune musculară, iar în unele cazuri la invaliditate. Cei mai afectați mușchi sunt mușchii scheletici, mușchii care în mod voluntar sunt controlați de creier, iar în unele forme ale bolii pot fi afectați și mușchii netezi, miocardul și alte organe.

Pe măsură ce boala avansează, fibrele necrozate (musculare) sunt înlocuite de țesut adipos. Cele mai frecvente forme de distrofie musculară sunt Duchenne și Becker, cauzate de deficiența genetică a unei proteine numită – distrofina. Forma cea mai răspândită de distrofie este distrofia musculară Duchenne, o boală ereditară. Absența distrofinei duce la apariția de leziuni ale membrilor ce acoperă celulele musculare, antrenând necrozarea fibrelor musculare. Această boală apare încă din stadiul embrionar, dar se manifestă începând cu vârsta de 4 ani. Pacienții diagnosticați cu această boală au un mers legănat, stau pe vârfuri, au dificultăți la urcarea scărilor și tendința de cădere. După vârsta de 12 ani sunt imobilizați în scaunul cu roțile și, la o parte dintre ei, este afectată funcția intelectuală.

Distrofia musculară Becker este mult mai rară decât boala Duchenne. Debutul acestei boli este variabil de la 2 ani la 45 ani. Capacitatea de mers se păstrează, deformarea coloanei vertebrale este mai rară, iar după vârsta de 50 de ani se observă o insuficiență respiratorie, funcția intelectuală nefiind însă afectată.

Alte forme de distrofii musculare pe care le întâlnim sunt distrofiile musculare

ale centurilor (mușchii umerilor și mușchii șoldurilor). Foarte multe cazuri de distrofii a centurilor au apărut în ultimii ani. Vin la cabinet pacienți care în prima fază nu știu să descrie durerea, că e de oase, că e de tendoane sau de mușchi, nu știu cum să o explice. Iar faptul că au umerii sau șoldurile blocate asta îi sperie foarte tare, ceea ce este firesc, și atunci începe panica, în unele cazuri chiar depresia. De aceea trebuie să se facă toate investigațiile clinice și paraclinice pentru a se putea pune diagnosticul corect, ca fiecare specialist în domeniul pe care îl practică să știe exact ce are de făcut.

Prin urmare, un diagnostic bine pus este crucial. Orice tratament prescris poate ajuta doar la reducerea simptomelor bolii, la creșterea mobilității și la împiedicarea bolii de a avansa. Fizioterapia este foarte importantă, fără ea nu se poate face programul de recuperare, iar exercițiile fizice întăresc mușchii și ne permite în timp să extindem gama de mișcări. Kinetoterapeuții care s-au confruntat cu tratarea distrofiei musculare sunt capabili să ofere cele mai eficiente proceduri. Tratamentele sunt de lungă durată și diferă de la pacient la pacient. Exercițiile fizice recomandate trebuie să vă confere energie și nici într-un caz oboseală. Ele (exercițiile) trebuie să fie efectuate zilnic pentru a crește mobilitatea articulațiilor și pentru reducerea riscului de contracturi.

Pacienții cu distrofie musculară trebuie să țină legătura permanent cu medicul și fizio-kinetoterapeutul pentru a fi evaluați și, acolo unde este cazul, programul de fizio, de kineto să fie ajustat.

Foarte important este ca exercițiile să fie executate împreună cu specialiști bine pregătiți pentru ca aceste exerciții care aparent par foarte simple, sunt foarte lente, ușoare, sunt bine gândite cu scopul de a ajuta și de a se obține rezultate pozitive. În cazul în care le executați cu persoane, indivizi neprofesioniști există riscul ca mușchii, fiind foarte contractați, să se rupă.

De aceea insist, (poate că mă repet la fiecare articol bineînțeles sub o altă formă) să nu vă lăsați păcăliți de

așa-zii specialiști. Au apărut tot felul de terapeuți fără studii medicale care se cred atotștiutori, toți te vindecă, dar, de fapt, nu se rezumă decât la a vă lua banii și a vă zice la final că nu ați fost pe aceeași lungime de undă cu ei. Nu trebuie să acceptăm așa ceva. Fiecare să facă ceea ce a învățat în funcție de studiile pe care le are. Eu una nu accept. Când îmi vin la cabinet pacienți care au crezut în acest gen de „specialiști” aceștia simțindu-se foarte rău, sincer vă spun că-mi este frică să-i preiau pentru că există riscul să li se facă mai rău pe tratamentul meu, și chiar nu vreau să răspund pentru inconștiența unora care vor și ei să fie „terapeuți”, dar fără să studieze. Aș îndrăzni să mai vin cu un exemplu din spitale, unde totul se întâmplă cu susul în jos. De pildă, femeia de serviciu se crede asistentă, asistenta se crede medic, iar medicul, paramedicul sunt și ei pe acolo. Este inadmisibil, și nu trebuie să tolerăm să se întâmple astfel. Nu generalizez, îmi cer scuze față de persoanele care sunt buni specialiști și chiar își fac treaba pe sectorul lor, sunt acei oameni care mai au bunul simț, dar din păcate sunt acoperiți de cei care însă din păcate, sunt copleșiți de cei care se erigează în buni specialiști. Nutresc însă speranța că într-un viitor apropiat lucrurile se vor așeza pe un făgaș normal.

Ne temem

Marin Bunget

Ne temem
De tot și de toate,
Ne temem de ploaie,
Ne temem de vânt...
Ne temem de vorbe,
Ne temem de gând.
Ne sperie visul
Ș-apoi îl visăm.
Ne temem de lacrimi
Ș-apoi le vărsăm.
Ne sperie vorba
Ș-apoi o dorim.
Ne temem de teamă
Dar n-o ocolim.
Ne sperie viața...
Dar noi o trăim.

Vă doresc pace și liniște sufletească.

ASPECTE DIN „VIAȚA NOASTRĂ” ÎN VIZIUNEA EPIGRAMIȘTILOR ROMÂNI

Selecție de Nelu Vasile - NEVA

Rostul înțelepciunii

Înțelepciunea o slăvim pe drept
Dar în zadar îi căutăm vreun rost:
E greu să fii atât de înțeles
Încât să nu se vadă că ești prost.

Ion DIVIZA

Tribunalul

Săli aglomerate
De împricinați,
Unii au dreptate,
Alții... avocați.

Ștefan TROPCEA

Ziua păcălelii

Guvernul n-a vrut s-o declare
Ca pe o zi de sărbătoare,
Temându-se, pe drept, sărmanul,
C-o vom sărbători tot anul.

Vasile MOȘNEANU

O noapte la hotel

Un coșmar te va trezi
Cu realitatea-n fațe:
Nu poți câștiga-ntr-o zi
Cât să poți dormi o noapte!

Ioan ARNDT

Măcelarului

Toată lumea, fără vorbă,
A făcut din oase ciorbă,
Dar el, fire mercantilă,
A făcut din oase... vilă!

Virgil CACINSCHI

Destin

Azi, slăvita Românie,
Sfânt grânar de altădată,
A ajuns și ea să fie
„Măcinată”!

Nelu IONESCU-QUINTUS

Destin

Ne naștem cu o mie de speranțe,
Sorbim și viața cu nespūsă sete,
Plătim la vama multelor instanțe
Și-apoi murim... c-o mie de regrete.

Nicolae IVAN

Psihiatrul

În clinici internează el
Pe unul zis că-i într-o doară
Să-l protejeze, într-un fel,
De... balamucul de afară!

Teofil VOINESCU-AMADEUS

Constanță

Viața-ntreagă mă rugam
„Prost să fiu, noroc să am!”
Și-am rămas precum am fost:
Am noroc să nu fiu prost...

Mircea MATCABOJI

Corupția s-a generalizat

În oraș și-n primărie
Firul cinstei s-a-ntrerupt,
Căci sunt, după cum se scrie,
Toți o apă... și-un corupt.

Ion Sava COSTIN

Petiție incompletă

N-o rezolvă-n niciun fel
Și pe drept îmi plâng amarul,
Că de-un an le-am dat dosarul,
Dar... nimic pe lângă el.

Victor GORȘCOVĂZ

Schimbare

În comunism eram o zdreanță,
Pierdusem dreptul la speranță.
Cu libertatea alta-i treaba:
Sperăm mereu și tot degeaba!

Mircea OANCEA

Unui primar

La serviciu, tot răstimpul
În zadar l-am căutat.
Ăsta când își pierde timpul
E grozav de ocupat.

Ștefan-Costache PLĂCINTĂ

În blocul nostru

Liniștea, cum e firesc,
Respectată-i sută-n sută:
Când vecinii se-ntâlnesc,
Nici măcar nu se salută!

Sin ARION

Prognoză

Spun ai prognozei partizani:
„Veți fi săraci vreo zece ani”.
„Apoi ne paște avuția?”
„Nu, vă-nvățați cu sărăcia”.

Cornelius ENESCU

Din testamentul procesomanului

Stă scris, acolo, ultima sa toană:
„Și-i dau în judecată pe dricari,
Pe popă, dascăl cum și pe grovari...
Motivul: sechestrare de persoană!”

Liviu POPESCU

Unuia

Cât ai vrea să-l lași fictiv,
Făr-un calificativ,
Dintre patruzeci de proști
Tot pe el îl recunoști!

Nicolae CREVEDIA

Am întâlnit români fericiți

Românii de invidiat,
Cu traiul bun asigurat,
Sunt doar acei din pușcărie
Și cei ce-ar trebui să fie.

Florina DINESCU-DINU

Porcul și politica

Politica – zic eu – din toate
O cale de-ngrășare e,
Căci în politică se poate
Și-i bine să mănânci... orice!

Stelian IONESCU

Prostul

Prostul, ce e drept e drept,
Spun și îmi asum tot riscul,
Aparent e-un om deștept,
Dacă nu deschide... pliscul.

Alexandru CLENCIU

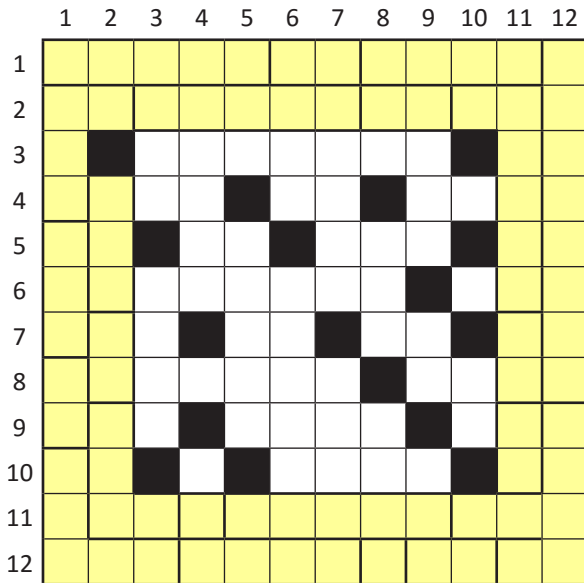
Forță majoră

Când profesezi avocatura
Și viața ți se pare grea,
Ești nevoit să dai cu gura,
De vrei să pui ceva în ea!

Sorin BEIU

VIZIUNE PRIVIND VIAȚA NOASTRĂ (7)

(fantezie)

ORIZONTAL: 1) ... 2) ... 3) Viețuitoare (masc.; sg.) – Duel nelimitat! **4)** Militar în vechea cavalerie – Ofertă la pian! – Asociația Handicapaților Neuromotor din România (siglă). **5)** Aripi de lebădă! – Spărgător de sticlă! – Înapoi la război – Geac gol! **6)** Un fel de calicie – Istria! **7)** Măsură pentru înălțimea sunetelor – Resturi de tărâțe! – Dres pe margini! – Jumătate de preț! **8)** Alăturare unei mișcări – Călcată în picioare în parc. **9)** Neted – Copac nedezvoltat – Codul aeroportului Redeliffe (Vanuatu). **10)** Nu se întoarce la serviciu – Muncitor agricol sud-american – Dovada că ei nu duc lipsă de nimic. **11) ... 12) ...**

VERTICAL: 1) ... 2) Inima șitului! - ... **3)** Nu e cea de lângă noi – Desemnat prin vot – Doc gol! **4)** Competiție între cavaleri în Evul Mediu – Deschideri în pereți. **5)** Capăt fără capete! – Chemat la tribunal – Tristă în sine! **6)** A-și arăta puțin capul – Un tratament. **7)** Locul de origine (pl.) – Sunt niște găinari. **8)** Fluviu în Italia – Vechi interpret grec – Parcelă agricolă. **9)** Din familia crapului – Pasată pe centru! – Nicolae între prieteni. **10)** Doamnă de neam! – Aripi de lăcar! – Furată de la dada! **11) ... 12) ...**

Diționar: AHN, AAA, RCL, ASO.

P.S.: Pornind din stânga sus și urmând în spirală traseul rasterat, veți descoperi viziunea lui Ioan Filimon cu privire la viața noastră (o epigramă, începând cu titlul).

Nelu VASILE – Turburea, Gorj

GERMANCĂ

(Rebo eliptic anagramat: 5 + (5) = 9)

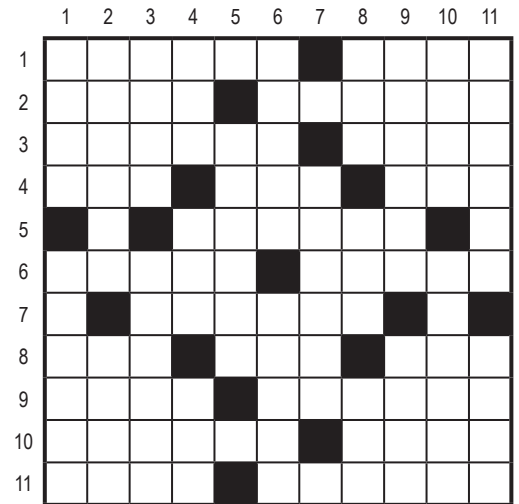
ANAGrame ÎNCRUCIȘATE

ORIZONTAL:

- 1) SCUFII ■ DIAC.
- 2) MOȘI ■ COLIVĂ.
- 3) CIOCAN ■ SOTE.
- 4) RAI ■ REA ■ TEI.
- 5) MONEDĂ.
- 6) ALTOI ■ RAZII.
- 7) SIRENĂ.
- 8) UȚA ■ IED ■ OCA.
- 9) AMOC ■ TOLERA.
- 10) CORALĂ ■ LAȘĂ.
- 11) NALT ■ TERNAT.

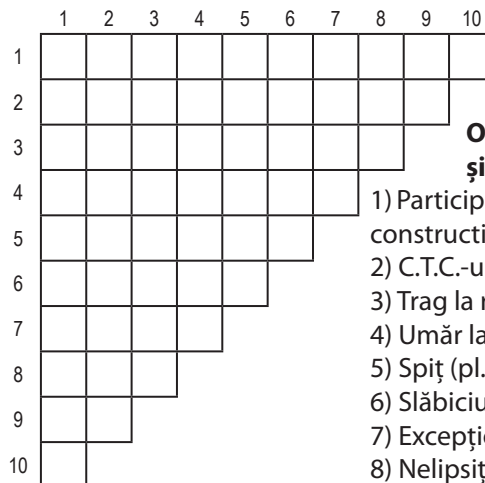
VERTICAL:

- 1) COIF ■ COROLĂ.
- 2) RAMOLI ■ ALTO.
- 3) ÎNCĂ ■ UNANIM.
- 4) SUI ■ TEA ■ CAT.
- 5) DRĂCIE.
- 6) VAIER ■ DOARĂ.
- 7) ȘEITAN.
- 8) CEA ■ ROI ■ SET.
- 9) MITICĂ ■ ROLĂ.
- 10) ȚOLI ■ CIZELA.
- 11) SADICE ■ ARTĂ.

Costel FILIUȚĂ

Triunghi

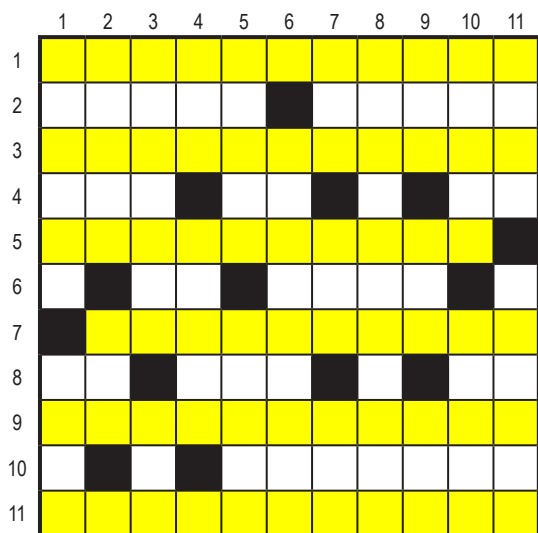

ORIZONTAL și VERTICAL:

- 1) Participare în comun la o acțiune constructivă (pl.).
- 2) C.T.C.-ul... recordurilor.
- 3) Trag la rame...
- 4) Umăr la umăr.
- 5) Spiț (pl.).
- 6) Slăbiciuni vânătoarești.
- 7) Excepțional (pl.).
- 8) Nelipsiți din teren.
- 9) Aruncare de la margine! 10) Băț!

Emanoil STERESCU,
Curtea de Argeș

Dezlegări: Viziune privind viața noastră (7): VIATAINACEAN – IILUPTASAAJC – N – TRAITOR – UE – ULAN – IA – AHN – LA – IC – LAS – GC – AVARITIE – AAA – MEL – TE – DS – PR – ADERARE – ALEE – LIS – TARS – RCL – AS – U – PEON – AU – VUDSIITLADNN – MUCISEIAEDAG (**Viața** / În aceea-ncercare lungă / De-a ieși cumva la mal, / Unii luptă să ajungă, / Pe când alții-s duși de val). **Germancă:** BERLINEZĂ (elani + zebra) **Anagrame încrucișate:** FICUSI, ACID, OMIS, VOCALI, CONICA, ETOS, IRA, ERA, ITE, A, ADENOM, C, OLITA, IRIZA, R, NERASI, I, ATU, IDE, OCA, COMA, OTELAR, OLACAR, SALA, LANT, ANTRET. **Triunghi:** COLABORĂRI – OMOLOGARE – LOPATARI – ALATURI – BOTURI – OGARI – RARI – ARI – RE – I. **Maeștrii:** ACUARELISTI – TOLBA – INCOT – ILUSTRATORI – NOI – OE – R – TT – GRAFICIENE – E – LU – HAGA – B – PASTELISTA – ZR – TAM – T – AT – DESENATOARE – U – E – ATARNAT – PLASTICIENI. **Și creațiile lor:** MONUMENTALA – DAON – CAUTAT – ACVAFORTE – O – HA – A – AU – MN – DECORATIVA – IS – GALI – ROB – N – PASTELURI – AMAR – I – ATIC – MINIATURI – O – ST – SARM – IR – GUASA – DESEN. **Pictori români:** THEODOR AMAN – OIS – NA – RASE – LASCAR VOREL – ATEA – BI – OMU – ANDREESCU – BL – OE – RO – IN – E – LUCHIAN – U – NEA – TE – RISC – GRIGORESCU – HOTARAT – LIN – ISER – SIRATO. **Plastică:** DARASCU, AMAN, ISER.

ORIZONTAL: 1) Maeștri specialiști în pictura executată cu vopsele solide diluate în apă. 2) Tocul în care se țineau săgețile – Chicot (reg.). 3) Maeștrii care împodobesc cu desene o carte sau un text. 4) Inedite – Inima unui boem! – Teșite! 5) Persoane feminine care se ocupă cu desenele. 6) Leu din pluș! – Oraș în Olanda. 7) Pictorița ce execută desene cu un creion colorat, moale. 8) Zer! – Imită bătaia tobei – Usturoi de la țară. 9) Specialistă în reprezentarea grafică a unui obiect, a unui peisaj etc. 10) Agățat în cui. 11) Maeștrii în arta picturii.

VERTICAL: 1) A lovi ușor – Imită zgomotul produs de o cădere precipitată. 2) Ornat cu vopsele – Element de compunere care înseamnă „înainte”, „anterior”. 3) Buiăceală – Scaun ecvestru. 4) Absent (presc.) – Obiecte de îmbrăcăminte feminine. 5) Pasăre de curte (masc.) – Sare a acidului tanic. 6) Chemați înapoi. 7) Fata... – ...care s-a încurcat aici! – Bastonul de la biliard. 8) Cei care completează. 9) Abreviere U.A.I. pentru constelația „Scorpius” (Scorpionul) – Podoabă facială – La canea!. 10) Făclii aprinse – Omul din mediul rustic. 11) Apărut la țară – Copii.

Dicționar: IAL, SCO, ANE.

PICTORI ROMÂNI

(fantezie)

ORIZONTAL: 1) *Pictor român* (2 cuv.; 1831-1891). 2) Hăis! – Servește! – Specii. 3) *Pictor român* (2 cuv.; 1879-1918). 4) Localitate în județul Satu Mare – Prefix pentru doi – Vârf în Munții Bucegi (2505 m). 5) *Pictor român* (1850-1882). 6) Bianca Lungu – Suflet de boem! – Literă din alfabetul grecesc – Plantă textilă. 7) *Pictor român* (1868-1916). 8) Albul iernii – Pe tine – Pericol posibil. 9) *Pictor român* (1838-1907). 10) Indiscutabil – Domol. 11) *Doi pictori români, Iosif și Francisc.*

ORIZONTAL: 1) Pictură impunătoare. 2) Localitate în Franța – Stil afectat. 3) Procedeu de gravură care constă în corodarea unei plăci de cupru cu ajutorul acidului azotic. 4) Vorbă de răs – Simbolul chimic al aurului – Semn final! 5) Tip de pictură ornamentală. 6) Caise! – Unități pentru măsurarea accelerației, egale cu 1 centimetru pe secundă la pătrat – Muncește din greu. 7) Desene executate cu un creion colorat, moale. 8) Neplăcut la gust – Etajul scund, aflat imediat sub acoperiș. 9) Lucrări de artă plastică, în special pictură, de dimensiuni reduse. 10) Liniște în peșteră! – Farmec, grație – Caiere! 11) Tablou executat cu o culoare preparată din pigmenți minerali și gumă

VERTICAL: 1) Foaie groasă de tablă – Semn pe frunte. 2) Referitor la hiat – Zeul dragostei, la romani (mit.). 3) Oraș în Germania, în bazinul Ruhr – Bănci la țară (var.). 4) O mică atenție – „Grupare de artilerie de regiment” (abr. milit.). 5) Doamnă (abr.) – În fruntea unei universități. 6) Lipsite de vedere – Râu în Spania. 7) Porci necastrați – Prefix pentru morală. 8) La garou! – Sat brașovean. 9) Țară nord-africană – Alamă cu mult cositor. 10) A confunda – Urcat pe ceva. 11) Vine de la Ion – Pom fructifer – Canoe simplu!

Dicționar: ATEA, HERAS.

PLASTICĂ

(Ligamente: 7, 4, 4)

În zadar ascund acum
Mantia cea grea și veche,
Căci se răcorise vremea
Și-o să-ngețe vreo ureche.

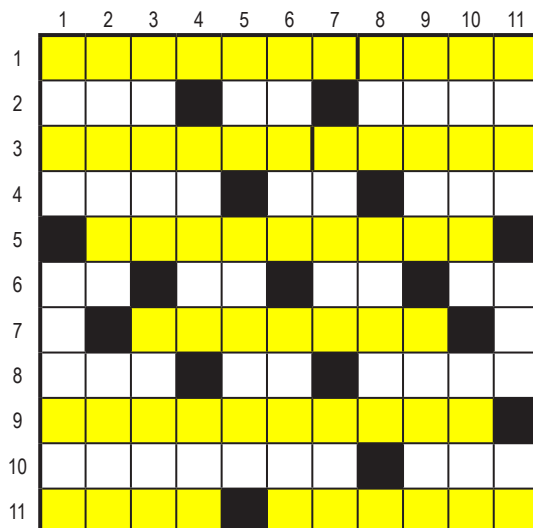
Numele a trei pictori români.

Pagină de
Serghei COLOȘENCO

arabică – Reprezentare grafică a unui peisaj.

VERTICAL: 1) Exprimă o afirmație îndoielnică – Generator de curent electric continuu. 2) Un tip brunet – Mihai cel alintat. 3) Om puternic și voinic (mit.) – Porțiune de teren cu suprafața înclinată. 4) Singura – Câini de vânătoare. 5) Strânge gunoiul din casă – În felul acesta. 6) Postumă eminesciană – Partea mânecii unei cămăși țărănești, ornamentată cu cusături. 7) Povestire – Ursitoare din mitologia scandinavă. 8) A fi în relații familiare cu cineva – Zgomote mari. 9) Fibre textile – Doriți (pop.). 10) Indică direcția – Inși ce aparțin unei populații băștinașe din Noua Zeelandă – Cămașă rustică. 11) Neintonat – Pălărie bărbătească, de uniformă, cu două colțuri.

Dicționar: DAON, ECO, URD.

Mulumim!

tuturor celor care ne-au fost aproape
pe parcursul anului 2016

* **9.916** persoane FIZICE ȘI JURIDICE ce au DONAT suma de **242.079** Lei

* **626** persoane FIZICE ce au DIRECȚIONAT 2% DIN IMPOZITUL PE VENIT CĂTRE
asociația noastră

PERSOANE FIZICE

LITERA C

CACENSCHI MARANDA,
MANZATESTI
CACINCU RUXANDA, SULETEA
CACIUC GHEORGHE, BARLAD
CAHU IANCU, SCHINENI
CAIMAC MARIA, EPURENI
CAIMAC SANDU, PERIENI
CAIMAC TATIANA, PERIENI
CAIMAC TINCA, EPURENI
CAIMAC TOADER, EPURENI
CAIMACAN MARIA, BARLAD
CAIN CELUTA, BARLAD
CAIN STEFAN, BANCA
CAIU MELINTINA, BARLAD
CALAIAN ELENA, IVESTI
CALAIAN GHEORGHE, IVESTI
CALANCEA GABRIELA, LAZU
CALANCEA MITRITA, BARLAD
CALANCEA PETRU, BARLAD
CALANCEA PETRU-MARIAN,
HALARESTI
CALAPOD ZOITA, POPENI
CALDARARU MIHAELA, BARLAD
CALEAP ANA-MARIA, HALARESTI
CALEAP FELICIA, HALARESTI
CALEAP GINA, PERIENI
CALEAP MARIA, PERIENI
CALEAP PETRU, PERIENI
CALIN CATALIN, COROIESTI
CALIN CONSTANTIN, POGANA
CALIN CORNEL, SLANIC
MOLDOVA
CALIN COSTICA, COROIESTI
CALIN DIANA-ROXANA, CRING
CALIN ELENA, ZORLENI
CALIN GHEORGHE, CIOCANI
CALIN GHIORGHE, POGANA
CALIN ION, BARLAD
CALIN ION, GHERGHESTI
CALIN IONUT, CRING
CALIN IRODIA, SOCI
CALIN LUMINITA, BARLAD
CALIN MARIA, ZORLENI
CALIN MIHAI, GHERGHESTI
CALIN OLIMPIEA, BOGESTI
CALIN RUCSANDA, BARLAD
CALIN VASILE, SATU NOU
CALIN VICTORIA, BARLAD
CALMATUIANU JENETA, PUIESTI
CALOIANU ELENA, BARLAD
CALOIANU GHEORGHE, IVESTI
CALOIANU GHERGHINA, IVESTI

CALOIANU IOAN, IVESTI
CALOIANU STANA, IVESTI
CAMENIC ALEXANDRA, ZORLENI
CAMENIC CARMEN, CIOCANI
CAMENIC CARMEN-MIHAELA,
ZORLENI
CAMENIC EMILIA, BARLAD
CAMENIC GHEORGHE, ZORLENI
CAMENIC MARIA, ZORLENI
CAMENIC MARIA, FEDESTI
CAMENIC SAVA, ZORLENI
CAMESCHI CONSTANTIN, BANCA
CAMESCHI IOANA, 1 DECEMBRIE
CAMESCHI RUXANDA, BARLAD
CAMINOC GHEORGHE, BANCA
CAMINOC MARIA, BANCA
CANA GAFITA, BARLAD
CANDEL VASILE, BARLAD
CANTEA STEFAN, CRIVESTI
CAPATANA ROMITA, PUIESTI
CAPATINA CRISTINEL, BARLAD
CAPATINA MARIANA, UNTESTI
CAPRA PAULICA, SULETEA
CAPRAR SELU, BARLAD
CAPRARU ADRIANA, HALARESTI
CAPRARU CĂTINCA, BARLAD
CAPRARU CLEMANSĂ,
HALARESTI
CAPRARU GHEORGHE,
HALARESTI
CAPRARU GHEORGE, POPENI
CAPRARU IOANA, POPENI
CAPRARU LIERDI, POPENI
CAPRARU LIVIEA, BARLAD
CAPRARU MITRITA, POPENI
CAPRARU NICU, POPENI
CAPRARU PETRU, HALARESTI
CAPRARU STELA, POPENI
CAPRARU VASILICA, POPENI
CAPRITA PETRU, BARLAD
CAPTAR MARIA, BARLAD
CARA VETA, PUIESTI
CARABAT MARIANA, BARLAD
CARABAT STEFAN, BARLAD
CARABINIERU TINCUTA, BARLAD
CARADINTA ALEXANDRINA,
BARLAD
CARAIVAN ANISOARA, ZORLENI
CARAIVAN ILIE, ZORLENI
CARAIVAN ION, ZORLENI
CARAIVAN LAURENTIU,
COPACEANA
CARAMALAU ELENA, TUTOVA
CARAMALAU ILEANA, CIOCANI
CARAMALAU IONEL, CIOCANI
CARAMALAU MARILENA, BARLAD
CARAMAN ANUTA, FALCIU

CARAMAN EMILIEA, GRIVITA
CARAMFEL FILARETA, ZORLENI
CARAMIDARU GHITA, BANCA
CARAMIDARU IOANA, BANCA
CARAMIDARU MARCELA, BANCA
CARAMIDARU TOMA, BANCA
CARANA CONSTANTINA, CIOCANI
CARANA MARGHIOALA, CIOCANI
CARARE ELENA, BARLAD
CARARE LUMINITA, MURGENI
CARASAVA IONUT, BARLAD
CARAUSU CRISTIAN, BACANI
CARAUSU GAVRILA, TOMESTI
CARAUSU ILEANA, PERIENI
CARAUSU SILVIA, BARLAD
CARAUSU VASILE, BARLAD
CARAUSU VIOLETA, BARLAD
CARAUSU VIOREL, BARLAD
CARBARAU ILEANA, BARLAD
CARBUNARU ELENA, FALCIU
CARCIUG MIHAI, BARLAD
CARCOTA AURICA, BARLAD
CARCOTA IRIMIA, BARLAD
CARCOTA VALERIA, UNTESTI
CARCOTA VICA, UNTESTI
CARDAS ELIZA, FALCIU
CARDAS FLORENTIN, FALCIU
CARDAS STEFAN, FALCIU
CARDONEANU CONSTANTIN,
DRUJESTI
CARDONEANU COSTEL,
DRUJESTI
CARDONEANU MARIA, ROSIESTI
CARDONEANU NECULAI, VALEA
LUNGA
CARIP CRISTINA, PERIENI
CARIP MIHAI, PERIENI
CARJAN ALEXANDRINA, ZORLENI
CARJAN DUMITRA, ZORLENI
CARJAN ILEANA, ZORLENI
CARJAN MARIA, SIMILA
CARJAN MARIA, ZORLENI
CARMFEL NECULAI, ZORLENI
CARP ALEXANDRU, BANCA
CARP ANETA, BARLAD
CARP ANETA, BLAGESTI
CARP CONSTANTIN, PUIESTI
CARP DANIELA, PUIESTI
CARP DIDINA, POGANA
CARP EMANUIL, BLAGESTI
CARP EMILIA, BARLAD
CARP FLOAREA, BARLAD
CARP FLORIN, ZORLENI
CARP FRASINA, ZORLENI
CARP GELU, BARLAD
CARP IOAN, ZORLENI
CARP IONEL, ZORLENI

CARP LILIANA, BANCA
CARP LUCHIA, MURGENI
CARP LUCIA, MURGENI
CARP LUCIA, MURGENI
CARP LUMINITA, BLAGESTI
CARP MARICICA, VETRISOAIA
CARP MARIOARA, ZORLENI
CARP MIHAI, BANCA
CARP RODICA, BARLAD
CARP SEBASTIAN, GRIVITA
CARP SEBASTIAN-IULIAN,
GRIVITA
CARP STEFAN, BANCA
CARP TITI, POGANA
CARP TOMA, BARLAD
CARP VASILE, ZORLENI
CARP VICTORIA, POGANA
CARP VIORICA, MASCUREI
CARP VIRGIL, FLORENI
CARSON MIHAITA, FALCIU
CARTAS ANA, BARLAD
CARTAS ELENA, BARLAD
CARTAS ION, BARLAD
CARTAS VASILE, BARLAD
CASU JENICA, VETRISOAIA
CATANA ELENA, IANA
CATANA GHEORGHE, IANA
CATANA LUCICA, IANA
CATANA MARIA, IVESTI
CATANA MARIA, BARLAD
CATIU ELENA, ROSIESTI
CATIU STELEA, ROSIESTI
CATRINICI CONSTANTIN,
BOGDANESTI
CATRINICI VASILE, BOGDANESTI
CAVALERU COSTEL, FALCIU
CAVALERU LUCIA, FALCIU
CAVALERU MARICEL, FALCIU
CAZACU ADRIAN, BARLAD
CAZACU CĂTINCA, BANCA
CAZACU CATRINA, BANCA
CAZACU CRISTINA, AL.VLAHUTA
CAZACU DUMITRU, EPURENI
CAZACU ELVIRA, BARLAD
CAZACU GRIGORE, POPENI
CAZACU IOANA, IVESTI
CAZACU IOAN, BARLAD
CAZACU ION, STOIESESTI
CAZACU ION, BOZIA
CAZACU LUCICA, BANCA
CAZACU MARIA, EPURENI
CAZACU MIHAI, BARLAD
CAZACU MIHAI, EPURENI
CAZACU NECULAI, EPURENI
CAZACU NUTA, SULETEA
CAZACU ROZALIA, STOIESESTI
CAZACU STEFAN, AL.VLAHUTA

CAZACU TASIA, EPURENI
CAZACU TEODORA, EPURENI
CAZACU VARVARA, STOIESESTI
CAZACU VASILE, SULETEA
CAZAMIR COSTACHE, VIISOARA
CAZAMIR CRISTINA, VIISOARA
CAZAMIR FLOAREA, VIISOARA
CAZAN MIHAELA, BARLAD
CAZANESCU ELENA, BARLAD
CEAPA GHEORGHE, SALCIOARA-
BANCA
CEAPA LACRAMIOARA, TOCHILEA
CEHAN AUREL, BARLAD
CEHAN DOINA, VETRISOAIA
CEHAN DORICA, VETRISOAIA
CEHAN GEORGETA, VETRISOAIA
CEHAN GHEORGHE, VETRISOAIA
CELMARE MIHAI, SLANIC
MOLDOVA
CENUSA MARGHIOALA, SUSENI
CEPREAGA EMILIA, PRIPONESTI
CEPREAGA VASILCA, BARLAD
CERBU AUREL, BLAGESTI
CERCCEL ION, IANA
CERCCEL IONELA, IANA
CERNAT COSTEL, BOGDANESTI
CERNAT ELENA, UNTESTI
CERNAT ION, UNTESTI
CERNAT MARIA, UNTESTI
CERNAT MARIAN, BOGDANESTI
CERNAT MIHAELA, UNTESTI
CERNAT MIHAI, BOGDANESTI
CERNAT OANA, UNTESTI
CERNAT OTILIA, UNTESTI
CERNAT PETRICA, BARLAD
CERNAT PROFIRA, POPENI
CERNAT ROMICA, UNTESTI
CERNAT SANDEL, UNTESTI
CERNAT TEODOR, POPENI
CERNAT VALENTINA, BARLAD
CGHIORGHITA ADELA, ZORLENI
CHELARIU MARCELA, BARLAD
CHELARU ANISOARA, BARLAD
CHELARU CĂTINCA, VADURILE
CHELARU CONSTANTIN, BARLAD
CHELARU DANIELA TITA, POPENI
CHELARU ELENA, POPENI
CHELARU GHERGHINA, POPENI
CHELARU IOANA, POPENI
CHELARU MIHAELA, STRAMTURA
MITOC
CHELARU VASILE, BARLAD
CHELARU VICTORAS, POPENI
CHELARU ZAMFIRA, POPENI
CHESCU AMELIA, ZORLENI
CHESCU COSTEL, BARLAD
CHESCU ELENA, AL.VLAHUTA

CHESCU MARIA, BARLAD
CHESCU MARIUS, BARLAD
CHESU DUMITRU, POGANA
CHESU ELENA, POGANA
CHIABURU RODICA, BARLAD
CHICIREANU LEONIA, COROIESTI
CHICOS EVA, BARLAD
CHIFORIUC AUREL, PUIESTI
CHIIAIA GHEORGHE, GRIVITA
CHIIAIA MARICICA, GRIVITA
CHIIAIA STELUTA, GHERMANESTI
CHIHU ADRIANA, BARLAD
CHIHU NICOLAI, ZORLENI
CHILIAN SIMINA, PERIENI
CHILIANU ELISABETA, BARLAD
CHILIANU MARGARETA, POGANA
CHILICI STEFAN CATALIN, BARLAD
CHILIEAN GIORGIANA, PERIENI
CHILUG DUMITRU, POGANA
CHILUG GHIORGHITA, BARLAD
CHILUG MARICICA, BOGESTI
CHINGALATA VASILE, VOINESTI
CHIPCEA GHEORGHE, BOGDANESTI
CHIPER ANDREEA, PERIENI
CHIPER ANICA, PERIENI
CHIPER ANISOARA, BARLAD
CHIPER CONSTANTIN, PERIENI
CHIPER DUMITRU, PERIENI
CHIPER ELENA, PERIENI
CHIPER FLORIN, PERIENI
CHIPER GEORGETA, PERIENI
CHIPER GHEORGHE, PERIENI
CHIPER GHEORGHE, BARLAD
CHIPER GINA, PERIENI
CHIPER ILEANA, PERIENI
CHIPER IOAN, PERIENI
CHIPER IOANA, PERIENI
CHIPER IULIANA, PERIENI
CHIPER LILICA, PERIENI
CHIPER LUCRETIA, PERIENI
CHIPER MARGARETA, PERIENI
CHIPER MARIA, BARLAD
CHIPER MARIA, TUTOVA
CHIPER MARIA, PERIENI
CHIPER MARIAN, PERIENI
CHIPER MARIEA, PERIENI
CHIPER MIHAELA, PERIENI
CHIPER NICOLETA, PERIENI
CHIPER NICULINA, PERIENI
CHIPER SAVA, BARLAD
CHIPER VASILE, CEPESTI
CHIPER VASILE, PERIENI
CHIPER VICTORITA, POGANA
CHIPER VICTORITA-LARISA, POGANA
CHIPER VIORICA, PERIENI
CHIPER VIORICA, PERIENI
CHIRACA GHEORGHE, BARLAD
CHIRCA ION, MITOC
CHIRCIU BENONE, SULETEA
CHIRCIU GEORGETA, MURGENI
CHIRCIU GEORGETA, GAGESTI
CHIRCIU NICOLAE, MURGENI
CHIRCU IONUT, VOINESTI
CHIRCU MIHAELA, GIRDESTI
CHIREAC-PAVLIUC DANIELA, ZORLENI
CHIRIAC ALIN, BARLAD
CHIRIAC ANA-MARIA, AL.VLAHUTA
CHIRIAC ANDREEA, BARLAD
CHIRIAC ANETA, BARLAD
CHIRIAC ANETA, ZORLENI
CHIRIAC CAMELIA, BARLAD
CHIRIAC COSTEL, TOMESTI
CHIRIAC DOINA, BACANI
CHIRIAC ELENA, BARLAD
CHIRIAC ELENA, COROIESTI
CHIRIAC ELENA, BACANI
CHIRIAC FLORICA, MURGENI
CHIRIAC GHEORGHE, EPURENI
CHIRIAC GHEORGHE, 1 DECEMBRIE
CHIRIAC GIGI, PUIESTI
CHIRIAC IOAN, MURGENI
CHIRIAC IOANA, IGESTI
CHIRIAC ION, BARLAD
CHIRIAC IONEL, AL.VLAHUTA
CHIRIAC IONEL, BARLAD

CHIRIAC IONELA, AL.VLAHUTA
CHIRIAC IONELA, ZORLENI
CHIRIAC LAMITA, GHERGHESTI
CHIRIAC LIVIA, BARLAD
CHIRIAC MARGARETA, PUIESTI
CHIRIAC MARGHIOALA, EPURENI
CHIRIAC MARIA, GRIVITA
CHIRIAC MARIA, POGANA
CHIRIAC MARIA, BARLAD
CHIRIAC MARIA, PUIESTI
CHIRIAC MARIA, ZORLENI
CHIRIAC MIHAI, EPURENI
CHIRIAC MITRITA, POPENI
CHIRIAC NECULAI, PUIESTI
CHIRIAC NECULAI, TOMESTI
CHIRIAC NECULAI, VETRISOAIA
CHIRIAC STEFAN, 1 DECEMBRIE
CHIRIAC TINCA, BARLAD
CHIRIAC VASILCA, BANCA
CHIRIAC VASILE, GRIVITA
CHIRIAC VASILE, BANCA
CHIRIAC VIRGINIA, BARLAD
CHIRIC COSTICA, AL.VLAHUTA
CHIRIC GHEORGHE, GRIVITA
CHIRIC ILEANA, AL.VLAHUTA
CHIRIC IOAN, AL.VLAHUTA
CHIRIC VIOLETA MARIANA, GHICA
CHIRICA AURICA, BLAGESTI
CHIRICA DANIELA, FRUNTISENI
CHIRICA ELENA, FRUNTISENI
CHIRICA GHEORGHE, BARLAD
CHIRICA ION, ZORLENI
CHIRICA ION, FRUNTISENI
CHIRICA PACHITA, LUPESTI
CHIRICA STEFAN, BLAGESTI
CHIRICA VASILE, BARLAD
CHIRICUTA RUXANDITA, BARLAD
CHIRIECE CATALIN, SIMILA
CHIRILA CASANDRA, BLAGESTI
CHIRILA DECEBAL, BARLAD
CHIRILA DESPINA, POPENI
CHIRILA DRAGOS MADALIN, POPENI
CHIRILA ECATERINA, ROSIESTI
CHIRILA GEORGETA, TANASOIA
CHIRILA LAMIITA, BARLAD
CHIRILA LUCIAN, BARLAD
CHIRILA MARIA, POPENI
CHIRILA NASTASIEA, POPENI
CHIRILA NECULAI, BARLAD
CHIRILA PETRICA, BLAGESTI
CHIRILA SILVIA, BARLAD
CHIRILA SOFIA, POPENI
CHIRILA VASILE, BLAGESTI
CHIRILA VASILE, POPENI
CHIRILA VASILICA, VINDEREI
CHIRINUS ELENA, BOGDANESTI
CHIRINUS STEFAN, BOGDANESTI
CHIRITA DANIELA, GRIVITA
CHIRITA ELENA, TRESTIANA
CHIRITA GHEORGHE, VETRISOAIA
CHIRITA IONEL, BARLAD
CHIRITA NATALIA, ROSIESTI
CHIRITA SILVIA, TRESTIANA
CHIRITA STEFAN, GRIVITA
CHIRITOI TASIA, VIISOARA
CHIRITOIU DAN, BARLAD
CHIROSCA IOAN, BLAGESTI
CHIRU AUREL, BARLAD
CHIRU CORNEL, GRIVITA
CHIRU CORNELIA, BARLAD
CHIRU DAVID, BARLAD
CHIRU ELENA, COROIESTI
CHIRU GHEORGHI, COROIESTI
CHIRU LUCICA, GRIVITA
CHIRU MARIA, COROIESTI
CHIRU MARICELA, GRIVITA
CHIRU THOADER, COROIESTI
CHIRVASA ANI MIHAELA, BARLAD
CHIRVASA ANISOARA, ULEA
CHIRVASA PETRU, ULEA
CHIRVASE AUREL, BARLAD
CHIRVASE CRISTINA, GRIVITA
CHIRVASE GHEORGHE, BARLAD
CHIRVASE MARIANA, BOGDANESTI
CHIRVASE VASILE-MARIAN, GRIVITA
CHIRVASE VERONICA, BARLAD
CHIRVASE VIOREL, GRIVITA

CHIRVASE VIOREL, BARLAD
CHISA VALENTINA, FALCIU
CHISAR LINA, VIISOARA
CHISU VERONICA, BARLAD
CHITARU COSTEL, IVESTI
CHITARU COSTEL, POLOCIN
CHITEA EUSEBIO, COROIESTI
CHITIA VERONICA, COROIESTI
CHITIC ANTONETA, BARLAD
CHITIC IONEL, BARLAD
CHITIC JANICA, BARLAD
CHITIC VIORICA, GRAJDENI
CHITIGA ALEXANDRU, BARLAD
CHITIGA VIORICA, BARLAD
CHITOI AURICA, POPENI
CHITOIU ELENA, POPENI
CHITUTA FROSICA, BARLAD
CHITUTA IOAN, PUIESTI
CHIUSU ZEFINA, GAGESTI
CIACARU ION, IANA
CIACARU MARIA, BACANI
CIACIRU PAVEL, BACANI
CIAPA GHEORGHE, BOGESTI
CIAPA NICULINA, POGANA
CIBIA GHEORGHE, POGANA
CIBIA ILEANA, IANA
CICIREANU RODICA, BARLAD
CICHODARU ECATERINA, BANCA
CIMPANU AUREL, BARLAD
CIMPOESU CONSTANTIN, BOGDANESTI
CIMPOESU EMILIA, VLADESTI
CIMPOESU SIMONA, AL.VLAHUTA
CIMPOESU VASILE, AL.VLAHUTA
CIMPOESU VIOREL, AL.VLAHUTA
CIMPOI ROXANA, POGONESTI
CINCU MARIA, DRUJESTI
CIOATA ELENA-VIORICA, FRUNTISENI
CIOBAN VETA, BARLAD
CIOBANU ANGHEL, FRUNTISENI
CIOBANU ANICA, BARLAD
CIOBANU CATINGA, SALCENI
CIOBANU CONSTANTIN, ROSIESTI
CIOBANU CORNEL, BOGDANESTI
CIOBANU COSTICA, VOINESTI
CIOBANU COSTICA, BOGESTI
CIOBANU COSTIN, BARLAD
CIOBANU FELICIA, BARLAD
CIOBANU GETA, VIISOARA
CIOBANU GHEORGE, CETATUIA
CIOBANU GHEORGHE, BEREZENI
CIOBANU IOAN, BARLAD
CIOBANU IOANA, VETRISOAIA
CIOBANU IONEL, FEDESTI
CIOBANU IRINA, PUIESTI
CIOBANU JANA, VETRISOAIA
CIOBANU LAURENTA, BARLAD
CIOBANU LILIANA, RAIU
CIOBANU MARIA, CIOCANI
CIOBANU MARIA, BARLAD
CIOBANU MARIANA, SARATENI
CIOBANU MARIOARA, SULETEA
CIOBANU MIOARA, FALCIU
CIOBANU NELU, SULETEA
CIOBANU PANAINTE-MARCEL, BOGDANESTI
CIOBANU SOLTANA, SULETEA
CIOBANU TEREZA, ROSIESTI
CIOBARCA MARIA, VINDEREI
CIOBOTARU CATINGA, POPENI
CIOBOTARU COSTEL, POGANA
CIOBOTARU COSTICA, POGANA
CIOBOTARU FANICA, BARLAD
CIOBOTARU FRASINA, BARLAD
CIOBOTARU GIORGEL, POGANA
CIOBOTARU ILIE, BARLAD
CIOBOTARU IOANA, BARLAD
CIOBOTARU IULIANA, MURGENI
CIOBOTARU MARIA, POGANA
CIOBOTARU MARIA, BARLAD
CIOBOTARU MIHAELA, VINDEREI
CIOBOTARU MIOARA, IDRICI
CIOBOTARU PARASCHIVA, ROSIESTI
CIOBOTARU TANTA, BANCA
CIOBOTARU TRAIAN, TALASMAN
CIOCAN ANICA, ZORLENI
CIOCAN DUMITRU, ZORLENI
CIOCAN FELICIA, ZORLENI

CIOCAN GABRIEL, ZORLENI
CIOCAN GHEORGHE, TOMESTI
CIOCAN IOANA, 1 DECEMBRIE
CIOCAN MARIA, BARLAD
CIOCAN MILICA, POGANA
CIOCAN NECULAI, ZORLENI
CIOCAN RUXANDA, ZORLENI
CIOCAN SERGIU, SALCENI
CIOCARLAN AUREL, BARLAD
CIOCARLAN IOAN, HALARESTI
CIOCARLAN MITRITA, MURGENI
CIOCARLAN TOADER, FALCIU
CIOCIRLAN AUREL, BARLAD
CIOCIRLAN ELENA, BARLAD
CIOCIRLAN GINA, FALCIU
CIOCIRLAN LUCIAN, BARLAD
CIOCIRLAN MARIA, BARLAD
CIOCLU CASANDRA, BLAGESTI
CIOCLU IFTIME, BLAGESTI
CIOCLU IONUT, BARLAD
CIOCUIU ANETA, BARLAD
CIOCUIU AUREL, BARLAD
CIOCUIU BENONE, BARLAD
CIOCUIU CICERONE, BARLAD
CIOCUIU VERONICA, TRESTIANA
CIOCUIU VIOREL, TRESTIANA
CIODREANU MARIA, BARLAD
CIOLAN ELENA, GRIVITA
CIOLAN IOAN, GRIVITA
CIOLAN TASIA, LUNGESTI
CIOMAG ANDREI, BARLAD
CIOMAG GABRIELA, TOMESTI
CIOMAG LENUITA, BARLAD
CIOMAG LUCRETIA, BARLAD
CIOMAG MARIA, BARLAD
CIOMAGA COSTICA, ROSIESTI
CIOMAGA LILIANA, ROSIESTI
CIOMAGA SILVIU, ROSIESTI
CIOPBANU CONSTANTIN, BARLAD
CIORAN IONITA, ROSIESTI
CIORAN MARIEA, ROSIESTI
CIORASCU ALEXANDRINA, CIOCANI
CIORASCU ALINA, BARLAD
CIORASCU FLORICA, CIOCANI
CIORASCU IOAN, CIOCANI
CIORASCU MARIUS, CIOCANI
CIORCEA CONSTANTIN, UNTESTI
CIORICI NELU, ZORLENI
CIORNOVALA NICUTA, MOVILENI
CIORNOVALIC AURICA, PUIESTI
CIORNOVALIC COSTEL, PUIESTI
CIORNOVALIC ION, BARLAD
CIORNOVALIC MARIA, IEZER
CIORNOVALIC NICUSOR, BARLAD
CIORNOVALIC PARASCHIVA, PUIESTI
CIORNOVALIC STEFAN, PUIESTI
CIORPAC IOAN, BARLAD
CIORTAN ANICA, CHIREASCA
CIORTAN CONSTANTA, POPENI
CIORTAN IOAN, BARLAD
CIORTAN IOAN, POPENI
CIORTAN MARIA, ZORLENI
CIORTESCU GHEORHE, BARLAD
CIOT ELENA, BARLAD
CIOT MARGHIOALA, BARLAD
CIOTARCA ELENA, POGANA
CIOTRATAN STELA, POPENI
CIRCOTA ALINA, BOGDANESTI
CIRCOTA COSTEL-PETRONEL, BOGDANESTI
CIRCOTA ELENA, TALASMAN
CIRCOTA IULIAN, BOGDANESTI
CIRCOTA LENUITA, BOGDANESTI
CIRCOTA MARIA, BANCA
CIRCOTA MIHAELA, BOGDANESTI
CIRCOTA VALENTIN, UNTESTI
CIRIPESCU GEORGETA, BARLAD
CIRJAN CLAUDIU-CRISTINEL, BEREZENI
CIRJAN GHEORGHE, ZORLENI
CIRJAN ILEANA, ZORLENI
CIRJAN LOREDANA, SIMILA
CIRJONTU MIHAELA, BARLAD
CIRLAN IRINA, BARLAD
CIRLAN VERONICA, BARLAD
CIRPALA ILEANA, BARLAD
CIUCA ECATERINA, MALUSTENI
CIUCA IOAN, TUTOVA

CIUCA MIHAELA, TUTOVA
CIUCHILAN MARIA, BANCA
CIUCIUDAN PAULICA, BARLAD
CIUCIUDAU PAULICA, BARLAD
CIULIN ION, BARLAD
CIULIN MARIA, IANA
CIULIN MARICICA, CIOCANI
CIULIN MIHAELA, IANA
CIULIN MOISE, IANA
CIUNTUC IOAN, BARLAD
CIURARIU MARICICA, UNTESTI
CIURARU EUGEN MARICEL, UNTESTI
CIURARU MARIN, BARLAD
CIURARU NICOLETA, UNTESTI
CIURARU TICA, UNTESTI
CIUREA GHEORGHITA, BADEANA
CIUREA MARIAN-CATALIN, LATESTI
CIURESCU ALINA, BARLAD
CIURESCU GHIORGHI, BARLAD
CIUTEA DANIELA, BARLAD
CLINCUI ANCUITA, BACANI
CLINCUI IONELA, BACANI
CLINCUI MAGHITA, BACANI
CLISU CRISTIAN, BARLAD
CLISU ELENA, TUTOVA
CLOCOTILA IOAN, GRIVITA
COBALEANU MARIUS NICOLAE, BARLAD
COBLESCHI ARISTITA, ROSIESTI
COBLESCHI GEORGETA, ROSIESTI
COBZARU ADRIANA, MURGENI
COBZARU CONSTANTIN, BARLAD
COCAI MARIEA, BARLAD
COCENDAU FLORENTINA, VIISOARA
COCENDAU MIHAIU, VIISOARA
COCIUBANU DUMITRU, BARLAD
COCIUBANU MARIN, BARLAD
COCOLICI MARIA, POGANA
COCOLICI NECULAI, MASCIUREI
COCU CATALINA, BACANI
COCU LUMINITA, VIISOARA
CODEANU VALENTINA, VETRISOAIA
CODREANU ADRIAN, BARLAD
CODREANU CARMEN, AL.VLAHUTA
CODREANU CASANDRA, AL.VLAHUTA
CODREANU CASANDRA, BUDA
CODREANU CATINGA, IANA
CODREANU CULAI, POGANA
CODREANU DUMITRU, VETRISOAIA
CODREANU ELENA, BARLAD
CODREANU ELENA, ROSIESTI
CODREANU ELENA, IANA
CODREANU FANICA, BARLAD
CODREANU GHEORGHE, SULETEA
CODREANU GHITA, VILTOTESTI
CODREANU IOANA, BARLAD
CODREANU LENUITA, BARLAD
CODREANU LENUITA, TOMESTI
CODREANU MARCEL, VASLUI
CODREANU MARIA, BARLAD
CODREANU MARINICA, AL.VLAHUTA
CODREANU MELUTA, BARLAD
CODREANU NEGUTA, IANA
CODREANU SILE, BARLAD
CODREANU TATIANA, BARLAD
CODREANU TOADER, TOMESTI
CODREANU VALERIA, BARLAD
CODREANU VASILE, VILTOTESTI
CODREANU VASILICA, BARLAD
CODRIANU GINA, POGANA
CODRIANU ION, POGANA
CODRIANU MARICICA, POGANA
CODRIANU PAVEL, POGANA
CODRIANU VERGINA, BOGDANESTI
COFITE MIHAI, BARLAD
COGEAN NECULAI, BARLAD
COJAN AFFINIA, COROIESTI
COJANA MARIA, BARLAD
COJITA VIOREL, BARLAD

COJOC NECULAI, BARLAD
COJOCAR AURICA, BARLAD
COJOCARIU MARGARETA,
BARLAD
COJOCARU ADELINA, HALARESTI
COJOCARU ALEXANDRU, BARLAD
COJOCARU ANICA, POPENI
COJOCARU CAROLINA, SARATENI
COJOCARU CATRINA, POPENI
COJOCARU ELENA, AL.VLAHUTA
COJOCARU ELENA, GRIVITA
COJOCARU GABRIEL, BARLAD
COJOCARU GAVRILA, GRIVITA
COJOCARU IOAN, SULETEA
COJOCARU IOAN, IANA
COJOCARU MARIA, SULETEA
COJOCARU MARIA, BARLAD
COJOCARU MARIA, PUIESTI
COJOCARU PETRACHE, SULETEA
COJOCARU VASILICA, HALARESTI
COLCERIU CLIOPATRA, BARLAD
COLCERU ANTONETA, BARLAD
COLEA MARIANA, BARLAD
COLIBEI GHEORGHE, CIOCANI
COLIBEI VASILE, CIOCANI
COLIBEI VIOLETA, CRING
COLOSENCO MANDITA, BARLAD
COLOSENCO SERGHEI, BARLAD
COMAN ANICA, GAGESTI
COMAN CRISTINEL, MURGENI
COMAN DOREL, ZORLENI
COMAN DORINA, ZORLENI
COMAN ELENA, ZORLENI
COMAN ELENA, BARLAD
COMAN ELMILIA, ZORLENI
COMAN GHEORGHE, BARLAD
COMAN ILEANA, BARLAD
COMAN ILINCA, GAGESTI
COMAN MAGHITA, SULETEA
COMAN MARIA, ZORLENI
COMAN MARIANA, BARLAD
COMAN MARICICA, BARLAD
COMAN MARIEANA, GRIVITA
COMAN ROMEU, SLANIC
MOLDOVA
COMANESCU ADRIANA, GRIVITA
COMANESCU CLAUDIA, BARLAD
COMANESCU DUMITRA,
OBIRSENI
COMANESCU IULIAN, GRIVITA
COMANESCU NECULAI, BARLAD
COMANESCU TANTA, BARLAD
COMANESCU TOADER, VINDEREI
COMANESCU VALENTIN, BARLAD
COMANESCU VASILE, BARLAD
COMIRGEAN COSTEL, UNTESTI
COMPOTECRAS ANGHIEL
RALUCA, BARLAD
COMSA MITRICA, BARLAD
COMSA VERGINEL, BARLAD
CONDREA ANISOARA, BARLAD
CONDREA GHEORGHE, BARLAD
CONDREA MARIANA, CIOCANI
CONDREA MIHAELA, BARLAD
CONDURACHE DUMITRU,
ROSIESTI
CONDURACHE LENUTA, BARLAD
CONDURACHE MARIUS, BARLAD
CONDURACHE OLIMPIEA,
ROSIESTI
CONEAC IOAN, BANCA
CONSTANDACHE DUMITRA,
POPENI
CONSTANDACHE MARICICA ,
BARLAD
CONSTANDACHE SAFTA, POPENI
CONSTANDACHE VASILCHITA,
ROSIESTI
CONSTANTIN ECATERINA,
BARLAD
CONSTANTIN GHEORGHE, IVESTI
CONSTANTIN GHEORGHE,
ZORLENI
CONSTANTIN PARASCHIVA,
IVESTI
CONSTANTINESCU CONSTANTIN,
BARLAD
CONSTANTINESCU MARIA,
BARLAD
CONSTANTINESCU SOFIA,

PUIESTI
CONSTANTINESCU VICTORIA,
MALUSTENI
CONSTANTINESCU VIORICA,
BARLAD
COPCEAG IONELA, MURGENI
COPILU MIHAI, BACANI
COPILU STEFAN, BACANI
CORCODEL COSTICA, BARLAD
CORCODEL MARIA, BARLAD
CORDONEANU VASILE, TALPICI
CORDONEANU VIOREL, GRIVITA
CORDUMAN PARASCHIVA, IVESTI
CORDUN AURICA, BANCA
CORDUN IOAN, BANCA
CORDUN SULTANA, BANCA
CORDUN TUDORITA, BANCA
CORJOS ANGELA, BLAGESTI
CORNEA LAURENTIU, BARLAD
CORNEANU CORNEL, GRIVITA
CORNEI ANGELICA, VULPASANI
CORNICI COSTICA, GHICANI
CORNICI ION, BALTATENI
COROANGA ECULAI, PERIENI
CORODESCU DINU, BARLAD
CORODESCU DINU, BACANI
CORODESCU GICA, AVRAMESTI-
VOINEST
CORODESCU TASIA,
GHERGHESTI
COROERIU VALERIU, BARLAD
COROIERIU HORIA, BARLAD
COROS NECULAI, BLAGESTI
COROVANCA IONEL, BARLAD
CORTARLET SOFIA, BARLAD
COSARU CORNELIA, PEICANI-
MURGENI
COSARU MITRA, GAGESTI
COSERU ANTONETA, ZORLENI
COSERU CONSTANTIN, ZORLENI
COSERU EUGENIA, EPURENI
COSERU ION, BARLAD
COSERU ION, EPURENI
COSERU PETRU, PERIENI
COSMA ADRIANA, BARLAD
COSMA ANARCIZA, GURA IDRICI
COSMA DORINA, PERIENI
COSMA FLORIN, BARLAD
COSMA GEORGETA, PERIENI
COSMA GHEORGHE, PERIENI
COSMA IOAN, ROSIESTI
COSMA IULIANA, BARLAD
COSMA MARGARETA, PERIENI
COSMA MARIA, VETRISOAIA
COSMA MIHAI, PERIENI
COSMA NICOLETA, BARLAD
COSMA TATIANA, PERIENI
COSMA VERONICA, PERIENI
COSMA VIOREL, PERIENI
COSMAGIU ELENA, BARLAD
COSMAGIU ION, ROSIESTI
COSNITA ELENA, BARLAD
COSOFRET VASILE, UNTESTI
COSTACHE AUREL, SILISTEA
COSTACHE CONSTANTA ,
ROSIESTI
COSTACHE CRISTINEL, BARLAD
COSTACHE DANIEL RADU,
BARLAD
COSTACHE GEORGIANA, IANA
COSTACHE GHEORGHE,
SULETEA
COSTACHE IONEL, HALARESTI
COSTACHE MARIA-MAGDALENA,
HALARESTI
COSTACHE MIHAELA, BARLAD
COSTACHE STERIANA, BLAGESTI
COSTACHI CRISTINA, BARLAD
COSTACHI DUMITRU, VIISOARA
COSTACHI NECULAI, TUTOVA
COSTAN ADRIAN, POGANA
COSTAN CATALIN, BARLAD
COSTAN ILEANA, PUIESTI
COSTAN MARIANA, BARLAD
COSTAN MIHAI, PUIESTI
COSTAN STEFAN, BARLAD
COSTANDA GHEORGHE, EPURENI
COSTANDA MITRITA, BARLAD
COSTANDA VIOREL, EPURENI
COSTANDACHE MARIANA,

EPURENI
COSTANDACHE MIRCEA, EPURENI
COSTEA ALEXANDRU, POGANA
COSTEA ANETA, FRUNTISENI
COSTEA DUMITRU, IVESTI
COSTEA EMILIA, VETRISOAIA
COSTEA GHEORGHE,
FRUNTISENI
COSTEA IOAN, MURGENI
COSTEA LILIANA, BARLAD
COSTEA LIVIU, MASCUREI
COSTEA MARICICA, CRIVESTI
COSTEA MIOARA, MALUSTENI
COSTEA NECULAI, IVESTI
COSTEA NITA, ZORLENI
COSTEA SANDA, IVESTI
COSTEA TEODORU, SULETEA
COSTEA VASILICA, BARLAD
COSTEA VIOREL, BARLAD
COSTIA CEZAR, MURGENI
COSTICA GEORGETA, BARLAD
COSTICA IOAN, FRUNTISENI
COSTICA LUCRETIA, FRUNTISENI
COSTICA MARIA, FRUNTISENI
COSTILEANU ION, COROIESTI
COSTIN ANDREEA, BARLAD
COSTIN ANICA, PERIENI
COSTIN AURICA, CIOCANI
COSTIN DORU, BACANI
COSTIN ELENA, UNTESTI
COSTIN ELENA, BALTATENI
COSTIN ILEANA, BARLAD
COSTIN IOANA, BARLAD
COSTIN MARIA, BACANI
COSTIN MARICICA, BARLAD
COSTIN MIHAELA, BARLAD
COSTIN MIHAI, BARLAD
COSTIN STEFAN, BALTATENI
COSTIULEANU PARASCHIVA,
BARLAD
COSTOI ION, PUIESTI
COSTRAS DUMITRU, PUIESTI
COSTRAS VERONICA, IEZER
COTAC ELENA, ZORLENI
COTAE NELU, VALEA LUNGA
COTAE NELU , ROSIESTI
COTARLET GEORGETA, BANCA
COTARLET TOADER, BANCA
COTEA DANIELA, VETRISOAIA
COTORANU CONSTANTIN,
ROSIESTI
COTUN CRISTIAN, POPENI
COZIANU MIHAELA, GRIVITA
COZMA ANGELA, BARLAD
COZMA BOGDAN, BARLAD
COZMA BOGDAN CIPRIAN,
BARLAD
COZMA CARMEN, BARLAD
COZMA CLAUDIU, BARLAD
COZMA CONS. MAGDALENA,
BARLAD
COZMA CRISTIAN CATALIN,
BARLAD
COZMA DECEBAL, BARLAD
COZMA DUMITRU, BARLAD
COZMA INGRID DANIELA, BARLAD
COZMA LUMINITA, MURGENI
COZMA MONICA, BARLAD
COZMA NECULAI, PERIENI
COZMA NICULINA, 1 DECEMBRIE
COZMA STELUTA, PUIESTI
COZMA VASILE, PUIESTI
COZMA VASILICA, BARLAD
COZMA VICTOR, BARLAD
COZMANCA GEORGETA , POGANA
COZMINCA COSTANTA, ZORLENI
COZMINCA EOFROSINA, ZORLENI
COZMINCA IONEL, ZORLENI
COZMINCA MARIA, ZORLENI
COZMINCA MIOARA, ZORLENI
CRACIUN AURORA, BARLAD
CRACIUN CATINCA, HALARESTI
CRACIUN CEZAR, POPENI
CRACIUN CEZAR FANEL, TUTOVA
CRACIUN CORINA, ZORLENI
CRACIUN COSTE, DOCANEASA
CRACIUN ELENA, BARLAD
CRACIUN EUGENIA, IVESTI
CRACIUN GHEORGHE, GRIVITA
CRACIUN IOANA, BARLAD

CRACIUN IULIANA-PETRONELA,
SULETEA
CRACIUN MIHALACHE,
BOGDANESTI
CRACIUN NICULINA, DOCANEASA
CRACIUN PARASCHIVA, MURGENI
CRACIUN PETRICA, GHERGHESTI
CRACIUN SEVERIN, GAGESTI
CRACIUN TOADER, BARLAD
CRACIUN VICTOR, BADEANA
CRAITA MIHAI, VINDEREI
CRAIVANU VASILICA, BARLAD
CRAIVEANU EMANOIL, POGANA
CRAIVEANU GEORGETA, POGANA
CRANGANU DIANA, POGANA
CRANGANU IONEL-LAURENTIU,
POGANA
CRAP ELENA, GRIVITA
CRASNEANU MARIA, IVESTI
CRASNEANU VIOREL, IVESTI
CREANAGA LIVIU, BARLAD
CREANGA DANIELA-FANICA,
SULETEA
CREANGA GELA, SULETEA
CREANGA GEORGETA, SULETEA
CREANGA GHEORGHE, IANA
CREANGA GHEORGHITA,
SULETEA
CREANGA IOANA, HALARESTI
CREANGA ION, IANA
CREANGA IORDACHE, EPURENI
CREANGA LIVIU, GHERMANESTI
CREANGA MARIANA, SULETEA
CREANGA PETRU, HALARESTI
CREANGA SILVIU, SULETEA
CREANGA VERONICA, EPURENI
CRETAN MIHAELA, AL.VLAHUTA
CRETANU LAZAR, BARLAD
CRETU ADI, COROIESTI
CRETU CONSTANTIN, FALCIU
CRETU CORNEL, BOGESTI
CRETU COSTEL, TUTOVA
CRETU COSTEL, CIOCANI
CRETU CRISTIAN, BARLAD
CRETU CRISTINA, TUTOVA
CRETU DUMITRU, ZORLENI
CRETU ELENA, BARLAD
CRETU ELENA, IVESTI
CRETU ELENA, PUIESTI
CRETU EMILIA, CIOCANI
CRETU FLORICA, CIOCANI
CRETU GHEORGHE, POPENI
CRETU GINA-LENUTA, CIOCANI
CRETU GRIGORE, FALCIU
CRETU ION, BARLAD
CRETU IONEL, BARLAD
CRETU LILIANA, POGANA
CRETU LUCIA, BARLAD
CRETU MARIA, PUIESTI
CRETU MARIA, POGANA
CRETU MARIEA, POPENI
CRETU MONICA, BARLAD
CRETU NADIA, AL.VLAHUTA
CRETU NECULAI, GRIVITA
CRETU NELA, ZORLENI
CRETU OTONEL, BACANI
CRETU SORIN, BARLAD
CRETU VASILE, ZORLENI
CRETU VASILE - BARLAD, BARLAD
CRETU VERONICA, BARLAD
CRINGANU JANA, BARLAD
CRISMANU CRISTINEL, BARLAD
CRISMARU MARIA , FRUNTISENI
CRISMARU STEFAN, FRUNTISENI
CRISMARUC VICTORIA, BARLAD
CRISTEA ADRIANA, VALEA LUNGA
CRISTEA CONSTANTIN, PERIENI
CRISTEA CONSTANTIN, BARLAD
CRISTEA DOCHITA, CIOCANI
CRISTEA EMIL, IVESTI
CRISTEA FLORENTA, MURGENI
CRISTEA GABRIELA, BARLAD
CRISTEA GHEORGHE, PERIENI
CRISTEA GHEORGHE IACOB,
BARLAD
CRISTEA ILEANA, GRIVITA
CRISTEA ILINCA, TUTOVA
CRISTEA IONEL, IVESTI
CRISTEA MARIA, GRIVITA
CRISTEA MARIA, IVESTI

CRISTEA MARIA, PERIENI
CRISTEA MARIA, POGONESTI
CRISTEA MARIANA, GRIVITA
CRISTEA MIHAELA, IVESTI
CRISTEA NICOLAE, BARLAD
CRISTEA RAZVAN, BARLAD
CRISTEA RODICA, BARLAD
CRISTEA ROICA, BARLAD
CRISTEA SICA, SULETEA
CRISTEA SIMINA, PERIENI
CRISTEA VASILE, PUIESTI
CRISTEA VICTORIA, TUTOVA
CRISTEA VIRGIL, GRIVITA
CRISTIAN GHEORGHE, BARLAD
CRISTIAN GHITA, BARLAD
CRISTIAN MAIANA, BARLAD
CROITORU ADRIANA, SULETEA
CROITORU ANETA, SULETEA
CROITORU ANICA, SULETEA
CROITORU AUREL, SULETEA
CROITORU AURORA, BARLAD
CROITORU CATALIN, SULETEA
CROITORU GEORGETA, BARLAD
CROITORU CORNELIU, BARLAD
CROITORU CRISTINA, BARLAD
CROITORU IORDACHE, SULETEA
CROITORU MANDITA, BARLAD
CROITORU NECULAI, BARLAD
CROITORU RUDINA, FALCIU
CROITORU STELA, BARLAD
CROITORU TIBERIU, SULETEA
CRUCEANU ANA-MARIA, ZORLENI
CRUCEANU DANIEL, SIMILA
CRUCEANU DORINA, MALUSTENI
CRUCEANU ION, MALUSTENI
CRUCEANU MARIOARA, ZORLENI
CRUCEANU TIMUS, ZORLENI
CRUCIANU MARCEL, MURGENI
CRUCIANU MARCEL, VASLUI
CRUDU ECATERINA, BARLAD
CSEPEL ELENA, BARLAD
CUCOS DUMITRA ELENA, BARLAD
CUCU ANA , BANCA
CUCU AURELIA, VIISOARA
CUCU CONSTANTIN, BOGDANITA
CUCU COSTICA, CIOCANI
CUCU ELENA, UNTESTI
CUCU EMANOIL, POGANA
CUCU ION, HALARESTI
CUCU JENICA, LUNCA
CUCU LENUTA, BARLAD
CUCU LUCRETIA, BANCA
CUCU MARGARETA, VIISOARA
CUCU MARIANA, POGANA
CUCU NECULAI, POGANA
CUCU PARASCHIVA,
GHERGHESTI
CUCU PETRICA, BARLAD
CUCU SORINA, CIOCANI
CUCU TITU, POGANA
CUCU VASILE, GILTESTI
CUCU VERONICA, POGANA
CUCU VICTOR, 1 DECEMBRIE
CUCU VICTORIA, UNTESTI
CUIOBANU FELICIA, IVESTI
CUMPANICI GHEORGHE,
FRUNTISENI
CUMPANICI IONELA, FRUNTISENI
CUMPANICI NATALIA, BARLAD
CURELARU ELENA, BARLAD
CURELARU LUCRETIA, BARLAD
CURELARU MARIA, BARLAD
CURELARU NECULAI, BARLAD
CURELARU NECULAI , BARLAD
CURELARU VASILE, IVESTI
CURELARU VASILE, BARLAD
CURELEA NECULAI, BARLAD
CURPAN ANETA, ROSIESTI
CURPAN MARCEL, ROSIESTI
CURTEANU DANIEL, AL.VLAHUTA
CURTINICI CARMEN, BARLAD
CUSAI VICTOR, VETRISOAIA

Mă simt mai aproape de cei de vârstă a treia, fiindcă împreună am construit ceea ce a fost până mai deunăzi și, tot împreună, am constatat – și încă mai constatăm fără să pricepem prea mult – cum se duce, fără noimă, pe apa sâmbetei tot, dar absolut tot, ceea ce, bine ori mai puțin bine, am realizat în... vremea noastră.

Nicolaie MIHAI

Vârstele Bârladului...

